

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

Ο φυλετικός ρατσισμός στον κινηματογράφο τον 21ο αιώνα

Μακροπούλου Αικατερίνη

515750

Επιβλέπων: Μήτσου Ιωάννης

Αθήνα 20/6/2023

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Μακροπούλου Αικατερίνης. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης η συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίας στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της συγγραφέα/δημιουργού. Η συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων

20/6/2023
Η δηλούσα

Αικατερίνη Μακροπούλου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διπλωματική εργασία «Ο φυλετικός ρατσισμός στον κινηματογράφο τον 21ο αιώνα», σκοπεύει στην ανάλυση της έννοιας του φυλετικού ρατσισμού στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στα μέσα του 20ου αιώνα, καθώς και στην ανάδειξη του κοινωνικού κατεστημένου όπως αυτό είχε διαμορφωθεί με την αποικιοκρατία και τον θεσμό της δουλείας και όπως αυτά προβάλλονται μέσα από τις κινηματογραφικές ταινίες *Υπηρέτριες (The Help)* και *Κώδικας Τιμής (Man of Honor)*. Οι ταινίες είναι αμερικάνικες παραγωγές του 2011 και του 2000 αντίστοιχα. Με τη μέθοδο της κειμενικής ανάλυσης και της συγκριτικής ανάγνωσης των δύο ταινιών θα περιγραφούν οι διαπροσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις ανάμεσα στους λευκούς και μαύρους της εποχής, θα αναφερθούν οι νόμοι και οι κανονισμοί της εποχής που είχαν ισχύ στις περιοχές που αναφέρονται οι ταινίες και που ενίσχυναν φυλετικές ρατσιστικές στάσεις και συμπεριφορές, θα διαπιστωθούν τα αίτια του φυλετικού ρατσισμού, θα εντοπιστούν τα είδη του και θα αναλυθεί η ψυχοσύνθεση των ηρώων, όπως προβάλλεται από τους δημιουργούς των δυο ταινιών.

Στο τέλος, θα αναπτυχθούν τα συμπεράσματα για την προέλευση του φυλετικού ρατσισμού και θα απαντηθεί το ερώτημα που εξηγεί τη δημιουργία του φυλετικού ρατσισμού στην πορεία της ζωής του ατόμου ή την εκ γενετής διάθεση περιθωριοποίησης των μαύρων λόγω της διαφοράς του χρώματος και των άλλων επιμέρους διαφορών όπως αυτά προβάλλονται στις ταινίες.

Λέξεις κλειδιά: Φυλετικός ρατσισμός, κινηματογραφική ταινία, μαύρος - λευκός πολίτης, ρατσιστικοί νόμοι, ήρωες, έμφυτος - επίκτητος ρατσισμός,

SUMMARY

The thesis “Racial racism in the cinema in the 21st century”, aims to analyze the concept of racial racism in the United States of America in the middle of the 20st century, as well as to highlight the social establishment as it was shaped by colonialism and the institution of slavery and as shown through the films *The Help* and *Man of Honor*. With the method of textual analysis and comparative reading of

the two films, the interpersonal and professional relations between whites and blacks of the time will be described, the laws and regulations of the time that were in force in the areas mentioned in the films and that reinforced racial racist attitudes and behaviors, the causes of racial racism will be established its types will be identified and the psyche of the heroes will be analyzed, as projected by the creators of the two films.

In the end, the conclusions about the origin of racial racism will be developed and the question will be answered that explains the creation of racial racism in the course of the individual's life or the innate disposition to marginalize black people due to the difference of color and other individual differences such as these shown in the movies.

Key words: racial racism, movie cinema, black - white citizen, racist laws, heroes, inherent - acquired racism.

Ευχαριστώ τον Διονύση μου για την υπομονή του, τη μητέρα μου για την στήριξη και την εργασία την αφιερώνω στον παππού Νίκο.

Περιεχόμενα

1.Μέρος Πρώτο

- 1.1 Εισαγωγή.....σελ.7
- 1.2 Το βιοτικό status των λευκών και των μαύρων στις ταινίες....σελ.11
- 1.3 Νομοθεσία και άγραφοι κανόνες κατά των μαύρων πολιτών...σελ.12
- 1.4 Οι ήρωες που παρέμειναν ρατσιστές μέχρι τέλους.....σελ.15
- 1.5 Η μεταστροφή της ρατσιστικής νοοτροπίας στο φινάλε.....σελ.21
- 1.6 Οι ήρωες με την αντιρατσιστική νοοτροπία.....σελ.25
- 1.7 Ανάγκη για φυγή.....σελ.28
- 1.8 Συμπέρασμα.....σελ.28

2. Μέρος Δεύτερο

- 2.1 Σύνοψη.....σελ.31
- 2.2 Σενάριο.....σελ.31

Βιβλιογραφικές Αναφορές

1.Μέρος Πρώτο

1.1 Εισαγωγή

Η διπλωματική εργασία «Ο φυλετικός ρατσισμός στον κινηματογράφο τον 21ο αιώνα», έχει σκοπό την ανάλυση της έννοιας του φυλετικού ρατσισμού, την παράθεση των αιτιών του φαινομένου, την αναφορά της διαδικασίας γένεσής του, το ρόλο της ψυχοσύνθεσης του ρατσιστή, την αναφορά, περιγραφή και ανάλυση των τραυματικών γεγονότων που διαμορφώνουν αυτή τη νοοτροπία καθώς και τη διάκριση αυτής της έννοιας σε επίκτητη και εκ γενετής. *«Φυλετικός ρατσισμός ονομάζεται η αντίληψη που έχουν ορισμένοι άνθρωποι ότι η φυλή τους είναι ανώτερη από άλλες φυλές. Ο φόβος, δηλαδή, της συνύπαρξης με άτομα από άλλες φυλές που έχουν διαφορετική κουλτούρα, χρώμα δέρματος, ιδεώδη, θρησκεία, ήθη και έθιμα»*, (Καπνίσση Αικατερίνη, / <https://socialwelfare.upatras.gr/2021/08/26/fyletikos-ratsismos/>).

Η κυριότερη βιβλιογραφική πηγή σε αυτή την εργασία είναι το βιβλίο της Hanna Arendt *Περί Βίας* που συνέγραψε η Εβραία συγγραφέας και φιλόσοφος το 1969. Σε αυτό το δοκίμιο η μαθήτρια του Χάιντεγκερ αναγάγει τη βία στις κυβερνήσεις και κάνει διάκριση των εννοιών «δύναμη» και «βία» που αποτελούν τα εργαλεία καταπίεσης του ανθρώπου από άνθρωπο. Με αναφορές της σε ιστορικά γεγονότα όπως τη Γερμανία του Χίτλερ και τη Ρωσία του Στάλιν, ξεκινάει από την πολιτική και κάνει ανάλυση των δύο εννοιών όπως αυτές εκδηλώνονται σε όλα τα πολιτικά συστήματα, από την συνεργατική Δημοκρατία μέχρι τον Ολοκληρωτισμό, και από τη Μοναρχία μέχρι την Τρομοκρατία. Με αναφορές σε εξεγέρσεις και φοιτητικά κινήματα, και με σχολιασμούς απόψεων των φιλοσόφων Νίτσε, Μπερζόν, Φανόν, Παρέτο, Μαρξ κ.ά. καταλήγει στην ανθρώπινη επιθετικότητα, λέγοντας ότι *«η οργή και η βία γίνονται ανορθολογικές όταν στρέφονται σε υποκατάστατα»* (Arendt 2000, 124).

Στη συνέχεια της εργασίας και αναζητώντας τα αίτια θα καταδειχθεί ο συσχετισμός του ιστορικού γεγονότος της αποικιοκρατίας και του συνεπακόλουθου θεσμού της δουλείας, με άτομα που είχαν προέλευση από τον «τρίτο κόσμο».

Με την μέθοδο της κειμενικής ανάλυσης και της συγκριτικής ανάγνωσης δύο κινηματογραφικών ταινιών που αναφέρονται χρονικά στα μέσα του 20^{ου} αιώνα και τοποθετούνται στις νότιες πολιτείες της Βόρειας Αμερικής, θα φανεί το φαινόμενο του φυλετικού ρατσισμού όπως το παρουσιάζουν οι δημιουργοί των δυο ταινιών. Οι αντιρατσιστικές αυτές ταινίες είναι οι *Υπηρέτριες (The Help)* και ο *Κώδικας Τιμής (Man of Honor)*, παραγωγές αμερικάνικες του 2011 και του 2000 αντίστοιχα, που πραγματεύονται τις σχέσεις λευκών και μαύρων αντρών και γυναικών, όπου οι μαύροι δέχονται την καταπίεση των λευκών, οι οποίοι βρίσκονται σε θέση ισχύος. Με τις μεθόδους που προαναφέρθηκαν θα περιγραφούν και θα αναλυθούν με συγκεκριμένα αποσπάσματα από τα έργα, οι διαπροσωπικές καθώς και επαγγελματικές σχέσεις ανάμεσα τους, θα καταδειχθούν τα κίνητρά τους, η ψυχοσύνθεσή τους, θα αναφερθούν τα είδη των ρατσιστών με γνώμονα αυτά τα κίνητρά και θα παρατεθούν η νομοθεσία και οι άτυποι κανονισμοί που είχαν ισχύ στις περιοχές και στην εποχή που αναφέρονται οι ταινίες. Είναι οι νόμοι και κανόνες που επέβαλαν και ενίσχυαν φυλετικές ρατσιστικές στάσεις και συμπεριφορές των λευκών απέναντι στους μαύρους. Σύμφωνα με τον Albert Memmi (Stam & Spence, 1983, 4), η ύπαρξη αυτού του φαινομένου ακολουθείται συχνά από βία και εκμετάλλευση.

Σύμφωνα με τους Stam & Spence (1983) είναι σημαντικό να δοθεί ο ορισμός από τρεις βασικές έννοιες, οι οποίες είναι απόλυτα συνυφασμένες με τον φυλετικό ρατσισμό. Αυτές είναι «η αποικιοκρατία», «ο Τρίτος Κόσμος» και «ο ρατσισμός». Με τον όρο αποικιοκρατία, αναφερόμαστε στη διαδικασία με την οποία οι ευρωπαϊκές δυνάμεις (συμπεριλαμβανομένων των Η.Π.Α.) κατέληξαν σε θέση οικονομικής, στρατιωτικής, πολιτικής και πολιτιστικής κυριαρχίας σε μεγάλο μέρος της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής. Αυτή η διαδικασία, η οποία μπορεί να εντοπιστεί τουλάχιστον μέχρι τα «ταξίδια της ανακάλυψης» και η οποία είχε ως συνέπεια τον θεσμό του δουλεμπορίου, έφτασε στο απόγειό της μεταξύ του 19^{ου} αιώνα και του τέλους του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και άρχισε να μειώνεται μόνο με τη διάλυση των ευρωπαϊκών αποικιακών αυτοκρατοριών μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (Stam & Spence, 3).

Ο ορισμός του «Τρίτου Κόσμου» απορρέει λογικά από τον προηγούμενο ορισμός της αποικιοκρατίας, γιατί ο «Τρίτος Κόσμος» αναφέρεται στα θύματα αυτής της διαδικασίας, των οποίων οι οικονομικές και πολιτικές δομές διαμορφώνονται και

παραμορφώνονται μέσα στην αποικιακή διαδικασία. Η αποικιακή σχέση έχει να κάνει με δομική κυριαρχία περισσότερο παρά με ωμή οικονομική ή γεωγραφική εξουσία.

Ο ρατσισμός, τέλος, αν και δεν περιορίζεται στην αποικιακή κατάσταση (ο αντισημιτισμός είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα), υπήρξε ιστορικά σύμμαχος και προϊόν της διαδικασίας αποικισμού. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι τα πιο προφανή θύματα του ρατσισμού είναι εκείνοι των οποίων η ταυτότητα σφουρηλατήθηκε εντός της αποικιακής διαδικασίας χωρίς να αγνοούμε τις συσσωρευμένες προκαταλήψεις και πολιτιστικές συμπεριφορές που προετοίμασαν το δρόμο για τον ρατσισμό (Stam & Spence, 4). Οι μαύροι συκοφαντήθηκαν ως “τεμπέληδες” επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν καταλάβει το ήμισυ της επικράτειάς τους και οι αποικισμένοι γελοιοποιήθηκαν ως στερούμενοι πολιτισμού και ιστορίας γιατί η αποικιοκρατία, στο όνομα του κέρδους, κατέστρεφε την βάση αυτού του πολιτισμού και τη μνήμη αυτής της ιστορίας (Stam & Spence, 4). «*Στα τέλη του 19ου αιώνα οι μαύροι και οι άνθρωποι της εργατικής τάξης θεωρούνταν διανοητικά κατώτεροι και εκ γενετής ελαττωματικοί*» (Young, 2006, 44).

Η Arendt αναλύει την καταπίεση ανθρώπου σε άνθρωπο κάνοντας διάκριση των εννοιών βίας και δύναμης σε σχέση με την πολιτική πραγματικότητα (Arendt, 111), λέγοντας ότι οι δύο έννοιες χρησιμοποιούνται με επιπολαιότητα σε σχέση με τις καταστάσεις που υποδηλώνουν (Arendt, 103). Αναζητά την νοηματική διαφορά στις έννοιες αυτές ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση, που προέρχεται, κατά την Arendt, από την Πλατωνική φιλοσοφία και επιβιώνει στη σύγχρονη πολιτική θεώρηση. Η συσχέτισή τους βρίσκεται στην πίστη ότι το πιο σημαντικό πολιτικό ζήτημα ήταν και θα είναι πάντα, το ποιός εξουσιάζει ποιόν (Arendt, 104).

Η δύναμη είναι η πράξη που προέρχεται από πολλούς, ενώ αντίθετα ο εξαναγκασμός, η βία ή η επιβολή δηλώνουν το εργαλείο της καταπίεσης (Arendt, 106). Αυτές οι έννοιες συνδυάζονται γιατί η δύναμη αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση βίας (Arendt, 107).

Την συναίνεση των πολλών που αποτελεί τη βάση της δύναμης επιβεβαιώνει η Arendt λέγοντας στο *Περί Βίας* ότι πρωτεύον μέλημα των αρχηγών των ολοκληρωτικών καθεστώτων, καθώς και του Δεσπότη που εξουσιάζει τους δούλους, είναι η ίδια η δομή της ισχύος (Arendt, 112). Αυτού του τύπου η εξουσία επιτυγχάνεται με την οργάνωση αυτών των κυβερνήσεων (μυστική αστυνομία, πληροφοριοδότες) και την οργανωμένη αλληλεγγύη των Δεσποτών (Arendt, 112).

Μέσα στην επαναστατική και στρατιωτική δράση εξαφανίζεται ο ατομικισμός και στη θέση του βρίσκουμε ένα είδος συνοχής της ομάδας που αποδεικνύεται πολύ ισχυρότερος δεσμός από όλα τα είδη φιλίας δημόσιας ή ιδιωτικής. Θα απαιτήσει η ομάδα να εκτελέσει κάθε άτομο μια αμετάκλητη πράξη για να γίνει δεκτό στην κοινότητα της βίας και θα αποτελέσει έναν κρίκο βίας στη μεγάλη αλυσίδα της βίας (Arendt, 127).

Σύμφωνα με την Arendt η παρακμή της δύναμης γεννά τον πειρασμό να υποκατασταθεί από τη βία (Arendt, 113). Σε αυτή τη περίπτωση η συνηθισμένη συνέπεια είναι η επανάσταση και η προσπάθεια καταστολής με βίαια μέσα.

Ο ρατσισμός πολλές φορές δεν είναι μονόπλευρος. Κατά την Arendt το κίνημα «Μαύρη Δύναμη» στην Αμερική εκμεταλλεύτηκε την ομολογία «είμαστε όλοι ένοχοι» που αναφερόταν στον ρατσισμό των λευκών προς τους μαύρους, υποδηλώνοντας έτσι έναν ρατσισμό των μαύρων προς τους λευκούς ή αλλιώς «έναν ρατσισμό από την ανάποδη» (Arendt, 124).

Το κοινωνικό πρόβλημα του φυλετικού ρατσισμού μεταφέρθηκε στον αμερικάνικο κινηματογράφο στα τέλη του δεύτερου μισού του εικοστού αιώνα. Η μεγάλη αυτή βιομηχανία με τη διευρυμένη αγορά έκανε γνωστό σε πολλά σημεία του πλανήτη τον φυλετικό ρατσισμό σε όλες του τις εκφάνσεις μέσα από την έβδομη τέχνη, στα πλαίσια της ατομικής διασκέδασης, η οποία προσφέρει τροφή για σκέψη. Βέβαια η επανάληψη των αρνητικών εικόνων δεν συντελεί στην αποφυγή των στερεοτύπων με συνέπεια οι θεατές να βλέπουν πίσω από τον γοητευτικό Σίντνεϊ Πουατιέ έναν καταπιεσμένο μαύρο και τα στερεότυπα να επαναλαμβάνονται (Stam & Spence, 9). «Ένα βασικό θέμα που πραγματεύονται οι ταινίες με λευκούς και μαύρους είναι οι κοινωνικές σχέσεις κυρίως μεταξύ λευκών και μαύρων γυναικών» (Young, 4). Οι ταινίες που θα αναλυθούν πραγματεύονται και τις σχέσεις μεταξύ λευκών και μαύρων αντρών (*Κώδικας Τιμής*). Μέσω της κειμενικής ανάλυσης και της συγκριτικής ανάγνωσης θα καταστεί σαφής η έννοια του φυλετικού ρατσισμού και πώς αυτή διαμορφώνεται στις παρακάτω ταινίες, από την πλευρά των λευκών προς τους μαύρους, καθώς επίσης και θα διαφανεί η διάκριση του φυλετικού ρατσισμού σε έμφυτο και επίκτητο. Οι ταινίες που θα αναλυθούν είναι ο *Κώδικας Τιμής* και οι *Υπηρέτριες* οι οποίες πραγματεύονται δύο ιστορίες στα μέσα του 20ού αιώνα, με μικρή βελτίωση να έχει σημειωθεί στην αντιμετώπιση και προκατάληψη από τους λευκούς στους μαύρους. Η Hanna Arendt στο βιβλίο της *Περί Βίας*, αναφέρει ότι το θέμα της βίας δεν αποτελούσε συχνά αντικείμενο ιδιαίτερης ανάλυσης. Αυτό μας

δείχνει πόσο δεδομένο θεωρούνταν το θέμα, οπότε δε χρειαζόταν καν να αναλυθεί (Arendt, 71). Σημειωτέον, το βιβλίο της αυτό έχει πρωτοεκδοθεί το 1969, παρόμοια δηλαδή περίοδο με την εποχή την οποία οι ταινίες πραγματεύονται.

Αδιαμφισβήτητα, οποιοσδήποτε γραπτός ή άγραφος κανονισμός υπήρχε, που διαχώριζε τους λευκούς με τους μαύρους πολίτες, ήταν άδικος. Ωστόσο οποιοσδήποτε τέτοιος κανονισμός επικρατούσε, σίγουρα γινόταν με την συναίνεση της πλειοψηφίας του κόσμου. Κάθε τέτοιος θεσμός που επικρατεί παραμένει χάριν της συναίνεσης των πολιτών (Arendt, 101). Θα ήταν δύσκολο λοιπόν να χαρακτηρίσουμε έναν νομοθέτη κακό ή απάνθρωπο και να κατέχει όλη την ευθύνη της αδικίας αυτός και μόνο. Η δύναμη που κατέχει ο εκάστοτε νομοθέτης δημιουργείται από την ομάδα που τον υποστηρίζει. Δύναμη δε μπορεί να κατέχει ένας άνθρωπος μόνος του, ως μονάδα. Δύναμη έχει ο θεσμός επειδή η ομάδα που εφαρμόζονται οι νόμοι και οι κανονισμοί του, τον στηρίζει. Είναι όλοι μαζί σε αυτό. Αν η ομάδα σταματούσε να υπάρχει ή να τον στηρίζει, θα σταματούσε να έχει πλέον δύναμη και αυτός (Arendt, 105). «Το μαύρο είναι ένα ισχυρό σημαίνον του κακού, ενώ το λευκό σηματοδοτεί την καλοσύνη, την καθαρότητα και αυτό που είναι οικείο, ο κανόνας.» (Young, 34)

Η πρώτη ταινία είναι οι *Υπηρέτριες (The Help)*. Αμερικανική δραματική κομεντί, παραγωγής του 2011, σε σενάριο και σκηνοθεσία του Τέιτ Τέιλορ. Η ιστορία αφορά μία νεαρή λευκή δημοσιογράφο την Γιουτζίνια Φέλαν “Σκίτερ”, η οποία προσπαθεί να πείσει τις μαύρες υπηρέτριες να της δώσουν συνεντεύξεις για να γράψει ένα βιβλίο που θα δείχνει τη δική τους οπτική στη δυσάρεστη συνύπαρξη μαύρων υπηρετριών με λευκούς εργοδότες λόγω του ρατσισμού που βίωναν. Ένας ρατσισμός που θεωρούνταν φυσιολογικός, ακόμη και θεσμοθετημένος, τη δεκαετία του 1960 που πραγματεύεται η ταινία. Η περιοχή που διαδραματίζεται η ιστορία είναι το Τζάκσον του Μισισσίπι (Κουτσογιαννόπουλος, 2011.).

Η δεύτερη ταινία είναι ο *Κώδικας Τιμής (Men of honor)*, σε σκηνοθεσία George Tillman Jr., παραγωγής του 2000. Είναι ένα δράμα με θέμα τη ρατσιστική Αμερική του 1950. Ένας νεαρός Αφροαμερικάνος, ο Καρλ Μπρασάρ, κατορθώνει να αποδείξει την ικανότητά του στο κολύμπι και να γίνει δεκτός στη σχολή καταδύσεων του Πολεμικού Ναυτικού. Εκπαιδευτής του είναι ο Μπίλι Σάντεϊ, που κάνει ό,τι περνάει από το χέρι του για να μην καταφέρει ο Καρλ να πάρει το δίπλωμά του. Ο Καρλ θα τα καταφέρει, αλλά θα του συμβεί ένα σοβαρό ατύχημα εν ώρα υπηρεσίας με αποτέλεσμα να ακρωτηριαστεί στο πόδι. Ο Μπίλι όμως θα είναι αυτός που θα τον

βοηθήσει να γίνει πάλι δύτης και να μη χάσει τη δουλειά του. (

<https://www.culture21century.gr/2009/02/men-of-honor.html?m=1>).

Η δύναμη, έχει διαφορετική ερμηνεία από τη ρώμη. Η ρώμη είναι ατομική. Την κατέχει δηλαδή ένα άτομο, είναι κομμάτι του χαρακτήρα του και λειτουργεί ανεξάρτητα από τους υπόλοιπους (Arendt, 105). Όπως συμβαίνει στις ταινίες με την Σκίτερ και τον Καρλ. Τη ρώμη, οι πολλοί προσπαθούν συχνά να την καταστρέψουν, διότι δεν αντέχουν την ανεξαρτησία της. Αυτό οφείλεται «στο φθόνο και τη μνησικακία» (Arendt, 106). Η Σκίτερ δέχεται επίθεση από το φιλικό και οικογενειακό της περιβάλλον, και ο Καρλ αντίστοιχα από το εργασιακό του περιβάλλον. Η Arendt αναφέρει τον εξαναγκασμό ως συνώνυμο της βίας, ιδίως όταν αυτή χρησιμοποιείται ως εργαλείο καταπίεσης (Arendt, 106). Αυτό μπορεί να δει ο θεατής στις κινήσεις βίας του εκπαιδευτή Μπίλι προς τον Καρλ, στην εντολή του κυρίου Πάπυ, του διοικητή της σχολής να σκοτώσουν τον Καρλ προκειμένου να μην καταφέρει τη δοκιμασία, και στην λεκτική, συναισθηματική και ψυχολογική βία που ασκεί διαρκώς η Χίλλυ στο υπηρετικό προσωπικό.

Τέλος, το κύρος, όπως αναφέρει η Arendt, αφορά τις σχέσεις αυτές που εξαρχής υπακούει κάποιος τον άλλον γιατί είναι τέτοια η φύση της σχέσης τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις δε χρειάζεται ούτε καταπίεση ούτε πειθώ, καθώς είναι δεδομένο ότι οι κατώτεροι θα υπακούσουν στους ανώτερους. Για παράδειγμα οι υπηρέτριες υπακούουν τις εργοδότης τους και ο Καρλ υπακούει τον Μπίλυ, γιατί κατέχει ανώτερο αξίωμα από εκείνον. Η έννοια αυτή συμπεριλαμβάνει και τον σεβασμό, ο οποίος φυσικά με λάθος χειρισμούς μπορεί να χαθεί και έτσι το πρόσωπο που μέχρι πρότινος είχε κύρος να μην έχει πια. Ο μεγαλύτερος εχθρός του κύρους είναι «η περιφρόνηση, η υπονόμηση και το γέλιο» (Arendt, 106). Έτσι έγινε όταν στις υπηρέτριες η Μίνι γελοιοποίησε την Χίλλυ ομολογώντας ότι έτρωγε τις ακαθαρσίες που είχε βάλει μέσα στο κέικ που της πρόσφερε και στον κώδικα τιμής, όταν ο Καρλ περιφρόνησε τον Μπίλυ λέγοντάς του ότι πέρα από καλός δύτης δεν είναι τίποτα άλλο σαν άνθρωπος. Οι ίδιοι αυτοί άνθρωποι όταν δεν έχουν την υποστήριξη των άλλων παύουν να έχουν δύναμη και να μπορούν να ασκούν κι άλλη βία (Arendt, 111), ανεξάρτητα από το κύρος που είχαν και τη βία που άσκησαν στο παρελθόν. Για παράδειγμα η Χίλλυ δεν είχε πλέον για σύμμαχο τη μητέρα της, ούτε τη μητέρα της Σκίτερ, και καμία από τις υπηρέτριες δεν την φοβόταν πια. Έτσι, στο τέλος της ταινίας επιτυγχάνεται η αποδυνάμωση της Χίλλυ. Ο Μπίλυ ήταν ανώτερος του Καρλ και του ασκούσε διάφορες μορφές βίας. Όταν πλέον υποβίβασαν τον Μπίλυ, δεν

είχε την ίδια δύναμη. Όσοι, στις δύο αυτές ταινίες, συμπεριφέρονταν άδικα και απάνθρωπα στους μαύρους, είχαν τη δύναμη να το κάνουν. Τα επιχειρήματά τους δεν είναι σοβαρά άλλωστε η δύναμη δε χρειάζεται δικαιολόγηση, αλλά απλώς νομιμοποίηση (Arendt, 113).

Στις δυο αυτές ταινίες βλέπουμε τους μαύρους πρωταγωνιστές να έχουν οργή για όποια αδικία τους συμβαίνει. Μόνο που την εκφράζουν με καθυστέρηση. Το συναίσθημα που δεν επέτρεπε την οργή τους να εκδηλωθεί είναι ο φόβος. Όταν όμως χάνουν τα αγαπημένα τους πρόσωπα, έρχονται αντιμέτωποι με την θνητότητα και όταν ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται τη θνητότητα έχει κίνητρο να δράσει, καθώς όπως λέει η Arendt «*Η βεβαιότητα του θανάτου, έκανε τους ανθρώπους να επιδιώκουν αθάνατη δόξα με τα έργα και τα λόγια τους*» (Arendt, 129). Οι νεκροί που έδωσαν το κίνητρο στους ήρωες είχαν βιώσει κι εκείνοι ρατσισμό. Και στις δύο ταινίες, οι σκηνοθέτες αφιερώνουν λίγο χρόνο για να δείξουν την άδικη και ρατσιστική συμπεριφορά που βίωσαν ο Τρίλор, ο γιος της Άιμπι και ο πατέρας του Καρλ. Στο 1:08:52, η Άιμπι αναφέρει την ιστορία θανάτου του γιού της. Ο λευκός επιστάτης για τον οποίο δούλευε ο Τρίλор, όταν έγινε το ατύχημα, πέταξε το κορμί του σε ένα φορτηγό, οδήγησε μέχρι το νοσοκομείο των μαύρων, και τον εγκατέλειψε εκεί αβοήθητο. Η απόλυτη έλλειψη ενδιαφέροντος οδηγεί στην αργοπορημένη μετάβασή του στο νοσοκομείο και στο θάνατό του. Ο πατέρας του Καρλ, είναι ένας ταλαιπωρημένος βιοπαλαιστής που ο εργοδότης του τον ενημέρωσε, στο 5:03, ότι θα χάσει τη φάρμα αν δε βγει εγκαίρως το σιτάρι και ότι θα φέρει άλλους εργάτες με παιδιά που δουλεύουν, γιατί η επιθυμία του ήταν ο Καρλ να φοιτά στο σχολείο και να μην εργάζεται.

Η Άιμπι σε κάποιες σκηνές κοιτάζει τον τοίχο με τη φωτογραφία του Τρίλор και πάνω από αυτήν μία εικόνα του Χριστού. Με τις αναφορές της στον Θεό, δείχνει να αντλεί δύναμη από εκείνον και τη σκέψη του γιου της. Αντίστοιχα, ο πατέρας του Καρλ δεν ήθελε ο γιος του να ακολουθήσει την ίδια ζωή με εκείνον και προτιμούσε να παιδεύεται στα χωράφια μόνος του, παρά να εγκαταλείψει την εκπαίδευσή του ο μικρός. Στο 6:17 ο πατέρας του Καρλ ζητάει από το γιό του να μην καταντήσει σαν εκείνον. Αργότερα στο 1:08:37, ο Καρλ παραδέχεται στον Μπίλλυ ότι ακολουθεί την επιταγή του πατέρα του: «Γίνε ο καλύτερος». Για τον Καρλ η φωτογραφία του πατέρα του και το ραδιόφωνο που του είχε χαρίσει αποτέλεσαν ανάμνηση των λόγων του στη διάρκεια της θητείας του και κατά συνέπεια ισχυρό κίνητρο να αλλάξει πορεία στη ζωή.

1.2 Το βιοτικό status των λευκών και των μαύρων στις ταινίες.

Η φωτογραφία και σκηνογραφία στις δύο ταινίες αναδεικνύει το οικονομικό και κατά συνέπεια κοινωνικό χάσμα των λευκών και μαύρων. Στις *Υπηρέτριες*, τα σπίτια που ζουν οι οικογένειες των μαύρων είναι εσωτερικά και εξωτερικά φτωχικά και φθαρμένα. Αντίθετα, τα σπίτια των λευκών είναι καινούργια, μοντέρνα, πλήρως εξοπλισμένα και ακριβά διακοσμημένα. Σε κάθε σκηνή οι λευκοί ήρωες είναι καλλωπισμένοι και καλοντυμένοι, με αμάνικα καλοκαιρινά ρούχα. Αντίθετα οι μαύρες υπηρέτριες κατά την διάρκεια της εργασίας τους φορούν στολές με μακριά μανίκια, παρά την καλοκαιρινή ζέστη, οι γάμπες τους καλύπτονται με ανοιχτόχρωμα καλσόν και φορούν περούκες. Υπονοείται ότι δεν υπάρχει αποδοχή για το κλασικό αφρικάνικο μαλλί. Και στις δύο ταινίες, οι σκηνοθέτες παρουσιάζουν τους μαύρους ιδρωμένους και ταλαιπωρημένους να μετακινούνται με δημόσια μέσα, ενώ οι λευκοί οδηγούν ιδιωτικά πολυτελή αυτοκίνητα. Γενικά στη ζωή των λευκών επικρατεί το χρώμα.

Στο 2:29,η σκηνή εκτυλίσσεται στο δωμάτιο της κόρης της κυρίας Λίφολτ, της μικρής Μεί Μόμπλεϊ. Το δωμάτιο είναι βαμμένο ροζ-λευκό, ακριβά επιπλωμένο, με χαριτωμένες κουρτίνες, διακοσμητικά κάδρα, και χρωματιστή ταπετσαρία στον τοίχο. Ο Καρλ αντίθετα μοιράζεται το δωμάτιο με τους γονείς του. Έχει τα απαραίτητα έπιπλα είναι άβαφο, με ένα παλιό κομοδίνο και ένα χειροποίητο ραδιόφωνο. Το παράθυρο καλύπτεται από μια φθαρμένη από το χρόνο κουρτίνα. Σε αυτή τη σκηνή κυριαρχεί το μουντό χρώμα.

1.3 Νομοθεσία και άγραφοι κανόνες κατά των μαύρων πολιτών των Η.Π.Α.

Σύμφωνα με τον Michel Foucault «η εξουσία παράγει τη γνώση» (Young, 33). Στις ΗΠΑ «είχαν θεσμοθετηθεί οι υποχρεωτικές εκτρώσεις και στειρώσεις σε μαύρες γυναίκες, προκειμένου να ελεγχθεί η αναπαραγωγή των μαύρων πολιτών στη χώρα» (Young, 17). Τονίζεται, στην ταινία οι *Υπηρέτριες* αλλά και στον *Κώδικα Τιμής*, ότι γίνονται «εσκεμμένες πράξεις βασισμένες σε ψευδοεπιστημονικές θεωρίες» (Young, 137). Έτσι είναι πιο εύκολο να πειστεί ο κόσμος, αν αισθάνεται ότι κινδυνεύει. Γίνεται ακόμη αναφορά σε κανονισμούς και νομοθεσία κατά των μαύρων. Στο 15:02, είναι συγκεντρωμένες λευκές γυναίκες και παίζουν μπριτζ. Η Χίλλυ είναι

εκείνη που κινεί τα νήματα και χειραγωγεί τις φίλες της. Σε αυτή τη σκηνή η μητέρα της λέει ότι η Χίλλυ έχει αναστατωθεί, επειδή η «νέγρα» χρησιμοποιεί την ίδια τουαλέτα που χρησιμοποιούν και εκείνοι. Η Χίλλυ λίγο παρακάτω στην ίδια σκηνή λέει στην φίλη της Λίφολτ, ότι αν η Αϊμπιλίν χρησιμοποιεί το μπάνιο των φιλοξενούμενων, να είναι σίγουρη ότι χρησιμοποιεί και το δικό της επίσης. Και προσθέτει ότι είναι σαφώς επικίνδυνο διότι κουβαλάνε αρρώστιες. Και συνεχίζει «Γι' αυτό σχεδίασα την Πρωτοβουλία Υγιεινής Σπιτιών. Ένα πρόγραμμα πρόληψης ασθενειών που απαιτεί από κάθε σπίτι λευκών να έχει ένα δεύτερο μπάνιο για το έγχρωμο βοηθητικό προσωπικό. Έχει επιδοκιμαστεί από το Συμβούλιο Λευκών Δημοτών». Σε αυτό το σημείο αναδεικνύεται ως “πρόβλημα” η κοινή χρήση του μπάνιου από λευκούς και μαύρους και οι παραβρισκόμενες λευκές κυρίες συμφωνούν και επικροτούν την ιδέα κατασκευής ξεχωριστού χώρου σε κάθε οικία. Η αναφορά στο Συμβούλιο Λευκών Δημοτών υπογραμμίζει το διαχωρισμό των δημοτών σε λευκούς και μαύρους. Η Χίλλυ στη συνέχεια επικαλείται το ζήτημα προστασίας των παιδιών. Στο συγκεκριμένο διάλογο παρατηρείται αντίφαση σε σχέση με τη ζωή τους όπως είναι διαμορφωμένη και τα επιχειρήματα που επικαλούνται. Οι υπηρέτριες στην ταινία κάνουν χρέη νταντάδων καθώς και μαγείρων. Και καθώς οι λευκές εμπιστεύονται τις μαύρες για όλα τα οικιακά καθήκοντα, συγχρόνως τις θεωρούν μιαρές και φορείς μικροβίων. Και ενώ διατείνονται ότι αγαπούν τα παιδιά τους και γι' αυτό κάνουν ό,τι χρειαστεί για να τα προστατέψουν, τα παραδίδουν εξ ολοκλήρου στις μαύρες υπηρέτριες και οι μητέρες απέχουν στο μεγάλωμά τους. Αυτό το επιχείρημα χρησιμοποιείται στην ταινία γιατί αποτελεί συνηθισμένη τακτική όσων υποκινούν καταστάσεις ρατσισμού και βίας. Θέτουν πάντα θέμα κινδύνου και ανάγκης για προστασία, ακόμα κι αν δεν ευσταθεί λογικά, αλλά βασίζεται σε «ψευδοεπιστημονικές θεωρίες». Στο 31:42, Η Χίλλυ αντιλαμβάνεται ότι η υπηρέτριά της, Μίνι χρησιμοποιεί το μπάνιο της οικογένειας και την απολύει. Σε άλλο σημείο της ταινίας στο 33:53, βλέπουμε κάθιδρη την Άμπι στην μικρή τουαλέτα χωρίς εξαιρεισμό.

Στο 36:20, η Σκίτερ προσπαθεί να πείσει την διστακτική Άμπι να της δώσει συνέντευξη για το βιβλίο που θέλει να γράψει. Εκείνη της αναφέρει ότι κάποιοι έκαψαν το αμάξι της ξαδέρφης της επειδή απλά κατέβηκε στο εκλογικό κέντρο και της τονίζει ότι υπάρχει λόγος που δεν έχει γραφτεί μέχρι σήμερα αντίστοιχο βιβλίο. Γίνεται προφανές στους θεατές ότι ακόμη και σε περιοχές που υπήρχε το δικαίωμα ψήφου, αυτό παρεμποδιζόταν. Η Διακήρυξη της Χειραφέτησης το 1863, προέβλεπε

την κατάργηση της δουλείας στην Αμερική και την παραχώρηση του δικαιώματος ψήφου στους Αφροαμερικάνους (Κουλούρης, 2018). Παρόλα αυτά, δε καταργήθηκαν μονομιάς όλοι οι απαράδεκτοι ρατσιστικοί νόμοι. Ακόμα κι όταν αυτό γινόταν θεωρητικά, στην πράξη άργησε πολύ να αλλάξει η κουλτούρα της υποτίμησης και εκμετάλλευσης των μαύρων από τους λευκούς. Σε πολλές πολιτείες οι Αφροαμερικανοί δεν είχαν δικαίωμα ψήφου. Το 1965 οργανώθηκε πορεία στο Μοντγκόμερι, στην Αλαμπάμα, με κύριο αίτημα το δικαίωμα ψήφου των μαύρων. Οι Αφροαμερικανοί όταν χρησιμοποιούσαν την δημόσια συγκοινωνία κάθονταν αποκλειστικά στα πίσω καθίσματα των λεωφορείων, ενώ έπρεπε να παραχωρούν την θέση τους σε περίπτωση που υπήρχε όρθιος λευκός επιβάτης. Το Νοέμβριο του 1955, στο Μοντγκόμερι της Αλαμπάμα, η Ρόζα Παρκς αρνήθηκε να παραχωρήσει τη θέση της σε λευκό και αυτό έγινε η αφετηρία ειρηνικών διαδηλώσεων υπό τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Το σύνθημα ήταν: «Θα περπατήσετε σήμερα, ώστε αύριο τα εγγόνια σας να πάρουν το λεωφορείο χωρίς να ταπεινώνονται...» (Κουλούρης). Την σκηνή του διαχωρισμού των λευκών με τους εγχρώμους στο λεωφορείο, τη συναντάμε στο 1:20:40. Στην ίδια σκηνή, η Άιμπι λέει στη Σκίτερ ότι αυτή η προσπάθεια με το βιβλίο την τρομάζει πιο πολύ και από τον Τζιμ Κρόου. Ο Τζιμ Κρόου ήταν ρατσιστής νομοθέτης που έδωσε το όνομα του στην αντίστοιχη νομοθεσία περί διαχωρισμού μαύρων και λευκών. Σε αφήγηση της Άιμπι, στο 37:16, γνωρίζουμε μερικούς από τους νόμους που εφαρμόστηκαν. Ο πρώτος είναι ο νόμος για τον διαχωρισμό λευκών και μαύρων στα λεωφορεία και η αφηγήτρια συνεχίζει: «Κανείς δε μπορεί να απαιτήσει από μια λευκή γυναίκα να περιθάλπει σε θάλαμο στον οποίο είχε τοποθετηθεί κάποιος νέγρος. Τα βιβλία δε πρέπει να ανταλλάσσονται ανάμεσα σε σχολεία λευκών και μαύρων, αλλά πρέπει να χρησιμοποιούνται από τη φυλή που τα πρωτοχρησιμοποίησε. Κανένας έγχρωμος κουρέας δε θα εξυπηρετεί λευκή γυναίκα. Όποιο άτομο εκτυπώνει, δημοσιεύει ή θέτει σε κυκλοφορία γραπτό υλικό, το οποίο προτείνει δημόσια αποδοχή ή κοινωνική ισότητα μεταξύ νέγρων και λευκών θα τεθεί υπό κράτηση». Το τελευταίο που μας γνωστοποιεί η αφηγήτρια της ταινίας, είναι και ο λόγος που οι υπηρέτριες έχουν ενδιασμούς να συμμετάσχουν στην δημιουργία αυτού του βιβλίου συνεντεύξεων, καθώς και ο λόγος, που η όλη διαδικασία γίνεται κάτω από ακραία μυστικότητα.

Στην ταινία *Κώδικας τιμής* στο 7:58, ο στρατιωτικός έξω από το λεωφορείο ακούγεται να λέει: «Οι μαύροι τώρα» επιβεβαιώνοντας ότι δεν έμπαιναν μαζί στο

λεωφορείο οι λευκοί με τους μαύρους. Το ίδιο ισχύει σύμφωνα με την ταινία και για το μπάνιο στη θάλασσα. Στο 11:21, ο Καρλ παρακολουθεί από το πλοίο τους λευκούς συναδέλφους τους, που κάνουν μπάνιο στη θάλασσα. Ο Καρλ γδύνεται και ο διπλανός του τον αποκαλεί τρελό συμπληρώνοντας «Τρίτη κολυμπάνε οι μαύροι» και εκείνος απαντάει σαρκαστικά: «Ζεστάθηκα Παρασκευή». Προσπαθούν να τον αποτρέψουν, αλλά εκείνος βουτάει. Τότε ο κυβερνήτης του πλοίου στέλνει να τον φέρουν πίσω και στην επόμενη σκηνή βρίσκεται στο κρατητήριο του πλοίου. Στο 20:49, ο Καρλ ανακοινώνει στον κυβερνήτη ότι θέλει να γίνει δύτες του Πολεμικού Ναυτικού. Ο κυβερνήτης τον αποτρέπει με διάφορες δικαιολογίες και υποτίμηση αποκαλώντας τον “μάγαιρα” και καταλήγει ότι «Δε δέχονται μαύρους στη σχολή». Τη γενικότερη νοοτροπία ρατσισμού μεταφέρει η σκηνή στο 27:19, όπου ο Μπίλυ λέει: «Το 1948 ο πρόεδρος Τρούμαν είχε το θάρρος και τη φώτιση να καταργήσει το φυλετικό διαχωρισμό στο στρατό. Θέλω όλοι να καλωσορίσετε τον πρώτο έγχρωμο μαθητή της σχολής, τον βοηθό Λοστρόμου, Καρλ Μπρασίαρ». Προσπαθεί να είναι τυπικός καλωσορίζοντας τον Καρλ χωρίς να το πιστεύει. Οι εκπαιδευόμενοι παραμένουν σιωπηλοί ενώ ένας αντιδρά δηλώνοντας ότι δεν κοιμάται δίπλα σε μαύρους. Όλοι τότε αποχωρούν οριστικά από τον θάλαμο. Μένει μόνο ο Καρλ και ο Σνόουχιλ, ο οποίος θα κάνει τη διαφορά στην ταινία. Η ψυχολογία του όχλου αποτελεί κοινό παρανομαστή σε περιπτώσεις περιθωριοποίησης, με μικρές εξαιρέσεις.

1.4 Οι ήρωες που παρέμειναν ρατσιστές μέχρι τέλους.

Σε κάθε ταινία υπήρξε ένας ήρωας που έπαιξε σημαντικό ρόλο, και παρέμεινε από την αρχή μέχρι το τέλος της ταινίας, το ίδιο σκληρός ρατσιστής. Στο έργο *Υπηρέτριες* είναι η Χίλλυ. Δείχνει καλή οικογενειάρχης, καλή σύζυγος και μητέρα. Παρουσιάζεται ως μία πολίτης που την ενδιαφέρει η πρόοδος της κοινωνίας και βρίσκεται σε επαφή με πολιτικά και δημόσια πρόσωπα. Στην εξέλιξη της ιστορίας ξεδιπλώνεται σταδιακά ο αληθινός της εαυτός. Είναι η γυναίκα που χειραγωγεί όλους στο διάβα της και πετυχαίνει κάθε στόχο που επιθυμεί. Αδιαφορεί απολύτως για οποιονδήποτε άλλον πέρα από τον εαυτό της. Είναι αλαζονική και εγωπαθής. Ό,τι συνέπεια κι αν έχουν οι πράξεις της, δεν δείχνει ίχνος ντροπής ή μεταμέλειας. Είναι εκδικητική και έχει απόλυτη έλλειψη ενσυναίσθησης. Είναι σωστός νάρκισσος που με εργαλείο τα κολακευτικά λόγια και ένα επιφανειακό

ενδιαφέρον κρατά τους άλλους εξαρτημένους από εκείνη. Αυτό το κάνει όσο οι άλλοι της είναι χρήσιμοι, όπως ακριβώς έπραξε και σε σχέση με τη μητέρα της, την οποία εγκατέλειψε στο γηροκομείο. Με πρόφαση το γράμμα του νόμου και με σαδιστική ικανοποίηση είναι πρόθυμη ακόμη και να βιαιοπραγήσει.

Ας ξεκινήσουμε να δούμε μερικά περιστατικά. Η Λίφολτ ετοιμάζει τραπέζι για την παρέα της. Στο 3:41, η Λίφολτ ρωτάει την Άιμπι αν είναι έτοιμο το ιδιαίτερο πιάτο για τη Χίλλυ διότι είναι μια απαιτητική καλεσμένη. Στο 7:16, βλέπουν οι θεατές τη Χίλλυ να σημαδεύει το χαρτί της τουαλέτας για να μπορεί να υπολογίζει πόσο χρησιμοποιεί η Μίνι, η υπηρέτριά της. Στην αφήγηση της ίδιας σκηνής ακούγεται πως «μόλις η δεσποινίς Χίλλυ έκανε παιδί, όλα τα κορίτσια στο τραπέζι του μπριτζ έπρεπε να κάνουν από ένα επίσης». Εδώ υπονοείται είτε πως το επέβαλε με τον τρόπο της, είτε πως είχε ήδη αρκετή επιρροή και οι υπόλοιπες ακολουθούσαν. Στο 8:17, η αφηγήτρια μας εξηγεί ότι η εγωκεντρική Χίλλυ δανείζεται τη Μίνι που ήταν η καλύτερη μαγειρίσσα στο Μισισσίπι για το τραπέζι. Η Χίλλυ δίνει εντολή στη Μίνι να βάλει τη μητέρα της να καθίσει για να μη σπάσει κανένα γοφό ενώ η μητέρα της δεν είναι ανήμπορη. Στο 11:27, ως ‘‘στοργική’’ φίλη λέει στην Σκίτερ: «Σου έχω ετοιμάσει ένα τέλειο καλοκαίρι». Όταν κάθονται στο τραπέζι η Σκίτερ τους ανακοινώνει ότι βρήκε δουλειά στην Καθημερινή εφημερίδα. Η Χίλλυ την κολακεύει: «Θα ήταν χαζός αν δε σε προσλάμβανε». Στη ίδια σκηνή, όταν μια κυρία αναφωνεί, «Στη Σκίτερ και στη δουλειά της, τελευταία στάση πριν το γάμο», η Χίλλυ την κλωτσάει κάτω από το τραπέζι γιατί αναγνωρίζει στο χαρακτήρα της Σκίτερ ότι δεν είναι αυτή η επιδίωξή της και ως γνήσια νάρκισσος «πάει με τα νερά της». Συνεχίζοντας στην ίδια σκηνή, η Σκίτερ ζητάει από την Λίφολτ αν θα μπορούσε η Άιμπι να τη βοηθήσει στην εφημερίδα, καθώς γράφει τη στήλη για το νοικοκυριό. Η Λίφολτ κοιτάζει με νόημα ζητώντας την έγκρισή της και αφού η Χίλλυ μορφάζει καταφατικά η Λίφολτ συμφωνεί. Η Χίλλυ ομολογεί πώς απέφυγε την Σίλια Φουτ όταν τη συνάντησε στο κατάστημα καλλυντικών και εκείνη είχε το ‘‘θράσος’’ να την ρωτήσει αν θα μπορούσε να βοηθήσει στο Φιλανθρωπικό χορό για τα παιδιά. Απέκλεισε τη Σίλια που θα μπορούσε να συνεισφέρει φιλανθρωπικά, εξ αιτίας της αντιπάθειας και αντιζηλίας που έτρεφε για εκείνη επειδή είχε παντρευτεί τον πρώην σύντροφό της. Οι πράξεις και οι αποφάσεις της Χίλλυ προέρχονταν από τα χαμηλά της κίνητρα. Στην ίδια σκηνή, η Χίλλυ δεν θέλει να χρησιμοποιήσει την τουαλέτα γιατί τη χρησιμοποιεί και η μαύρη και εν συνεχεία ανακοινώνει την Πρωτοβουλία Υγιεινής Σπιτιών, ώστε να έχουν όλοι οι λευκοί ένα

ξεχωριστό μπάνιο εκτός σπιτιού για το μαύρο βοηθητικό προσωπικό. Σε όλη αυτή τη σκηνή, η Σκίτερ είναι η μόνη που μιλά με ευγνωμοσύνη στις υπηρέτριες. Οι υπόλοιπες μιλούν προσβλητικά για τις υπηρέτριες αδιαφορώντας αν εκείνες τις ακούν. Στο 31:21, η Μίνι η υπηρέτρια της Χίλλυ θέλει να χρησιμοποιήσει την τουαλέτα που βρίσκεται εκτός σπιτιού ενώ βρέχει και η Χίλλυ της προτείνει με αδιαφορία να πάρει ομπρέλα. Τότε η Μίνι αποφασίζει να χρησιμοποιήσει το εσωτερικό μπάνιο και η Χίλλυ το αντιλαμβάνεται και την απολύει. Στο 38:40, η Μίνι μετά την απόλυσή της επισκέπτεται τη Χίλλυ κρατώντας μια πίτα. Η Χίλλυ κάθεται στην τραπεζαρία τρώει την πίτα της Μίνι και λέει: «Λοιπόν... Κανείς δε θέλει να προσβάλει μια εξυπνάκια, κλέφτρα νέγρα. Έτσι δεν είναι;», ενώ ταυτόχρονα την κοιτάζει και γλείφεται επιδεικτικά και αναρωτιέται τί έχει βάλει μέσα στην πίτα που την έχει κάνει τόσο νόστιμη. Η Μίνι της αποκαλύπτει ότι την κέρασε τις ακαθαρσίες της. Η μητέρα της Χίλλυ γελάει, και λέει στη Μίνι να τρέξει να σωθεί. Στο 46:23, η νέα υπηρέτρια της Χίλλυ ζητάει ένα μικρό δάνειο, σαν προκαταβολή της εργασίας της, για τις σπουδές των παιδιών της. Η Χίλλυ δείχνει να κατανοεί τη δύσκολη θέση της, αλλά χαμογελαστή, της αρνείται και σαδιστικά της λέει: «Ως χριστιανή σου κάνω μια χάρη». Η υπηρέτρια αναθαρρεύει αλλά εκείνη της προτείνει να τα κερδίσει μόνη της. Στα πλαίσια του ψευτοχριστιανισμού και της αγάπης για τον συνάνθρωπο, στο 53:07, είναι όρθια και βγάζει λόγο ανάμεσα στις υπόλοιπες λευκές γυναίκες του συλλόγου. «Έχουμε μείνει πίσω στη δωρεά παλιών ρούχων» και αναφέρεται στα παιδιά της Αφρικής και στην πείνα που τα μαστιίζει. Νοιάζεται για τους μαύρους της Αφρικής, αλλά τους μαύρους που έχει στη ζωή της τους μισεί. Την ίδια στιγμή κάνει γνωστό στις υπόλοιπες γυναίκες, ότι η πρότασή της για την Πρωτοβουλία Υγιεινής Σπιτιών έχει προωθηθεί στο κυβερνήτη Μπερνέτ. Στο 55:16, η Χίλλυ ανακοινώνει στη Σκίτερ ότι θα της γνωρίσει τον Στιούαρτ προσθέτοντας ότι δεν θα την αφήσει να χάσει τέτοια ευκαιρία γιατί το αξίζει. Προσπαθεί έτσι να δείξει το ενδιαφέρον της για την Σκίτερ με κολακευτικά λόγια και ταυτόχρονα να της ορίσει τη μοίρα και η Σκίτερ να την ευγνωμονεί. Στο 1:02:57, βρίσκεται έξω για φαγητό. Μόλις βλέπει τον κυβερνήτη παίρνει το σύζυγό της και πηγαίνουν να τον χαιρετήσουν. Προσέχει τις κοινωνικές της επαφές και μια τέτοια γνωριμία μόνο χρήσιμη θα μπορούσε να φανεί. Στο 1:10:58 βλέπει τυχαία στη τσάντα της Σκίτερ ένα μικρό φυλλάδιο με τους ρατσιστικούς νόμους του Μιισισσιπί. Τότε σχολιάζει: «Χωρισμένοι, αλλά ίσοι. Αυτό λέει ο Ρος Μπαρνέτ και δε μπορείς να αμφισβητήσεις τον κυβερνήτη». Εδώ κάνει επίκληση στην αυθεντία

ώστε να φανερώνει ότι εκείνη είναι μια καλή, τυπική πολίτης. Στο 1:12:15, η Χίλλυ βλέπει την Σκίτερ και την νέα υπηρέτριά της Γιούλι Μεί να συνομιλούν. Τότε με προσβλητικό ύφος μπροστά στο παιδί της απευθύνεται στην υπηρέτρια «Ρώτησες και τη δεσποινίδα Σκίτερ αν μπορεί να σου δανείσει χρήματα;». Στην ίδια σκηνή δείχνει στη Σκίτερ το φυλλάδιο που είδε στη τσάντα της και της λέει: «Είτε το πιστεύεις είτε όχι, υπάρχουν πραγματικοί ρατσιστές σε αυτή την πόλη. Αν το λάθος άτομο σε πιάσει με κάτι σαν κι αυτό, θα είχες πραγματικούς μπελάδες. Στο 1:18:31, η Χίλλυ βγαίνει στην αυλή της έξαλλη διότι ο κήπος της είναι γεμάτος από λεκάνες τουαλέτας. Η Σκίτερ ζήτησε σκόπιμα μέσω του άρθρου της στην εφημερίδα να αφήσουν οι δημότες στην αυλή της Χίλλυ λεκάνες τουαλέτας και όχι παλιά ρούχα για τους φτωχούς προκειμένου να την γελοιοποιήσει. Αυτό το δημοσίευμα συγκεντρώνει φωτογράφους και δημοσιογράφους. Η Χίλλυ γίνεται επιθετική και σπρώχνει έναν από αυτούς και δηλώνει προσβεβλημένη, καθώς χαϊδεύει μία ταμπέλα στον κήπο της που γράφει «Κήπος του μήνα». Αυτό που κυρίως την πρόσβαλε ήταν ότι έχασε ο κήπος της τον τίτλο τιμής. Στο 1:27:54, η Άιμπι και η Γιούλι Μεί κατεβαίνουν από το λεωφορείο και δύο αστυνομικοί προσπαθούν να συλλάβουν τη Γιούλι Μεί, η οποία αντιστέκεται αλλά τελικά τους ακολουθεί με τη βία. Πιο πέρα βρίσκεται η Χίλλυ στο αυτοκίνητο της με τον γιό της και παρακολουθεί τη σκηνή της σύλληψης με ικανοποίηση. Στη συνέχεια στο 1:28:40 η Χίλλυ λέει: «Το ήξερα ότι ήταν κλέφτρα από τη μέρα που ξεκίνησε. Στο 1:42:53, στη βραδιά δημοπρασίας η Χίλλυ, ως πρόεδρος του γυναικείου συλλόγου στην ομιλία της: «Ας δώσουμε ένα καλό χειροκρότημα για την υπηρεσία. Για όλους όσους βοήθησαν να πραγματοποιηθεί η αποψινή βραδιά». Άλλο ένα χαρακτηριστικό της είναι η υποκρισία διότι η εκτίμηση που εκδηλώνει προς το υπηρετικό προσωπικό δεν έχει καμία σχέση με τα πραγματικά της συναισθήματα. Στο 1:43:52, η Χίλλυ κερδίζει τη σοκολατόπιτα της Μίνι. Στο 1:45:56, που η μητέρα της κατεβαίνει τα σκαλιά με την πίτα στο χέρι, η Χίλλυ εκνευρισμένη απαιτεί να πετάξει την πίτα αμέσως. Η μητέρα της λέει: « δύο πράγματα δεν μπορώ να ξεχάσω: ότι η ίδια μου η κόρη με παράτησε σε ένα γηροκομείο και ότι έφαγε τα σκατά της Μίνι». Η κακία και η εκδικητικότητά της Χίλλυ δεν περιορίζονται στους μαύρους υπηρέτες, αλλά εκδηλώνονται στους πιο στενούς συγγενείς της, τη μητέρα της και το παιδί της το οποίο γίνεται αυτόπτης μάρτυρας ρατσιστικών συμπεριφορών. Στο 1:44:15, η Χίλλυ ενοχλείται από τον εναγκαλισμό της Σίλια και από το σύντομο διάλογο που έχουν αντιλαμβάνεται λανθασμένα ότι η Σίλια γνωρίζει για το περιστατικό με την πίτα της

Μίνι και θυμώνει ιδιαίτερα, ιδίως δε όταν η Σίλια της σκίζει κατά λάθος το φόρεμα. Τότε η Χίλλυ της κάνει λεκτική επίθεση και την απειλεί ότι αν μαθευτεί από εκείνη το περιστατικό με την πίτα, θα την κάνει να υποφέρει. Το βιβλίο της Σκίτερ με τα βιώματα των υπηρετριών εκδίδεται και η Χίλλυ στο 1:59:28, το διαβάζει μετά από προτροπή της μητέρας της. Φτάνει στο σημείο όπου διαβάζει το περιστατικό της πίτας και σοκαρισμένη ουρλιάζει και στρέφεται στο σύζυγό της και τον γρονθοκοπάει. Η οργή της ξεσπά προς κάθε κατεύθυνση. Το μεγάλο φινάλε κακίας της Χίλλυ είναι στο 2:13:03, που η Άϊμι μπαίνει φορτωμένη με ψώνια στο σπίτι της Λίφολτ και εκεί την περιμένει η ίδια με την Χίλλυ. Η Χίλλυ την κατηγορεί ότι έκλεψε κάτι ασημικά που είχε δανείσει στην Λίφολτ. Εκείνη το αρνείται και η Λίφολτ σε μια μικρή έκλαμψη δυναμισμού και δικαιοσύνης λέει στην Χίλλυ: «Λέει ότι δεν τα έχει». Ωστόσο η Χίλλυ την απολύει χωρίς καμία δικαιοδοσία, με την Λίφολτ να μη φέρει καμία αντίρρηση. Στο πλαίσιο του ρατσισμού και της κοινωνικής αποδοχής η Λίφολτ διώχνει τη γυναίκα που από την αρχή της ταινίας βλέπει ο θεατής πόσο τη στηρίζει στο μεγάλωμα της κόρης της. Η Χίλλυ συνεχίζει απειλώντας τη πως θα τη στείλει στη φυλακή για τα ασημικά, αφού δε μπορεί να τη στείλει στη φυλακή για το βιβλίο. Είναι η πρώτη φορά που η Άϊμι υψώνει τη φωνή της : «Ξέρω κάτι για σένα μη το ξεχνάς. Από ό,τι λέει η Γιούλι Μεί υπάρχει αρκετός χρόνος για να γράψεις γράμματα στη φυλακή. Αρκετός χρόνος να γράψω την αλήθεια για σένα. Και το χαρτί είναι δωρεάν». Η Χίλλυ εμφανώς ταραγμένη της λέει ότι δε πρόκειται κανείς να την πιστέψει και επιμένει να καλέσουν την αστυνομία και τότε η Άϊμι σε απόσταση αναπνοής της λέει: «Το μόνο που κάνεις είναι να φοβίζεις και να λες ψέματα προσπαθώντας να πετύχεις αυτό που θέλεις. Είσαι μια αθεόφοβη γυναίκα. Δεν έχεις κουραστεί κυρία Χίλλυ;».

Στην ταινία *Κώδικας Τιμής*, στον αντίστοιχο ρόλο δεν βρίσκεται ο Μπίλι, όπως είναι αναμενόμενο με μια πρώτη ματιά του έργου, αλλά ο διοικητής που εμφανίζεται για λίγο αλλά σε σημαντικές στιγμές. Είναι ένας άνθρωπος που στέκει ψηλά στο φυλάκιό του και εξ αρχής παρατηρεί με κιάλια τον μαύρο δόκιμο Καρλ που εισήχθη στη σχολή του. Μέχρι τότε απαγορευόταν οι μαύροι να εισάγονται σε στρατιωτικές σχολές. Ο διοικητής ή αλλιώς κύριος Πάπυ, είναι ένας ήρωας πολέμου τον οποίο θα έκαναν ναύαρχο, αλλά ανακάλυψαν ότι «του έχουν λασκάρει κάποιες βίδες» και έτσι τον μετέθεσαν στη σχολή δυτών. Στη συνέχεια της ταινίας, στο 43:06, δύο εκπαιδευόμενοι βρίσκονται στο βυθό και προσπαθούν να κάνουν επιδιορθώσεις με συγκόλληση, αλλά ο ένας από τους δύο εγκλωβίζεται στο βυθό. Το πλοίο που

βρίσκονται μέσα, βυθίζεται όλο και πιο βαθιά και έτσι ζητάνε βοήθεια απ' έξω ώστε να απεγκλωβιστεί. Ο Καρλ, ο οποίος ήδη φοράει το σκάφανδρο και τη στολή, είναι αυτός που θα σώσει τον δόκιμο. Στο 49:19 της ταινίας, γίνεται μια σύντομη τελετή, όπου παρασημοφορούν τον δόκιμο Ρορκ για τη διάσωση και όχι τον Καρλ. Από μακριά παρακολουθεί ο κύριος Πάπυ. Αυτή η προφανής αδικία προέρχεται από τον διοικητή, ο οποίος παρακολουθεί αδιάφορος. Στη συνέχεια της ταινίας ο Μπίλυ πηγαίνει στο φυλάκιο του κυρίου Πάπυ. Εδώ αποκαλύπτεται περισσότερο ο χαρακτήρα του κυρίου Πάπυ. Είναι ένας άνθρωπος ψυχαναγκαστικός, που θέλει τα πράγματα όπως τα έχει αυτός δομήσει και δε θέλει κανείς να παρεμβαίνει σ' αυτό. Μπαίνοντας δίνει ένα μαντήλι στον Μπίλλυ και του λέει να μην αγγίζει τίποτα. Στον τοίχο είναι κρεμασμένο ένα κάδρο με το σκυλάκι του, καθώς και στην αρχή της ταινίας τον δείχνει να το κρατά αγκαλιά. Με αργές, ήρεμες και σταθερές κινήσεις καθαρίζει ένα-ένα όλα του τα μετάλλια. Η ανάγκη του να τα διατηρεί όλα όπως ήταν στην αρχική τους μορφή καθώς και η αγάπη του για τα αντικείμενα και τα ζώα ισοσταθμίζουν την έλλειψη αγάπης για τον συνάνθρωπο. Πριν μπει στο κυρίως θέμα, ξεκινάει με έναν παραλληλισμό που ενισχύει την εικόνα που ήδη έχει διαμορφώσει ο θεατής. Λέει: «Ξέρεις ότι η οικιακή σκόνη αποτελείται κυρίως από ανθρώπινο δέρμα;». Ύστερα από την αρνητική απάντηση του Μπίλυ συνεχίζει: «Πρέπει να σκέφτεσαι διπλά ποιόν βάζεις σπίτι σου... Δυο κουταλιές μηχανέλαιου μπορούν να μολύνουν ενός ολόκληρου πλοίου τα αποθέματα πόσιμου νερού. Μερικά πράγματα απλώς δεν αναμειγνύονται». Ο Μπίλυ αντιλαμβάνεται τους παραλληλισμούς και μπαίνει κατευθείαν στο θέμα λέγοντάς του ότι ο Καρλ θα περάσει τις εξετάσεις και θα γίνει δύτες γιατί γράφει πολύ καλά στα διαγωνίσματα. Ο κύριος Πάπυ απαντά ότι κανείς μαύρος δεν θα αποφοιτήσει από τη σχολή όσο είναι εκείνος εκεί. Και εξαναγκάζει τον Μπίλλυ να συμφωνήσει καταλύοντας τη δημοκρατική διαδικασία. Τέλος, στο 1:09:24 η σκηνή αφορά την τελευταία άσκηση κατάδυσης που έχουν οι μαθητές και που η επιτυχής ολοκλήρωσή της καθορίζει αν θα γίνουν δύτες. Στο 1:12:06, ο Καρλ ζητάει από τους υφισταμένους του Μπίλυ μέσω ασυρμάτου, να του πετάξουν τα εργαλεία για να συναρμολογήσει τη φλάτζα. Ο Μπίλυ κοιτάζει προς το φυλάκιο και ο διοικητής του κάνει νόημα. Τότε, με διαταγή του Μπίλυ, διασκορπίζουν τα εργαλεία που θα χρειαζόταν ο Καρλ στο βυθό της θάλασσας. Έχει νυχτώσει και ο Καρλ ακόμη προσπαθεί να τα συλλέξει και να συναρμολογήσει τη φλάντζα. Στο 1:15:05, βλέπουμε τον διοικητή να τρώει αδιάφορος. Χτυπάει το τηλέφωνο και εκνευρίζεται όταν ο Μπίλυ του λέει ότι ο

Καρλ δεν ανέβηκε ακόμα στην πλατφόρμα και βρίσκεται στο βυθό. Στο 1:16:18, ο διοικητής έχει βγει στη βεράντα του φυλακίου και παρακολουθεί. Παίρνει τηλέφωνο τον Μπίλυ και λέει: «Μην τον ανεβάσεις πριν πεθάνει». Ο Μπίλυ του απαντάει ότι είναι σχεδόν πεθαμένος και εκείνος λέει: «Να σταματήσει να κουνιέται!». Στο 1:17:34, ο Μπίλυ δίνει εντολή να τον ανεβάσουν και ο διοικητής φωνάζει στους ναύτες: «Ναύτη! Αγνόησε αυτή τη διαταγή...σε απαλλάσσω από τα καθήκοντά σου. Μ' ακούς αρχικελευστή;». Κάπως έτσι τελείωσε η σύντομη, αλλά ουσιαστική παρουσία του διοικητή. Ο διοικητής είναι ο άνθρωπος που δε διστάζει μέχρι και φόνο να κάνει, αρκεί να πετύχει το στόχο του. Αντίστοιχα όπως η Χίλλυ που την καταγγελία και την απειλή για φυλακή, τις είχε εύκαιρες για όποια «νέγρα» της κατέστρεφε το πλάνο που εκείνη είχε σχεδιάσει. Και οι δύο σκληροί και αδυσώπητοι. Η μία οικογενειάρχης και φιλόνητο, ο άλλος φιλόζωος, αλλά η πραγματική τους αγάπη, είναι η αγάπη για τον εαυτό τους και την εικόνα τους.

1.5 Η μεταστροφή της ρατσιστικής νοοτροπίας στο φινάλε

Και στις δύο ταινίες βλέπουμε χαρακτήρες που στο πλαίσιο της ψυχολογίας του όχλου και του γενικότερου ρατσιστικού κλίματος που επικρατούσε, επέδειξαν άσχημες και ρατσιστικές συμπεριφορές, αλλά μπορούμε να διακρίνουμε σε αυτούς προς το τέλος κάποια θλίψη και μεταμέλεια.

Στις *Υπηρέτριες*, η μητέρα της Σκίτερ, η Σάρλοτ Φέλαν, είναι μια κλασική πλούσια γυναίκα της εποχής που είχε τη δική της υπηρέτρια (την Κονσταντίν). Είναι παραδοσιακή ως προς τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία της εποχής και δεν ενθουσιάζεται στην ιδέα ότι η κόρη της δουλεύει. Θέλει να τη δει παντρεμένη και δε συμφωνεί με τη ριζοσπαστική θεώρηση που έχει για τη ζωή η Σκίτερ. Η τελευταία, επιθυμεί να εργάζεται και είναι η βασική ηρωίδα που σέβεται τους υπηρέτες και τους μαύρους γενικότερα. Στην επιμονή της να μάθει γιατί έφυγε η Κονσταντίν η μητέρα της απαντάει: «Ήμασταν απλά μια δουλειά για αυτήν, γλυκιά μου. Αυτοί μόνο τα χρήματα σκέφτονται. Στον έντονο θυμό της Σκίτερ η μητέρα της αποκαλεί την Κονσταντίν μαύρο πράγμα. Μέχρι αυτό το σημείο της ταινίας, δεν υπάρχει ίχνος ενσυναίσθησης της Σάρλοτ, ούτε απέναντι στην κόρη της. Στο 1:48:47, ύστερα από δεύτερη απόπειρα της Σκίτερ να μάθει την αλήθεια η Σάρλοτ δακρύζει και μιλάει συναισθηματικά. Λέει πώς η οργάνωση «Κόρες της Αμερικής» μόλις την είχαν ορίσει αντιπρόεδρο και ότι σε γεύμα που είχε παραθέσει γι' αυτούς, έτυχε να έρθει

επίσκεψη η κόρη της Κωνσταντίν, η Ρέιτσελ. Στη σκηνή αυτή η Φέλαν την υποδέχεται ψυχρά, βλέποντας ότι όλες οι καλεσμένες ενοχλήθηκαν από την παρουσία της. Η πρόεδρος σηκώνεται όρθια λέγοντας: «Εσύ μπορεί να ανέχεσαι τέτοιες ανοησίες, εγώ όμως όχι». Ανοησία ονόμασε την είσοδο της κόρης της μαύρης υπηρέτριας στο σπίτι, ενώ είχε κόσμο η οικοδέσποινα. Η Σάρλοτ Φέλαν έρχεται σε δύσκολη θέση και διώχνει τη Ρέιτσελ από το σπίτι. Η πρόεδρος κοιτάζει την Σάρλοτ πάλι επίμονα, αποκαλώντας τη με το όνομά της επιτακτικά και εκείνη λέει και στις δύο να φύγουν. Η μαύρη υπηρέτρια με την κόρη της αποχωρούν. Η Σάρλοτ απολογείται λέγοντας: «Ήταν η πρόεδρός μας, τί να έκανα;». Και προσθέτει ότι την επόμενη ημέρα πήγε στο σπίτι της να τη βρει, αλλά εκείνη και η Ρέιτσελ είχαν ήδη φύγει. Αυτό, όπως επίσης και η όλη στάση της στο τραπέζι, η διστακτικότητά της να τις διώξει και τα δάκρυα στα μάτια της, δείχνουν ότι δεν πίστευε πραγματικά αυτές τις πράξεις της. Ήταν όμως τόσο μεγάλη η πίεση του κοινωνικού περίγυρου, που υπέκυψε θεωρώντας φυσιολογικό να αντιδράσει έτσι, ακόμα κι αν δεν το ένιωθε. Στην ίδια σκηνή αναφέρει ότι έστειλε τον γιο της στο Σικάγο να τη φέρει πίσω, αλλά η Κωνσταντίν είχε πεθάνει. Τότε η Σκίτερ την κατηγορεί και η μητέρα της κλαίγοντας φωνάζει: «Λυπάμαι, λυπάμαι πολύ». Εδώ έχουμε την πρώτη μεγάλη εκδήλωση ενσυναίσθησης και μεταμέλειας σε πράξεις ρατσιστικές. Το φινάλε μας το επιβεβαιώνει στο 2:01:30, όταν η Χίλλυ έρχεται στο σπίτι της Σκίτερ και της επιτίθεται σε έξαλλη κατάσταση για το βιβλίο. Σε κάποιο σημείο, η Χίλλυ αποζητάει την μητέρα της Σκίτερ, πιστεύοντας ότι θα την κατανοήσει και θα «αηδιάσει», όπως χαρακτηριστικά λέει, με το πώς κατάντησε η κόρη της. Η Σάρλοτ σχολιάζει ένα σημάδι που έχει η Χίλλυ πάνω από το χείλος της λέγοντας: «Χρυσή μου, κανένας σύζυγος δε θέλει να γυρίσει σπίτι και να δει αυτό [...] Ξέρεις Χίλλυ, αν δεν ήξερα τί γίνεται θα έλεγα ότι έφαγες πολύ πίτα[...] Στην πραγματικότητα, είμαι σίγουρη. Τώρα πάρε τον κακόγουστο κώλο σου από την βεράντα μου. Εξαφανίσου από την ιδιοκτησία μου. Τώρα! Πριν αποκτήσουμε όλοι μας ένα από αυτά τα αηδιαστικά πράγματα στα χείλη μας». Μέχρι και η ίδια η Σκίτερ έδειξε να εκπλήσσεται ευχάριστα, που η μητέρα της επιτέλους τη στήριξε. Στο 2:04:00, η Σκίτερ και η μητέρα της μπαίνουν μέσα και η δεύτερη της λέει ότι θα πάνε για ψώνια να αγοράσουν καινούργια ρούχα, μιας που η κόρη της θα πάει για δουλειά στη Νέα Υόρκη. Πρώτη φορά εδώ στηρίζει την ανάγκη της για δουλειά έμπρακτα. Καταλήγει ακόμη σε μια μεγάλη παραδοχή και διαπίστωση: «Το κουράγιο καμιά φορά παραλείπει μια γενιά. Σε ευχαριστώ που το επανέφερες στην

οικογένειά μας», μιλώντας για το σπουδαίο της έργο να γράψει αυτό το βιβλίο συνεντεύξεων. Η μητέρα της από την αρχή του έργου μέχρι το τέλος αλλάζει ριζικά και σπάει το ρατσισμό με τον οποίο μεγάλωσε.

Στον *Κώδικα Τιμής*, τη μεταστροφή στο χαρακτήρα την βλέπουμε στον Μπίλυ. Πιο συγκεκριμένα στο 22:29, ο Καρλ περιμένει στη είσοδο της σχολής να τον δεχτούν και ο Μπίλυ τον υποδέχεται με ειρωνείες: «Βρε, βρε! Ο μεγάλος ναύτης! Κάτασπρη στολή, γυαλισμένα παπούτσια[...] Τί θα φάμε σήμερα μαγειράκο; [...] Σωστά, έγραψες 100 επιστολές ζητώντας να σε δεχτούν[...]. Ελπίζω να είσαι καλύτερος μάγειρας από τον προηγούμενο». Σε κερνάω μια μύρα και εισιτήριο λεωφορείου για να ξαναγυρίσεις στο λαγούμι σου». Στο 27:06, στη σκηνή που προαναφέραμε ο Μπίλυ παρουσιάζει τον Κάρλ ως τον πρώτο μαύρο μαθητή της καταδυτικής σχολής και ζητάει από τους δόκιμους να τον καλωσορίσουν. Όλοι μαζεύουν τα πράγματά τους και φεύγουν προς ένδειξη διαφωνίας και ο Μπίλυ σε όλο αυτό παραμένει αμέτοχος. Στη συνέχεια της ταινίας αποκαλύπτεται ότι το σημείωμα που βρέθηκε στο κρεβάτι του Καρλ και αναγραφόταν «Θα σε πνίξουμε αράπη», το είχε γράψει ο Μπίλυ. Στο 29:50, ο Μπίλυ ξυπνάει μουγελώνοντας τον Κάρλ. Τον βγάζει έξω με τα εσώρουχα και βρέχοντάς τον με μια μάνικα τον ρωτάει αν ξέρει έναν νόμο της Φυσικής. Η αρνητική απάντηση του Καρλ εξοργίζει τον Μπίλυ που του βουτάει το κεφάλι σε ένα βαρέλι με νερό και συμπληρώνει: «Δεν ξέρεις γιατί είσαι ένας ηλίθιος αράπης. Σε ξέρω, η μυρωδιά σου ήταν σε κάθε καλύβα που έχω μείνει. Η μαύρη φάτσα σου κοιτούσε καθώς μας έδιωχναν, επειδή ο πατέρας σου δούλευε με λιγότερα λεφτά. Ο γέρος μου πέθανε από το ποτό, αλλά όχι εγώ γιατί εγώ είμαι δύτης και ίσως αυτό το θυμηθείς την επόμενη φορά που υπαινηθείς ότι έχουμε κάποιο κοινό». Η φτώχεια μπορεί να οδηγήσει σε ανταγωνισμό και αυτό δημιουργεί εχθρούς που δεν είναι πραγματικοί εχθροί. Τα παιδικά τραύματα του Μπίλυ μαζί με το ρατσιστικό κλίμα της εποχής τον έκαναν έναν ακραίο ρατσιστή, που στο πρόσωπο κάθε μαύρου έβλεπε την οικονομική καταστροφή της οικογένειάς του. Στο 31:41, μπροστά σε όλους τους μαθητές, χαρακτηρίζει τον εαυτό του Θεό και τον συγκρίνει με έναν συνωνόματο ιερέα ο οποίος «καθάρισε» την περιοχή που λειτουργούσε από «βρωμοϊταλούς, μεξικανούς και καριόληδες αράπηδες», όπως χαρακτηριστικά λέει, συνεχίζοντας το ρατσιστικό παραλήρημά του. Στο 35:50, επιβάλλει μια δύσκολη δοκιμασία στον Σνόουχιλ, προκειμένου να τον τιμωρήσει, διότι υπερασπίστηκε με τη στάση του τον Καρλ. Αργότερα, ακολουθεί η σκηνή 49:17 που παρασημοφορεί τον Ρορκ για τη διάσωση του δόκιμου στο βυθό, ενώ το

παράσημο ανήκε στον Καρλ. Σε αυτή τη σκηνή ο Μπίλυ για πρώτη φορά δείχνει να δυσανασχετεί για την κατάφωρη αδικία. Στο 54:29, ο Καρλ βρίσκεται σε μια παμπ που διασκεδάζουν ο Μπίλυ και οι δόκιμοι. Ο Μπίλυ λέει με ειρωνία, ότι μπορεί να χορέψει ο Κάρλ με τη λευκή γυναίκα του Μπίλυ καθώς είναι μια ελεύθερη χώρα εκεί, προσθέτει ότι ήταν λάθος του Καρλ να μπει στο μαγαζί τον χαρακτηρίζει «αδέσποτο» και συνεχίζει: «Νομίζεις πως αξίζεις να είσαι εδώ, παρέα με συναδέλφους; Νομίζεις πως είσαι ισάξιός τους; Και καλύτερος από μένα;». Ο Καρλ απαντάει καταφατικά. Βάζει στοίχημα επιτόπου να κάνουν διαγωνισμό αντοχής στο νερό με δύο στολές κατάδυσης που υπάρχουν στο μπαρ. Στοίχηματίζουν ότι αν κερδίσει ο Καρλ θα ξαναπάρουν τον Σνόουχιλ στη σχολή, ενώ αν χάσει θα αποβληθεί από τη σχολή. Ο Καρλ κερδίζει το στοίχημα. Στο 1:04:30, στο φυλάκιο, ο διοικητής Πάπυ του κάνει ξεκάθαρο ότι δε θέλει να πάρει ο Καρλ δίπλωμα κατάδυσης από τη σχολή του. Ο διοικητής του ζητάει να βρει τρόπο να μην τα καταφέρει ο Καρλ. Ο Μπίλυ αναγκάζεται να συμφωνήσει με ενδοιασμούς. Στο 1:07:09, ο Μπίλυ λέει στον Καρλ πως κάποια πράγματα δεν αλλάζουν: «Τί σημασία έχει αν αξίζεις; Δε σε δέχονται. Στα μάτια τους ποτέ δε θα γίνεις σαν κι αυτούς. Κι έτσι θα αποτύχεις». Εδώ είναι η πρώτη φορά που δεν μιλάει σε α' πληθυντικό πρόσωπο και δε βάζει τον εαυτό του μέσα σε αυτούς που δεν τον δέχονται. Σε αυτό το σημείο ο Καρλ αντιδρά λέγοντας πως δεν έχουν τίποτα κοινό, γιατί ο ίδιος προσπαθεί για τον εαυτό του, ενώ ο Μπίλυ είναι «γεμάτος μίσος ανθρωπάκος» και ότι χωρίς τις καταδύσεις είναι ένα τίποτα. Τότε ο Μπίλυ θυμώνει και σπάζει το ραδιοφωνάκι του Καρλ. Βλέπει τη φωτογραφία του πατέρα του και ρωτάει τον Καρλ, τί του έλεγε αυτός ο άνθρωπος και δεν το βάζει κάτω. Εκείνος του απαντάει ότι του έλεγε να είναι ο καλύτερος. Ο Μπίλυ έρχεται σε μια παραδοχή που δεν είχε κάνει ως τότε, λέγοντάς του: «Ε, λοιπόν, είσαι». Τέλος στη σκηνή όπου διεξάγονται οι τελικές εξετάσεις και γίνεται το μποϊκοτάζ στα εργαλεία του Καρλ με διαταγή του διοικητή ο Μπίλλυ δίνει εντολή να τον βγάλουν από το νερό, κι ο διοικητής έξαλλος τον απαλλάσσει από τα καθήκοντά του, αλλά ο Μπίλλυ δεν πτοείται σώζοντας τον Καρλ και δίνοντάς του το δίπλωμα που του άξιζε. Στην επόμενη σκηνή, μέσα στο θάλαμο ο Καρλ βλέπει πάνω στο κρεβάτι του το ραδιόφωνο του φτιαγμένο να λειτουργεί κανονικά και στο πλάι χαραγμένη τη φράση: «Ένας γιος ποτέ δε ξεχνά». Αυτές οι δύο ενέργειες, αποτελούν πράξεις εξιλέωσης από τη μεριά του Μπίλλυ, που δείχνει να επανορθώνει την κακή του συμπεριφορά. Στην πορεία του έργου, ο Καρλ παθαίνει ένα σοβαρό ατύχημα και προκειμένου να

συνταξιοδοτηθεί και να σταματήσει τις καταδύσεις, επιλέγει να του κόψουν το πόδι, έχοντας έτσι μια ελπίδα να ξανακάνει καταδύσεις. Στο 1:43:56, ο Μπίλλυ τον βρίσκει στο γυμναστήριο που προπονείται. Τον αποκαλεί για άλλη μια φορά «μαγειράκο», όμως η ίδια λέξη έχει διαφορετική χροιά. Ο τόνος του είναι φιλικός και όχι υποτιμητικός. Στο 1:44:12, ο Μπίλλυ με τον Καρλ συζητάνε, και ο πρώτος του λέει ότι έμαθε ότι ένας ανώτερός τους, θα τον αποστρατεύσει παρότι του είπε ότι έχει τέσσερις εβδομάδες μέχρι να αποδείξει ότι είναι ξανά ικανός για καταδύσεις και τον συμβουλεύει να απευθυνθεί στον Αρχηγό Προσωπικού στην Ουάσιγκτον, και υπόσχεται ότι θα χρησιμοποιήσει τις γνωριμίες του προκειμένου να βοηθήσει. Ο Μπίλλυ τον βοηθάει και ως προπονητής του και ως μάρτυρας στο δικαστήριο προκειμένου να αποκτήσει ξανά τη δυνατότητα καταδύσεων. Στο δικαστήριο, στο 1:53:16, όταν ο Καρλ θέλει να κάνει επιτόπου επίδειξη ότι μπορεί να φορέσει την βαριά στολή κατάδυσης και να περπατήσει, ο Μπίλλυ εισβάλλει μέσα και διαφωνεί, λέγοντας ότι το πάτωμα δεν είναι κατάλληλο έδαφος για την επίδειξη. Αφού τελικά αποφασίζεται η επίδειξη, ο Μπίλλυ είναι αυτός που ντύνει με τη στολή τον Καρλ και τον ενθαρρύνει να κάνει τα δώδεκα βήματα που χρειάζονται και να φτάσει σε αυτόν φορώντας τη στολή. Η μεταστροφή του είναι αλματώδης και από ακραία ρατσιστής εξελίσσεται μέσα στην ταινία σε υπερασπιστής του δικαίου των μαύρων και βαθιά ανθρωπίνος.

1.6 Οι ήρωες με την αντιρατσιστική νοοτροπία

Υπάρχουν στις ταινίες και εκείνοι οι άνθρωποι που δεν επηρεάζονται από τα πρέπει κάθε εποχής και μπορούν να λειτουργούν δίκαια και αντικειμενικά, όσο τους επιτρέπεται. Οι θεατές διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν δύο κοινά χαρακτηριστικά. Το πρώτο είναι η καλή πρόθεση και η αγάπη για τον πλησίον και το δεύτερο είναι ότι ταυτίζονται τα βιώματά τους σε κάποιο βαθμό με τους μαύρους με αποτέλεσμα να έχουν αναπτυγμένη ενσυναίσθηση.

Στο έργο *Υπηρέτριες*, στο 2:03, η Άιμπι είναι αυτή που δίνει τη μητρική φροντίδα και στοργή στη κόρη της Λίφολτ, Μεί Μόμπλεϊ. Η Άιμπι πολλές φορές στην ταινία κρατάει τη μικρούλα αγκαλιά και της ζητάει να πει στον εαυτό της ότι είναι ευγενική, έξυπνη και σπουδαία. Με αυτά τα λόγια, προσπαθεί να την κάνει μεγαλώνοντας να έχει πίστη στον εαυτό της και να εστιάσει στα καλά της στοιχεία, διότι αντιλαμβάνεται ότι η εμφάνιση της μικρής δεν θα τη βοηθήσει στη ζωή της. Σε

κάποιο σημείο λέει η Αϊμπι «Και κύριε, ανησυχώ, μη τυχόν παχύνει. Δε πρόκειται να γίνει και βασίλισσα της ομορφιάς». Στην ίδια σκηνή, εκφράζει τη δυσαρέσκειά της, που η μητέρα της μικρής παίρνει αγκαλιά τη μικρή μόνο μία φορά τη μέρα. Στο 29:59, η Λίφολτ λέει στην Αϊμπι ότι η μικρή έβγαλε τα μάτια της από το κλάμα, ώστε να πάει η μαμά της να την πάρει αγκαλιά. Στο 33:20, η Αϊμπι κρατάει αγκαλιά τη Μεί Μόμπλεϊ και την παρηγορεί για να μη φοβάται την τρομερή καταιγίδα, λέγοντάς της ότι είναι η Αϊμπι εκεί για να την προστατέψει. Στο 34:41, η μικρή λέει στην Αϊμπι, ότι αυτή είναι η πραγματική της μαμά και εκείνη τη φιλάει τρυφερά στο μάγουλο. Στο 56:09, η Αϊμπι πηγαίνει να αλλάξει την πάνα της μικρής και διαπιστώνει με δυσαρέσκεια, ότι δεν έχει αλλάχθει από το προηγούμενο βράδυ. Στο 1:10:44, η μικρή λέει στη μητέρα της ότι πεινάει και εκείνη σχολιάζει στις φίλες της τη μικρή σαν να είναι ξένη. Στο 1:19:08, η Μεί ουρεί σε μία από τις λεκάνες που άφησαν άγνωστοι στην αυλή της Χίλλυ και εκείνη την χτυπάει φωνάζοντας της ότι θα κολλήσει κανένα μικρόβιο, και η Αϊμπι, στην ίδια σκηνή, κάθεται με τη μικρή και της θυμίζει ότι είναι ευγενική, σπουδαία και έξυπνη. Στο 2:14:01, η μικρή πλησιάζει την Αϊμπι και όχι τη μητέρα της, για να της πει ότι πονάει ο λαιμός της. Στη σκηνή αυτή, απολύεται η Αϊμπι και η μικρή της ζητάει να μη φύγει. Ακόμα κι όταν η Αϊμπι είναι ήδη έξω από το σπίτι η Μεί είναι στο παράθυρο και τη φωνάζει κλαίγοντας. Η μικρή Μεί είναι το πιο δυνατό παράδειγμα σε όλο το έργο, πως κανείς δε γεννιέται ρατσιστής. Είναι ένα κοριτσάκι, εγκαταλελειμμένο ουσιαστικά από τη μητέρα της, καθώς δε πληρεί τις προϋποθέσεις της όμορφης κόρης, και έχει βρει στο πρόσωπο της Αϊμπι τη μητέρα που θα ήθελε. Κλαίει για αυτήν, την αποζητά στα δύσκολα και μέσα από την αθωότητα της ηλικίας της, διδάσκει μαθήματα άπλετης αγάπης προς τη «νέγρα» που όλοι οι λευκοί γύρω της υποτιμούν. Στη συνέχεια, στο 11:17, βρίσκουμε τη σκηνή στο σπίτι της Λίφολτ, όπου είναι όλες οι κυρίες συγκεντρωμένες για να παίξουν μπριτζ. Η Σίλια Φουτ τηλεφωνεί και ρωτάει την Αϊμπι αν γνωρίζει κάποια οικιακή βοηθό να της συστήσει.. Καμία λευκή δε θα ζητούσε τη συμβουλή και τη βοήθεια μιας «νέγρας». Στο 49:43, η Σίλια υποδέχεται χαμογελαστή την Μίνι που πηγαίνει εκεί για δουλειά. Της προσφέρει κέρασμα αγγίζοντάς τη φιλικά στον ώμο. Η Μίνι δέχεται τη δουλειά και η Σίλια από τη χαρά της την παίρνει αγκαλιά. Στο 1:04:25, η Μίνι και η Σίλια μαγειρεύουν μαζί και η δεύτερη γελάει και δείχνει να διασκεδάζει αυτό που κάνει με τη Μίνι. Στην επόμενη σκηνή η Σίλια πηγαίνει να φάει μεσημεριανό στο ίδιο τραπέζι με τη Μίνι. Η δεύτερη, της κάνει ξεκάθαρο ότι πρέπει να τρώει στη τραπεζαρία γιατί «έτσι

λειτουργεί το πράγμα», αλλά η τελευταία επιμένει. Στην ίδια σκηνή, η Σίλια εκφράζει στη Μίνι την ευγνωμοσύνη της που δουλεύει για εκείνη. Μετά το ατυχές γεγονός της αποβολής της Σίλια, οι δύο γυναίκες έρχονται πιο κοντά, εμπιστεύονται η μια την άλλη και η σχέση τους μετατρέπεται σε φιλική. Βλέποντας ότι η Μίνι κακοποιείται από τον άντρα της, η Σίλια τη συμβουλεύει να αλλάξει τη ζωή της και η Μίνι συμβουλεύει τη Σίλια πώς να χειριστεί τις κυρίες που την αποφεύγουν. Σε μία σχέση πραγματικού ενδιαφέροντος που καλλιεργείται αναπτύσσεται σταδιακά η αλληλεγγύη ανάμεσα σε γυναίκες διαφορετικής ταξικής και φυλετικής προέλευσης. Η Μίνι αποφασίζει να της αποκαλύψει όλη την ιστορία για την πίτα που κέρασε στην Χίλλυ και η Σίλια την ευχαριστεί που μοιράστηκε αυτό το περιστατικό μαζί της. Η Σίλια έμεινε στο περιθώριο από τις λευκές κυρίες λόγω της ομορφιάς και της καλοσύνης της αλλά και τη αντιζηλίας που έτρεφε η Χίλλυ προς εκείνη. Η Σίλια μιλάει για εκείνη και για σοβαρά προσωπικά της προβλήματα στη Μίνι, την αγγίζει, τρώνε μαζί, της δείχνει ευγνωμοσύνη και κάνει ό,τι θα έκανε κάποιος δίκαιος και καλός εργοδότης που εκτιμά τη δουλειά ενός υπαλλήλου, αδιαφορώντας για το τί αντιπροσωπεύει αυτός ο υπάλληλος σαν παρουσία. Η Μίνι, εκείνη την εποχή αντιπροσώπευε έναν κατώτερο άνθρωπο.

Η Σκίτερ αν και προέρχεται από πλούσια οικογένεια, στην ταινία είναι η γυναίκα της διπλανής πόρτας που είναι ευγενική και απλή προς τις μαύρες υπηρέτριες. Στη σκηνή που η Άιμπι ακούει ότι η Χίλλυ σιχαίνεται το μπάνιο της Λίφολτ, γιατί το χρησιμοποιεί η Άιμπι, η Σκίτερ ζητάει συγνώμη από την Άιμπι για ό,τι ειπώθηκε. Είναι η μόνη που στέκει ενάντια στο νόμο και στα «πρέπει» της κοινωνίας, και αποφασίζει να κινήσει όλες τις διαδικασίες και να επιμείνει ώστε να γραφτεί το πολυπόθητο βιβλίο συνεντεύξεων, ώστε να ακουστεί επιτέλους και η φωνή των υπηρετριών και να μάθουν όλοι πόσο άσχημα τους φέρονται οι λευκές οικογένειες. Όλη αυτή η κατανόηση και η ενσυναίσθηση φαίνεται να πηγάζει από τη σχέση της με την υπηρέτρια της οικογένειάς της, την Κονσταντίν. Η Κονσταντίν έζησε μαζί τους είκοσι εννιά χρόνια, μεγάλωσε την Σκίτερ και της έμαθε τα πάντα (1:52:35). Η Σκίτερ θυμάται, στο 23:31, την Κονσταντίν που την παρηγορούσε και την εμπνύχωνε λέγοντάς της ότι κάθε μέρα θα πρέπει να κοιτάζεται στον καθρέφτη και να αναρωτιέται: «Θα πιστέψω όλα τα άσχημα πράγματα που αυτοί οι χαζοί λένε για μένα σήμερα;». Η Σκίτερ θεωρεί ότι η μητέρα της ήταν απύσχα και ουσιαστικά τη θέση της είχε πάρει η Κονσταντίν, έχει μέσα της την ίδια παιδική, αγνή αγάπη, προς

την Κωνσταντίν, που έχει μέσα της και η Μεί Μόμπλεϊ για την Άϊμπιλιν. Με αυτό το συναίσθημα να υπερισχύει δεν υφίσταται φυλετικός ρατσισμός.

Στον *Κωδικά Τιμής*, στο 26:06, ο Σνόουχιλ πλησιάζει τον Καρλ και τον συμβουλεύει να μην κοιτάζει επίμονα τον διοικητή και να τον χαιρετήσει, γιατί αλλιώς θα περάσει την βραδιά του στο κρατητήριο. Ύστερα προσφέρεται να του δείξει το θάλαμό του. Στο 27:06, στο θάλαμο, το δήθεν κάλεσμα για καλωσόρισμα του Καρλ, από τον Μπίλλυ και τους συμμαθητές του, καταλήγει σε ειρωνεία, καθώς όλοι οι συμμαθητές του παίρνουν τα πράγματά τους και αλλάζουν θάλαμο, επειδή «δε μπορούν να κοιμούνται με αράπηδες». Ο μόνος που μένει μαζί του είναι ο Σνόουχιλ, ο οποίος στοχοποιείται από τον Μπίλλυ για αυτό. Στο 31:28, ο Μπίλλυ επιτίθεται στον Σνόουχιλ με ειρωνικά και κοροϊδευτικά σχόλια για τον πρωταθλητισμό του στη κολύμβηση, την γυναίκα του και τον τραυλισμό του. Του λέει να παρουσιαστεί μπροστά και τον χτυπάει στη κοιλιά με έναν βαρύ εξοπλισμό. Τον πετάει από την αποβάθρα στο νερό και τον διατάζει να μην αφήσει τον εξοπλισμό, με την απειλή ότι θα τον κόψει στο μάθημα. Στη σκηνή που βρίσκονται ο Καρλ, ο Μπίλλυ και οι συμμαθητές του στο μπαρ και βάζουν στοίχημα ο Μπίλλυ με τον Καρλ, ο Σνόουχιλ σηκώνεται και του λέει ότι δεν αξίζει να μπει σε διαφωνία με τον Μπίλλυ (57:17). Στο 58:07 ο Καρλ ζητάει βοήθεια από τον Σνόουχιλ, για να τον ετοιμάσει με τη στολή για το στοίχημα και εκείνος δέχεται, παρότι διακινδυνεύει την καριέρα του. Στο 1:19:37, ο Σνόουχιλ ευχαριστεί τον Κάρλ γιατί χάρη στο στοίχημα που κέρδισε τον ξαναέβαλαν στο πρόγραμμα. Τέλος, του ανακοινώνει τα νέα για τον υποβιβασμό και τη μεταφορά του Μπίλλυ από τη σχολή, χαρούμενος που πήρε ό,τι του άξιζε. Ο Σνόουχιλ φέρεται δίκαια και αψηφά τις συνέπειες. Είναι σωστός και κρίνει κάποιον από τις πράξεις του και όχι από το χρώμα του δίνοντας αντιρατσιστικά μαθήματα. Και οι τέσσερις αυτοί ήρωες, είναι άνθρωποι που βρίσκονται στο περιθώριο, με κάποιον τρόπο, και αποζητούν απλώς αποδοχή. Γνωρίζουν πώς είναι να ξεχωρίζουν και αυτό να τους κάνει λιγότερο σημαντικούς στα μάτια των άλλων. Αυτός κυρίως είναι ο λόγος που έχουν τόσο υψηλό το αίσθημα της ενσυναίσθησης και του δικαίου. Η Μεί Μόμπλεϊ, είναι ένα κοριτσάκι ξεχασμένο από την απορριπτική μητέρα της, απλά γιατί δεν είναι όμορφη και λεπτή. Βρίσκει τη μαμά στο πρόσωπο της Άϊμπι. Η Σίλια είναι νέα, όμορφη και δείχνει να έχει μια μικρή αφέλεια, με αποτέλεσμα να βρίσκεται και εκείνη στο περιθώριο. Η αποδοχή της Μίνι την συγκινεί και της συμπεριφέρεται ως φίλη. Η Σκίτερ είναι ριζοσπαστική και αντιδραστική σε όλα σχεδόν τα «πρέπει» της κοινωνίας της. Δεν επιζητά

απεγνωσμένα τον γάμο και τη μητρότητα, θέλει να εργάζεται, θέλει να δημιουργεί, έχει το δικό της στυλ στην εμφάνιση, διαφορετικό από τις υπόλοιπες, και αντιλαμβάνεται πώς είναι να μην ταιριάζει κάποιος με το περιβάλλον που ζει και να δέχεται κριτική για αυτό. Έχει βιώσει την αδιαφορία της μητέρας της και την είχε αντικαταστήσει με την Κωνσταντίν. Ο Σνόουχιλ δεν έχει το ύφος του αλαζόνα, όπως έχουν συνήθως οι ένστολοι στην ταινία, και ταυτόχρονα τραυλίζει, δείχνοντας κάποια ανασφάλεια. Στοχοποιείται γι' αυτό, στη κοινωνία των τέλειων ναυτικών. Αντιλαμβάνεται την περιθωριοποίηση που κάνουν οι υπόλοιποι στον Καρλ και εκείνος αποφασίζει να μη συμμετέχει σε αυτό.

1.7 Ανάγκη για φυγή

Και στις δύο ταινίες οι ήρωες που υπομένουν την υποτίμηση από τους λευκούς εκδηλώνουν την επιθυμία τους να αλλάξουν ζωή. Όταν η Σκίτερ ρωτάει την Άϊμπι: «Ονειρεύεσαι ποτέ να βρίσκεσαι κάπου αλλού;», εκείνη κουνάει το κεφάλι καταφατικά και δε τολμάει ούτε με λόγια να εκφράσει αυτή της την ανάγκη. Αυτό το «αλλού», την ανάγκη για φυγή, που συμβολίζει την αλλαγή περιβάλλοντος και ζωής, την εκφράζει και ο πατέρας του Καρλ προς τον γιο του όταν είναι έξω από το λεωφορείο που ετοιμάζεται να αποχωρήσει με τους υπόλοιπους δόκιμους. Ο Καρλ του λέει ότι τον Σεπτέμβρη θα έχει άδεια και θα γυρίσει για τον θερισμό, και εκείνος του απαντάει: «Μη ξαναγυρίσεις ποτέ εδώ».

1.8 Συμπέρασμα

Και στις δύο ταινίες, κάποιοι ήρωες άλλαξαν τη ρατσιστική συμπεριφορά τους στη πορεία της ταινίας και κάποιοι όχι. Όλοι τους *«αρνήθηκαν ή αποκήρυξαν τους δικούς τους φόβους και διάθεση, καταπιέζοντάς τα στο ασυνείδητο και προβάλλοντας αυτά τα αφόρητα συναισθήματα στη περιφρονημένη ομάδα»* (Young, 29). *«Ο ρατσισμός δεν αποδίδεται σε έναν μόνο παράγοντα, όπως ο καπιταλισμός, η αποικιοκρατική επιχείρηση ή η προσωπική προκατάληψη. Φαίνεται να είναι μια πολύπλοκη συνύφανση όλων αυτών»* (Young, 37). Προσπαθώντας να αναλυθεί και επιστημονικά η έννοια, διαβάζουμε πως σύμφωνα με την ψυχαναλυτική θεωρία, η έννοια του φυλετικού ρατσισμού όπως και κάθε είδους ρατσισμού ξεκινάει από την βρεφική ηλικία και την δυσκολία διαχωρισμού του εαυτού με τον κόσμο. Για να μειώσει την

ανησυχία του το άτομο διαχωρίζει τον εαυτό του, τον κόσμο και τα αντικείμενα σε "καλό" και "κακό". Η έννοια του άλλου προκαλεί άγχος και ανησυχία, το οποίο επανεμφανίζεται όταν συναντούμε ανθρώπους με διαφορετικά από μας χαρακτηριστικά. Έτσι, «όσοι ανήκουν σε έναν “διαφορετικό” λαό επενδύονται με όλες τις ιδιότητες του κακού[...] Οι μαύροι ενσαρκώνουν την απειλή για την ψευδαίσθηση της τάξης και του ελέγχου και αντιπροσωπεύουν το πολιτικό αντίθετο της λευκής ομάδας» (Spam & Spence, 30). Φυσικά δε θα μπορούσε ποτέ ο ρατσισμός να νομιμοποιηθεί ή να εκλογικευτεί βάσει αυτού, καθώς κάθε πρωτόγονο ένστικτο ή βρεφικά τραύματα δεν σταματούν τον εγκέφαλο ενός ενήλικα ανθρώπου, με λογική, να διαχωρίσει το σωστό από το λάθος και το λογικό από το παράλογο. Και επειδή ακριβώς αυτό μπορεί να συμβεί, γι' αυτό το λόγο κατά καιρούς οποιαδήποτε ρατσιστική αντίληψη περί ανωτερότητας της φυλής βασίζεται και σε επιστημονικά κριτήρια χωρίς αληθινά τεκμήρια. Συνεπώς, ο ρατσισμός είτε προέρχεται από τους μαύρους προς τους λευκούς είτε το αντίστροφο, είναι «εξ ορισμού γεμάτος βία» εφόσον έρχεται σε σύγκρουση με φυσικά χαρακτηριστικά του ανθρώπου, τα οποία δεν μπορούν με κανέναν τρόπο, επιστήμη, επίκληση στην αυθεντία ή οτιδήποτε άλλο, να αλλάξουν (Arendt, 136).

Και στις δυο ταινίες διαπιστώνεται η ύπαρξη τριών κατηγοριών ανθρώπων, ως προς την εκδήλωση του ρατσισμού. Η πρώτη, αφορά τα άτομα που παραμένουν κακόβουλα από την αρχή μέχρι το τέλος της ταινίας όπως η Χίλλυ και ο Πάπυ. Δεν είναι απλώς ρατσιστές, αλλά κακοί άνθρωποι. Μέσα από την ανάλυση της αντίστοιχης ενότητας, διαφαίνεται ότι ο ρατσισμός είναι για αυτούς τους ανθρώπους, ένα μέσον για να πετύχουν ό,τι επιθυμούν και για να αισθάνονται οι ίδιοι ανώτεροι και άξιοι, υποβιβάζοντας τον συνάνθρωπό τους χωρίς να υπάρχει πραγματικός λόγος. Η κακή τους προαίρεση φαίνεται από το γενικότερη συμπεριφορά τους απέναντι σε όλους και η εκδήλωση του φυλετικού ρατσισμού αποτελεί μόνο μια πτυχή του προβλήματος. Είναι τα άτομα που έχουν ως δόγμα τη ρήση του Μακιαβέλι «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» και άρα ο φυλετικός ρατσισμός που τους διακρίνει είναι εκ γενετής.

Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν εκείνοι οι άνθρωποι που η ρατσιστική τους συμπεριφορά αλλάζει ραγδαία καθώς εξελίσσεται η ιστορία όπως η Φέλαν και ο Μπίλλυ. Οδηγούνται σε ρατσιστικές συμπεριφορές λόγω της κοινωνικής πίεσης και της ανάγκης τους να εντάσσονται στο γενικό σύνολο και άρα ο φυλετικός ρατσισμός που εκδηλώνουν είναι επίκτητος. Είναι αυτοί που έχουν γαλουχηθεί να είναι

ρατσιστές και τα παιδικά τους τραύματα - βιώματα, τους έχουν οδηγήσει στην επιβεβαίωση όποιας λανθασμένης ρατσιστικής θεωρίας έχουν διδαχτεί. Είναι όμως στην ουσία τους καλοί και η σκληροκαρδία τους έχει όριο, σε βαθμό που όταν τους αποδεικνύεται πως η νοοτροπία τους είναι λάθος, μεταστρέφονται. Είναι αυτοί που ενώ φέρονται ρατσιστικά, γιατί απλά πρέπει, φτάνουν να νιώθουν τύψεις, θλίψη ή και μεταμέλεια για τις πράξεις τους και γίνονται, έστω και καθυστερημένα, δίκαιοι και αντικειμενικοί.

Τέλος, η τρίτη κατηγορία, αφορά τους ανθρώπους που δεν επηρεάζονται από κανένα ρατσιστικό κλίμα οποιασδήποτε εποχής και παραμένουν δίκαιοι και σωστοί, από την αρχή μέχρι το τέλος. Είναι καλοπροαίρετοι και έχουν αναπτυγμένη την ενσυναίσθηση. Και στις δύο ταινίες οι ήρωες που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι άνθρωποι που ξεχωρίζουν για διάφορους λόγους από τον μέσο όρο του τί επιβάλλει η εκάστοτε κοινωνία ως θεμιτό. Είναι αυτοί που δεν γίνονται το ίδιο αποδεκτοί με άλλους του περιβάλλοντός τους και δεν εντάσσονται με τον ίδιο τρόπο σε αυτό. Πιθανόν να είναι και αυτός ένας παράγοντας που αυξάνει το αίσθημα δικαίου μέσα τους απέναντι σε όποιον άνθρωπο δέχεται φυλετικό ρατσισμό.

2. Μερὸς Δεύτερο

2.1 Σύνοψη

Το σενάριο της ταινίας “Το Όνειρο” αφορά έναν νεαρό Μουσουλμάνο της Θράκης, τον Αχμέτ ο οποίος ονειρεύεται από μικρός να γίνει πυροσβέστης. Δίνει εξετάσεις και τις περνάει με τον νόμο των μειονοτήτων. Η κοπέλα του, η Άννα, είναι παλιά του συμμαθήτρια και ο πατέρας της είναι διοικητής στον πυροσβεστικό σταθμό στον τόπο καταγωγής του, στη Ροδόπη. Ενώ ο Αχμέτ ξεκινάει αισιόδοξα την φοίτησή του στη σχολή που βρίσκεται στη δυτική Ελλάδα, σύντομα και μετά από αρκετά περιστατικά στοχοποίησης που βιώνει εκεί, απογοητεύεται. Συγκεκριμένα παίρνει τα λιγότερα ρεπό στη σχολή, έχει πολύ συχνά υπηρεσίες και στις χειρότερες βάρδιες και δεν μπορεί να πάει για Σαββατοκύριακο στο χωριό του. Εκτός από τους παιδικούς του φίλους αποκτά καινούργιους στη σχολή που τον στηρίζουν. Ο καινούργιος Διοικητής της σχολής μετά από παραίνεση δύο στελεχών, καταστρώνει μαζί τους σχέδιο εξαναγκασμού παραίτησης του Αχμέτ. Η αφορμή είναι η καχυποψία τους ότι υπάρχει πιθανότητα οι Τούρκοι να εκμεταλλευτούν την παρουσία του Αχμέτ στα σώματα ασφαλείας.

Στα πλαίσια του σχεδίου είναι και η επιλογή κάποιου δόκιμου που θα κάνει χρέη πληροφοριοδότη σε ό,τι αφορά τον Αχμέτ. Στις διακοπές των Χριστουγέννων ο Αχμέτ κάνει ιδιαίτερα μαθήματα για να βοηθηθεί στις εξετάσεις της σχολής και φαίνεται θλιμμένος και κλεισμένος στον εαυτό του. Οι παιδικοί του φίλοι αποφασίζουν μετά τις διακοπές να τον επισκεφτούν στη σχολή. Εκεί για πρώτη φορά συνομιλεί με τον φίλο του Καντίρ και εκδηλώνει το συναίσθημά του. Ο Καντίρ ενημερώνει την Άννα και σε επόμενη σκηνή εμφανίζεται στη σχολή ο πατέρας της που έχει προαχθεί σε Πύραρχο. Συναντάει τον Διοικητή και του θέτει όρους ευνοϊκούς για τον Αχμέτ και την παραμονή του στη σχολή. Ο Διοικητής αναγκάζεται να συμφωνήσει και έρχεται σε ρήξη με τα στελέχη που τον παρέσυραν σ’ αυτή την ιστορία. Τα στελέχη στη συνέχεια συγκρούονται μεταξύ τους κατηγορώντας ο ένας τον άλλον. Σε επόμενη σκηνή στρέφουν το μένος τους προς τον δόκιμο

πληροφοριοδότη τους, τον οποίον κλειδώνουν για τιμωρία στον υπόγειο χώρο των πλυντηρίων της σχολής. Το σενάριο τελειώνει με τους δόκιμους να φεύγουν για τις διακοπές του καλοκαιριού και τον Αχμέτ να συναντάει την Άννα και να επιστρέφουν μαζί στο χωριό τους.

2.2 Σενάριο

Το Όνειρο

ΣΚΗΝΗ 1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ- ΜΕΡΑ

Η αίθουσα είναι γεμάτη από παιδιά. Υπάρχουν τέσσερις σειρές θρανία και τα παιδιά ηλικίας δέκα ετών, τρία κορίτσια και επτά αγόρια κάθονται στις θέσεις τους και παρακολουθούν τον δάσκαλο. Εκείνος φοράει ανοιχτόχρωμο, γκρι, υφασμάτινο παντελόνι και μπλε πουκάμισο. Είναι περίπου τριανταπέντε ετών κι έχει μούσι και μουστάκι. Ο μικρός μαθητής Αχμέτ είναι λεπτός, φοράει μια φόρμα πράσινη και είναι κουρεμένος γουλί. Στην αίθουσα είναι κρεμασμένος ο πράσινος πίνακας και στα δεξιά είναι αναρτημένος ο χάρτης της Ελλάδας. Γύρω στους τοίχους υπάρχουν οι ζωγραφιές των παιδιών και το μεγάλο παράθυρο καλύπτεται με μια κουρτίνα που έχει τα χρώματα του ουράνιου τόξου. Οι τοίχοι είναι βαμμένοι με χρώμα κίτρινο. Ο δάσκαλος είναι όρθιος κι ακουμπάει με τα δύο χέρια του πάνω στην έδρα.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Αχμέτ! Έλα να μας δείξεις το νομό Ροδόπης.

Ο Αχμέτ σηκώνεται από την πρώτη θέση που κάθεται και πηγαίνει μπροστά από τον χάρτη. Απλώνει διστακτικά το μικρό του χέρι και ακουμπάει το χάρτη με την παλάμη του στο σημείο της Θάσου.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Για ανέβα λίγο πιο πάνω!

ΑΧΜΕΤ

Να εδώ το βρήκα

ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Τί ξέρεις Αχμέτ για τη Ροδόπη;

Ο Αχμέτ φέρνει τα χέρια του μπροστά του και πλέκει τα δάχτυλά του το ένα με το άλλο, ξανά και ξανά. Έχει κοκκινίσει.

ΑΧΜΕΤ

Έχει ε...

Μιλάει χωρίς να πάρει ανάσα.

ΑΧΜΕΤ

Έχει μεγάλα δάση και κόκκινα πεύκα, έχει βίσωνες και αρκούδες και λύκους και πέτρινα γιοφύρια και σπηλιές, έχει και λίμνη και το κάμπο το μεγάλο στη Κομοτηνή, έχει και πολλά πουλιά και αγριόγίδα.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ωραία! Για πες Αχμέτ, τί θα γίνεις όταν μεγαλώσεις;

Ο Αχμέτ απαντά με δυνατή φωνή.

ΑΧΜΕΤ

Πυροσβέστης κύριε!

Ο Ανέστης με τα σγουρά μαλλιά που κάθεσαι στο ίδιο θρανίο με τον Αχμέτ φωνάζει.

ΑΝΕΣΤΗΣ

Επειδή είναι ο μπαμπάς της Άννας πυροσβέστης κύριε... κι επειδή αγαπάει την Άννα.

Ακούγονται πνιχτά γέλια από τα παιδιά.

ΑΧΜΕΤ

Όχι... καλά και για αυτό, αλλά και γιατί, όταν πήρε φωτιά το δάσος κοντά στη στάνη με τα γουρούνια, ο μπαμπάς μου έκλαιγε. Είχε καεί η μεγάλη γουρούνα και ο μπαμπάς μου είπε πως θα γεννούσε πολλά γουρουνάκια. Τα χάσαμε τα γουρούνια. Μας είπε πως δεν πρόλαβαν οι πυροσβέστες, γιατί ήταν 3 και ήθελε πιο πολλούς.

ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Μπράβο Αχμέτ!

Ο δάσκαλος τον χτυπάει απαλά δύο φορές στον ώμο. Ο Αχμέτ χαμογελάει αφήνοντας να φανεί το δόντι που του λείπει και κάθεσαι στη θέση του.

ΣΚΗΝΗ 2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΚΟΥΖΙΝΑ ΣΠΙΤΙΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Η μάνα του Αχμέτ, βρίσκεται στη κουζίνα του σπιτιού της. Λέγεται Αιλέ, είναι κοντούλα και παχουλή. Φοράει μια πολύχρωμη ποδιά και άσπρη μαντήλα στο κεφάλι. Σκύβει και κοιτάζει μέσα στο φούρνο της κουζίνας. Τον ανοίγει, βγάζει από το φούρνο το ταψί, το ακουμπάει στον πάγκο και το σκεπάζει με μια πετσέτα. Μπαίνει στην κουζίνα ο άντρας της, ο Κεμάλ, με κοντομάνικο μπλουζάκι γκρι και παντελόνι χακί εργασίας. Είναι περίπου 50 ετών και τα μαλλιά του είναι λευκά. Κρεμάει το λεπτό πανωφόρι του πίσω από την πόρτα της κουζίνας και κάθεσαι στην καρέκλα του τραπέζιου.

ΚΕΜΑΛ

Ωραία μυρίζεις! Αχμέτ! Έλα, έφτιαξε γλυκό η μάνα σου.

Στρέφεται προς την Αιλέ.

KEMAL

Πού είναι;

AILE

Διαβάζει. Αχμέτ! Ο μπαμπάς!

Μπαίνει στην κουζίνα ο Αχμέτ. Είναι έφηβος, 16 ετών. Φοράει μπλε σορτσάκι και άσπρο αμάνικο φανελάκι.

KEMAL

Έλα, σου' χω νέα, κάτσε!

Ο Αχμέτ ανοίγει το ψυγείο και παίρνει το γάλα. Κάθεται στο τραπέζι και το σερβίρει στο φλιτζάνι.

AXMET

Τι έγινε;

KEMAL

Ο μπάρμπα - Θύμιος θέλει εργάτες για τα καπνά. Θα πας;

AXMET

Μπαμπά, για να σπουδάσω πρέπει να διαβάσω, δεν είμαι πολύ καλός μαθητής.

KEMAL

Θα σε στείλω στην Άγκυρα να σπουδάσεις. Εδώ δεν έχεις προκοπή. Κανείς δε μας εμπιστεύεται εμάς.

AXMET

Γιατί;

KEMAL

Τι γιατί;

AXMET

Γιατί δεν μας εμπιστεύεται κανείς;

KEMAL

Γιατί μας θεωρούν Τούρκους.

AXMET

Αυτά παλιά. Τώρα μπορώ και θα αποδείξω ότι είμαστε ίδιοι. Μπορούν να μ' εμπιστευτούν.

KEMAL

Δεν ξεπερνιούνται εύκολα αυτά Αχμέτ.

AXMET

Έχω διαβάσει πολύ.

ΚΕΜΑΛ

Τόσοι έχουν προσπαθήσει και τί...

Η Αιλέ είναι όρθια μπροστά στον πάγκο της κουζίνας και γυρίζει και τους κοιτάζει όσο μιλούν.

ΑΙΛΕ

Άστον να προσπαθήσει Κεμάλ.

Μόλις σταματάει η κουβέντα η Αιλέ συνεχίζει να τακτοποιεί τον νεροχύτη σιωπηλή.

ΣΚΗΝΗ 3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ είναι μεγαλύτερος, δεκαοχτώ χρονών και βρίσκεται σ' ένα άδειο ημιτελές σπίτι. Φοράει μια βερμούδα μπλε, ένα αμάνικο μαύρο φανελάκι κι έχει τυλιγμένο το κεφάλι του με ένα ριγέ, λευκό - γαλάζιο μαντήλι. Είναι σκυμμένος και προσπαθεί να στοκάρει με μια σπάτουλα το κάτω μέρος του τοίχου. Παίρνει τον στόκο από το μεγάλο κουτί και τον πασαλείφει στον τοίχο με επιτηδευμένες κινήσεις. Μετά αφήνει τη σπάτουλα και παίρνει το τριβείο. Ανεβαίνει σε μια μικρή φορητή σκάλα κι αρχίζει και τρίβει την άλλη μεριά του τοίχου προσπαθώντας να φτάσει στο πιο ψηλό σημείο του. Το πρόσωπο, τα χέρια, τα φρύδια του, το μαντήλι στο κεφάλι, καθώς και τα ρούχα που φοράει είναι γεμάτα άσπρη σκόνη. Ακούγεται η κόρνα ενός αυτοκινήτου και στη διαπασών από το αμάξι ο στίχος «ρίξε στο κορμί μου σπίρτο να πυρποληθώ». Παρατάει τα σύνεργα στο πάτωμα και κατευθύνεται προς την έξοδο.

ΣΚΗΝΗ 4 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗ- ΜΕΡΑ

Βγαίνει τρέχοντας από την πόρτα, πηδάει το κάγκελο της χαμηλής βεράντας, διασχίζει τον μικρό κήπο και κατευθύνεται προς το χωματόδρομο. Εκεί είναι σταματημένο ένα παλιό μαύρο CITROEN . Μέσα στο αυτοκίνητο βρίσκονται ο Καντίρ, ο Εζέλ και ο Αντώνης που είναι συνομίληκοι του Αχμέτ. Ο Αχμέτ σκύβει στο παράθυρο του οδηγού ακουμπώντας το δεξί χέρι του στο αμάξι. Ο οδηγός είναι ο Καντίρ. Φοράει καπέλο κόκκινο και γυαλιά ηλίου.

ΚΑΝΤΙΡ

Αύριο βγαίνουν τα αποτελέσματα ε;

ΑΧΜΕΤ

Ωχ! Γι' αυτό βάλατε αυτό το τραγούδι;

ΚΑΝΤΙΡ

Έλα! Πάμε με τα παιδιά Βιστωνίδα για μπάνιο.

ΑΧΜΕΤ

Άσε ρε, την άλλη φορά είδα μια νεροφίδα και χέστηκα πάνω μου.

Ακούγονται τα γέλια τους. Ο Εζέλ κάθεται στη θέση πίσω από τον οδηγό. Έχει πιάσει αλογοουρά τα μαλλιά του και

φοράει γυαλιά ρέιμπαν. Βγάζει το κεφάλι του από το ανοιχτό παράθυρο.

EZEΛ

Καλά ρε, τότε πάμε Πόρτο Λάγος.

Ο Αχμέτ στρέφεται προς τον Εζέλ.

ΑΧΜΕΤ

Δε μπορώ πρέπει να τελειώσω. Το αφεντικό θα φωνάζει.

Βγαίνουν με γρήγορες κινήσεις οι τρεις φίλοι από το αμάξι φορώντας σορτσάκια καπέλα και γυαλιά τον αρπάζουν από τα χέρια και τον σπρώχνουν προς τη πόρτα του συνοδηγού. Ο Καντίρ από τη δεξιά πλευρά κι ο Εζέλ από την αριστερή. Ο Αντώνης ανοίγει στα γρήγορα την πόρτα του συνοδηγού γελώντας. Ο Αχμέτ προσπαθεί κουνώντας τα χέρια του να τους ξεφύγει γελώντας.

ΑΧΜΕΤ

Ρε μαλάκες δε φοράω μαγιό!

Τον βάζουν στη θέση του συνοδηγού και ξεκινούν. Καθώς απομακρύνονται ακούγεται η μηχανή του αυτοκινήτου και οι φωνές και των τεσσάρων μαζί που τραγουδούν.

ΟΛΟΙ

Ρίξε στο κορμί μου σπίρτο να πυρπολυθώ...
αυτή η αγάπη στ' άστρα μ' ανεβάζει...

Το αυτοκίνητο φεύγει και αφήνει πίσω του ένα σύννεφο σκόνης από το χωματόδρομο.

ΣΚΗΝΗ 5 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ είναι καθισμένος στη θέση του στο λεωφορείο με τα μάτια κλειστά. Τα ανοίγει και βλέπει από το παράθυρο τα πεδινά τοπία που περνούν γρήγορα και χάνονται και μετά έρχονται άλλα. Φοράει ένα τζιν παντελόνι κι ένα καρό κόκκινο-μπλε πουκάμισο. Είναι κοντοκουρεμένος και φρεσκοξυρισμένος. Το δεξί του χέρι είναι δεμένο με επίδεσμο που στηρίζεται στο λαιμό. Χώνεται πιο βαθιά στη θέση του και βγάζει από τη τσέπη του πουκαμίσου του ένα χαρτί. Διαβάζει:

«Το ξέρω πως ήταν το όνειρό σου και θα λείψεις καιρό, αλλά εγώ θα σε περιμένω. Όταν τελειώσεις ο πατέρας μου θα ζητήσει να πας στο σταθμό που είναι διοικητής αν θέλεις κι εσύ, Άννα».

Ο Αχμέτ χαμογελάει, διπλώνει το χαρτί, το βάζει πάλι στη θέση του, ξανακλείνει τα μάτια κι ακουμπάει το κεφάλι του στο παράθυρο.

ΣΚΗΝΗ 6 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΘΑΛΑΜΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο θάλαμος είναι σκοτεινός και γεμάτος με διώροφα κρεβάτια. Μπαίνει μέσα λιγοστό από τα φώτα του προαύλιου. Όλοι κοιμούνται. Ακούγεται το ξυπνητήρι του

κινητού κι ο Αχμέτ πετάγεται όρθιος. Αλλάζει ρούχα στα γρήγορα και συγχρόνως χτυπάει το κουδούνι της σχολής. Σηκώνονται και οι υπόλοιποι, ετοιμάζονται κι όλοι κατευθύνονται προς την έξοδο του θαλάμου με γρήγορα βήματα. Ακούγονται τα βήματά τους καθώς κινούνται γρήγορα στους διαδρόμους και τις σκάλες.

ΣΚΗΝΗ 7 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Όλοι οι δόκιμοι είναι στο προαύλιο παραταγμένοι σε στάση προσοχής. Κάποια στελέχη της σχολής, οκτώ άτομα, στέκονται απέναντι από τους δόκιμους σε στάση ανάπαυσης. Μόλις που χαράζει. Ένας αξιωματικός πηγαίνει μπροστά τους και δηλώνει φωνάζοντας.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Σήμερα θα μας επισκεφθεί η ορθοπεδικός του σώματος, όποιος έχει κάποιο πρόβλημα να το δηλώσει στη γραμματεία ώστε να εξεταστεί.
Έγινα κατανοητός;

ΣΚΗΝΗ 8 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Το ιατρείο είναι ένας απλός χώρος γραφείου. Απέναντι μπαίνοντας έχει ένα έπιπλο- γραφείο και δεξιά ένα κρεβάτι για εξέταση. Οι τοίχοι είναι βαμμένοι λευκοί και πάνω από το κρεβάτι είναι μια αφίσα που αναπαριστά το εσωτερικό του ανθρώπινου σώματος. Η αξιωματικός - γιατρός με αυστηρό κότσο στα μαλλιά και μυωπικά γυαλιά φοράντας την ιατρική ρόμπα κάθεται στο γραφείο. Είναι περίπου 45 ετών.

ΓΙΑΤΡΟΣ

Επόμενος!

Ο Αχμέτ μπαίνει στο χώρο και παρουσιάζεται.

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος πυροσβέστης 2333 Αχμέτ Ιλχάν.

ΓΙΑΤΡΟΣ

Τί σου συμβαίνει;

ΑΧΜΕΤ

Είχα ένα ατύχημα πριν μπω στη σχολή με τον ώμο μου και συνεχίζει να με πονάει.

Η γιατρός σηκώνεται από το γραφείο τον πλησιάζει και του σηκώνει το χέρι ψηλά. Ύστερα το στρίβει δεξιά κι αριστερά και μετά το γυρίζει προς τα πίσω και τον πιέζει στον ώμο.

ΓΙΑΤΡΟΣ

Πες μου όταν πονέσεις.

ΑΧΜΕΤ

Ααααα...!

Η γιατρός μαζεύει τα χείλη της προς τα μέσα και κουνάει ελαφρώς πάνω κάτω το κεφάλι της. Του αφήνει το χέρι απαλά και του δείχνει με το χέρι της να καθίσει στην καρέκλα. Ο Αχμέτ κάθεται στην καρέκλα και κρατάει τον ώμο του. Η γιατρός κάθεται στο γραφείο της και σημειώνει με το στυλό.

ΓΙΑΤΡΟΣ

Θα ζητήσω να επιτρέψουν να σε συνοδεύσω στο νοσοκομείο για να κάνεις μαγνητική. Θα σε ενημερώσω σε λίγο.

ΣΚΗΝΗ 9 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΒΡΑΔΥ

Όλοι οι δόκιμοι κάθονται στα τραπέζια και τρώνε το βραδινό τους. Ο χώρος είναι πολύ μεγάλος με δύο μεγάλες σειρές από τραπέζια και πάρα πολλές καρέκλες. Στην μία πλευρά έχει παράθυρα με κουρτίνες, σε σκούρο μπλε χρώμα.

ΑΧΜΕΤ

Έχω πεθάνει από τη πείνα. Σάκη μη φας όλη τη σαλάτα.

ΣΑΚΗΣ

Γιατί δεν ήρθες στο μεσημεριανό ρε;

ΑΧΜΕΤ

Περίμενα τη γιατρό να πάμε για μαγνητική, κι ενώ μου έλεγε ότι θα πάμε, δε την ξανάδα.

ΣΑΚΗΣ

Και τώρα;

ΑΧΜΕΤ

Ε... όποτε πάρω άδεια.

Ο Αχμέτ τρώει με γρήγορες κινήσεις και μπουκώνει το στόμα του.

ΣΑΚΗΣ

Σιγά ρε, θα πνιγείς, δικό σου είναι.

ΣΚΗΝΗ 10 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ στέκεται με τα χέρια ακουμπισμένα στη μέση του και κοιτά το πρόγραμμα των υπηρεσιών που είναι αναρτημένο έξω από το γραφείο. Δύο δόκιμοι τον πλησιάζουν, ο Σάκης κι ο Άρης. Φορούν όλοι τις στολές τους.

ΑΡΗΣ

Τί το κοιτάς ρε; Το ερωτεύτηκες;

ΑΧΜΕΤ

Ρε σεις, τρεις βδομάδες τώρα ούτε ένα ρεπό και κάθε φορά έχω υπηρεσία τρίτο νούμερο. Τα 'χω παίξει.

ΣΑΚΗΣ

Κέρασε τη γραμματεία κάνα κουτί γλυκά.

Ο Αχμέτ τους κοιτάζει αμίλητος.

ΑΡΗΣ

Έλα, πέντε κανταΐφια υπόθεση είναι.

Τον αγκαλιάζουν και οι δύο από τους ώμους και προχωρούν και οι τρεις προς την έξοδο της σχολής.

ΣΑΚΗΣ

Τι έγινε παιδιά θα πάμε για κανένα μπασκετάκι; Όλο λέμε λέμε...

ΣΚΗΝΗ 11 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ- ΜΕΡΑ

Βγαίνουν από την πόρτα της γραμματείας. Στα σκαλιά συναντούν άλλους τρεις δόκιμους που μιλούν μεταξύ τους, κοντοστέκονται για λίγο και απομακρύνονται όλοι μαζί. Δεν ακούγεται τί λένε.

ΣΚΗΝΗ 12 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο Διοικητής της σχολής περπατάει αργά με τα χέρια του πλεγμένα πίσω από τη μέση του. Είναι πρωί και η μέρα ηλιόλουστη. Από την άλλη άκρη του προαύλιου χώρου δύο στελέχη της Σχολής, ο Σταύρου, που είναι ψηλός και αθλητικός, πενήντα ετών με λευκά μαλλιά, και ο Θεοδωράκος, μετρίου αναστήματος στην ίδια ηλικία και έντονο προγούλι, κατευθύνονται προς το μέρος του. Τον χαιρετούν με νεύμα και αυτός ανταποκρίνεται. Τον πλησιάζουν κοιτώντας συχνά γύρω τους.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Κύριε διοικητά γνωρίζετε ότι έχουμε έναν πρωτοετή μουσουλμάνο τον Ιλχάν.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Βέβαια.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Απλώς, λέγαμε, δηλαδή αναρωτιόμασταν εδώ με το συνάδελφο, πώς η πολιτεία εμπιστεύεται κάποιον που, όπως και να το κάνουμε δεν γνωρίζουμε τί ρόλο παίζει. Βλέπετε η Τουρκία μπορεί να εκμεταλλευτεί την παρουσία του Ιλχάν στα σώματα ασφαλείας.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μμμμμμ.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Εσείς βέβαια, και με όλο τον σεβασμό στο πρόσωπό σας, ξέρετε πώς να το χειριστείτε. Θα σας βοηθήσουμε κι εμείς. Το ίδιο έκανε και ο προηγούμενος Διοικητής με τον Τζουνέτ.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Τι μέρος του λόγου ήταν ο Τζουνέτι;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Ό,τι κι ο Ιλχάν. Μουσουλμάνος από τη Θράκη κι αυτός.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Και;

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ε, έγινε αυτό που έπρεπε...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Δηλαδή;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Δεν του δίναμε ρεπό... τον βάζαμε και στις χειρότερες υπηρεσίες...

ΣΤΑΥΡΟΥ

Του κάναμε μαϊμού κατηγορητήρια, έτρωγε πρόστιμα, στερήσεις εξόδου...

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Ήτανε όμως σκληρό καρύδι ο μικρός.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Και τι κάνατε;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Τον φωνάξαμε στο γραφείο μια μέρα, είχαν έρθει και δικοί μας από τα κεντρικά και του είπαμε πως αν δεν παραιτηθεί, με το επόμενο κατηγορητήριο δεν θα μπορεί ούτε δουλειά να βρει.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Α... τον απειλήσατε.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Το σώμα, το ξέρετε καλά κύριε Διοικητά δεν απειλεί, απλά προειδοποιεί.

Ο Σιδέρης τους κοιτάει μια τον ένα και μια τον άλλο. Τα δύο στελέχη απομακρύνονται προς την αντίθετη κατεύθυνση του προαύλιου και ο Θεοδωράκος γυρίζει προς τον διοικητή.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Να κανονίσουμε για κείνο το κρασάκι που λέγαμε κύριε Διοικητά!

Τα στελέχη απομακρύνονται κι ο Σιδέρης κοιτάζει τους δόκιμους και το βλέμμα του πέφτει πάνω στον Ιλχάν. Τον κοιτάζει επίμονα μέχρι που τον βλέπουν οι δόκιμοι που είναι μαζί με τον Ιλχάν.

ΑΡΗΣ

Τι μας κοιτάει αυτός;

Όλοι στρέφονται προς τον διοικητή. Εκείνος παίρνει το βλέμμα του και συνεχίζει να βαδίζει στο χώρο του προαύλιου με τα χέρια στις τσέπες.

ΣΚΗΝΗ 13 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΝΥΧΤΑ

Είναι βράδυ και όλοι οι δόκιμοι στέκονται παραταγμένοι σε στάση προσοχής. Ο Σταύρου στέκεται μπροστά στον Αχμέτ σε απόσταση αναπνοής και τον κοιτά μέσα στα μάτια. Ο Αχμέτ στέκεται ακίνητος.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Φόρεσε το καπέλο σου σωστά δόκιμε!

Ο Αχμέτ βγάζει το καπέλο του και το ξαναφοράει.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Όχι έτσι δόκιμε! Βάλτο σωστά!

ΑΧΜΕΤ

Δεν καταλαβαίνω τί εννοείτε.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Σωστά!

ΑΧΜΕΤ

Πώς δηλαδή;

ΣΤΑΥΡΟΥ

Α! Δε ξέρεις πως!

Ο Σταύρου κάνει ένα βήμα πίσω, τον κοιτάει από την κορφή ως τα νύχια με γουρλωμένα μάτια και τα χέρια πίσω του.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Αναφερόμενος! Στέρηση εξόδου για αυτή τη εβδομάδα.

ΣΚΗΝΗ 14 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ- ΜΕΡΑ

Ο διοικητής κάθεται στην δερμάτινη καρέκλα του γραφείου του με την ψηλή πλάτη και τα στελέχη της σχολής στέκονται όρθιοι μπροστά από το γραφείο του με τα χέρια πίσω τους. Ο χώρος του γραφείου είναι ευρύχωρος και υπάρχει μια βιβλιοθήκη πίσω από τη θέση του διοικητή σε χρώμα καρυδί γεμάτη με φακέλους και χαρτική ύλη. Το γραφείο του Διοικητή είναι μεγάλο και έχει επάνω ένα κομπιούτερ, μια συσκευή τηλεφώνου και στοίβες με φακέλους. Το μεγάλο παράθυρο έχει θέα στο προαύλιο.

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ-ΣΙΔΕΡΗΣ

Λοιπόν, τέλος με τα πρακτικά πάμε σε άλλο ζήτημα.

Ο Σιδέρης κοιτάζει εξεταστικά στα μάτια τα στελέχη της σχολής έναν προς έναν.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Γνωρίζετε όλοι, ότι στο σώμα βρίσκεται και ο δόκιμος Ιλχάν. Όπως καταλαβαίνετε δεν είναι δυνατόν να παρακολουθεί μια σχολή που ανήκει στα σώματα ασφαλείας.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Μπορώ;

ΣΙΔΕΡΗΣ

Πες μου Αλεξιάδη!

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Μπήκε με το 10 τοις εκατό κύρια Διοικητά.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Λες να μην το ξέρω;

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Θέλω να πω, υπάρχει νόμος.

Ο Σιδέρης χτυπάει το χέρι του στο γραφείο και ουρλιάζει.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Εγώ είμαι ο νόμος εδώ μέσα!

Ο Σιδέρης κατεβάζει τον τόνο της φωνής του και ακουμπάει πίσω την πλάτη στην καρέκλας.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ο Ιλχάν θα φύγει από δω μέσα. Ξέρετε τον τρόπο. Υπάρχει εντολή από τα κεντρικά.

Ο Σιδέρης τους δείχνει με το χέρι του την έξοδο και όλοι κατευθύνονται προς τα εκεί.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Σταύρου, Θεοδωράκο!

Τα δυο στελέχη κάνουν μεταβολή και τους δείχνει τις καρέκλες με νεύμα του κεφαλιού για να καθίσουν. Εκείνοι κάθονται αμέσως.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Θέλω να μάθω τα πάντα για τον Ιλχάν. Θα του πασάρετε από δίπλα κάποιον δόκιμο. Διαλέξτε! Θέλω να γίνει η σκιά του.

Ο Σιδέρης τους δείχνει με το χέρι την έξοδο. Εκείνοι κουνάνε το κεφάλι καταφατικά και φεύγουν.

ΣΚΗΝΗ 15 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΚΥΛΙΚΕΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Το κυλικείο είναι ένας χώρος μεγάλος με μια τζαμαρία προς το προαύλιο, που τα στόρια της είναι χαλασμένα και κρέμονται από τη μια πλευρά γεμάτα με σκόνη. Έχει πολλά

τραπεζάκια, μικρά, στρογγυλά, σιδερένια και αρκετές καρέκλες. Απέναντι από τη τζαμαρία είναι ο πάγκος και τα διάφορα συσκευασμένα τρόφιμα. Μέσα από τον πάγκο στέκεται ένας δόκιμος που εξυπηρετεί το κυλικείο. Ο χώρος είναι βαμμένος με πράσινη ανοιχτόχρωμη λαδομπογιά. Κάποιοι κάθονται στα τραπεζάκια και κάποιοι άλλοι είναι όρθιοι κοντά στο παράθυρο και κοιτάζουν προς τα έξω. Μπαίνει μέσα ο υποπυραγός, που είναι κοντός, φαλακρός και με προτεταμένο πηγούνι .

ΥΠΟΠΥΡΑΓΟΣ

Όλοι έξω τώρα!

Οι δόκιμοι σηκώνονται και συνωστίζονται προς την έξοδο.

ΣΚΗΝΗ 16 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Συγκεντρώνονται όλοι έξω στο προαύλιο και παρατάσσονται σε δυάδες.

ΥΠΟΠΥΡΑΓΟΣ

Σήμερα θα εξασκηθείτε στην ρίψη νερού με τον σωλήνα!

Ο Σάκης σκύβει το κεφάλι του προς τον Άρη και του μιλάει στο αφτί του.

ΣΑΚΗΣ

Είναι τρελός; Δεν έχουμε μπουφάν.

ΑΡΗΣ

Θα τα δώσουν το καλοκαίρι με το μαγιό.

ΑΧΜΕΤ

Δε νιώθω τα πόδια μου.

ΥΠΟΠΥΡΑΓΟΣ

Δε θέλουμε τεμπέληδες στο σώμα. Τρέξιμο γρήγορα! κουνηθείτε!

Οι δόκιμοι αρχίζουν να τρέχουν με βήματα βαριά.

ΥΠΟΠΥΡΑΓΟΣ

Άντε ρε ψοφίμια!

ΣΚΗΝΗ 17 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Τέσσερις δόκιμοι, ανάμεσά τους και ο Αχμέτ, κάθονται έξω από τη γραμματεία στο διάδρομο. Βγαίνει από τη γραμματεία ο υποπυραγός Βασιλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Λοιπόν έχουμε την άδεια να σας συνοδεύσω στο κέντρο υγείας, αλλά δεν μας διαθέτουν όχημα. Θα πρέπει να περπατήσετε μισό

χιλιόμετρο. Το λέω διότι είστε ασθενείς εντάξει;

Οι δόκιμοι σηκώνονται και ακολουθούν τον υποπυραγό. Ακολουθεί κι ο Αχμέτ που σέρνει τα πόδια του και τρέμουν τα χείλη του. Κατευθύνονται όλοι προς την έξοδο.

ΣΚΗΝΗ 18 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΑΝΑΡΡΩΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Οι τέσσερις δόκιμοι βρίσκονται στα κρεβάτια τους στο αναρρωτήριο. Ο χώρος είναι μικρός με πέντε απλά κρεβάτια. Τα προσωπικά τους αντικείμενα είναι ακουμπισμένα στο πάτωμα δίπλα από τα κρεβάτια. Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο διοικητής Σιδέρης. Στέκεται μπροστά στο κρεβάτι του Αχμέτ. Ο Αχμέτ κοιμάται.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ιλχάν, όρθιος!

Ο Αχμέτ ανοίγει τα μάτια του και πετάγεται από το κρεβάτι του όρθιος μπροστά στο Διοικητή.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ιλχάν κατεβαίνεις κάτω και κάνεις τις υπηρεσίες σου κανονικά.

ΙΛΧΑΝ

Κύριε διοικητά στο κέντρο υγείας, μου έδωσαν δύο μέρες άδεια για τη υποθερμία. Την έχω καταθέσει στην γραμματεία.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Δεν είναι τίποτα η υποθερμία. Μπορείς να εκτελέσεις τα καθήκοντά σου κανονικά.

ΑΧΜΕΤ

Κύριε διοικητά!

ΣΙΔΕΡΗΣ

Λέγε!

ΑΧΜΕΤ

Αν πάθω κάτι, τί θα πείτε στον πατέρα μου;

Ο Σιδέρης κοιτάει στα μάτια για λίγο τον Αχμέτ.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μια μέρα. Λεπτό παραπάνω.

Ο Σιδέρης αποχωρεί από το αναρρωτήριο κι ο Αχμέτ ξαπλώνει στο κρεβάτι, κοιτάει για λίγο προς το ταβάνι και μετά τραβάει την κουβέρτα και σκεπάζεται ολόκληρος μέχρι και το κεφάλι του.

ΣΚΗΝΗ 19 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ- ΜΕΡΑ

Ο Σιδέρης κάθεται στο γραφείο του και χτυπά η πόρτα .
Μπαίνουν τα στελέχη Σταύρου και Θεοδωράκος. Τους κάνει
νεύμα με το κεφάλι να καθίσουν. Αμέσως κάθονται.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ακούω.

Ανοίγει ένα κουτί με πούρα και τους προσφέρει. Εκείνοι
τα παίρνουν και τα βάζουν στην τσέπη τους.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Παπαδάκης είναι ο άνθρωπός μας.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Είναι αξιόπιστος;

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ιδιαίτερα ανασφαλής, δεν έχει παρέες,
θέλει κάποια στιγμή να γίνει αξιωματικός. Του
υποσχεθήκαμε μερικά ρεπό παραπάνω και σχεδόν
προσφέρθηκε μόνος του. (Γελάει).

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Οι πρώτες πληροφορίες είναι πως ο Τλχάν
είναι γιος εργάτη, δεν έχει υψηλές γνωριμίες
και το κυριότερο δεν τη πολυπαλεύει εδώ μέσα.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ωραία! Να μπαίνουν τα πράγματα σε μια
σειρά.

Ο Σιδέρης χαμογελάει και τρίβει τα δυο του χέρια έχοντας
τους αγκώνες του ακουμπισμένους στο γραφείο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Λοιπόν, αύριο θα φέρω ψησταριά να ψήσουμε
εδώ πίσω.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Κι εγώ κρασί Νεμέας, άλφα άλφα.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Κι αν μαθευτεί; Πίσω είναι το δάσος.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ε και;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Ο περιφερειάρχης θα πει πως οι
πυροσβέστες ανάβουν φωτιές.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Σταύρου! Τι μας λέει αυτός;

Ο Σιδέρης ακουμπάει την πλάτη του στην καρέκλα του.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Εμείς την ανάβουμε κι εμείς τη σβήνουμε.
Ποιός θα τολμήσει να τα βάλει μαζί μας ρε
Θεοδωράκο;

Ο Θεοδωράκος και ο Σταύρου γελάνε. Ο Σιδέρης ανάβει το
πούρο του.

ΣΚΗΝΗ 20 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Στο προαύλιο βρίσκονται οι δόκιμοι και πέντε στελέχη. Ο
Αχμέτ περπατάει στο προαύλιο με τα χέρια στην τσέπη. Τον
βλέπουν οι φίλοι του από μακριά και τον χαιρετούν. Ο
Άρης του κάνει νόημα με το χέρι του να τους πλησιάσει.

ΑΡΗΣ

Έλα Αχμέτ!

Ο Θεοδωράκος στέκεται στο προαύλιο. Σε απόσταση
βρίσκεται και ο Σταύρου. Ο Θεοδωράκος κάνει νεύμα με το
κεφάλι του στο Σταύρου και εκείνος ξεκινά με γρήγορο
βήμα να κινείται προς το κέντρο της αυλής. Ο Αχμέτ
χαμογελάει στους φίλους του και κατευθύνεται προς το
μέρος τους. Εκείνη τη στιγμή ο Σταύρου με γρήγορο βήμα
περνάει από δίπλα του από την αντίθετη κατεύθυνση και
χιτυπάει τον Αχμέτ με δύναμη στο χέρι που έχει στη τσέπη.
Ο Σταύρου αγέρωχος συνεχίζει να περπατάει με τον ίδιο
γρήγορο ρυθμό προς την είσοδο του κτιρίου. Το χέρι του
Αχμέτ πετάγεται προς τα πίσω κι εκείνος διπλώνεται,
κρατάει τον ώμο του και κλείνει τα μάτια δυνατά. Οι
φίλοι του πηγαίνουν κοντά του.

ΑΡΗΣ

Τον μαλάκα! Έτσι μου ρχεται...!

ΑΧΜΕΤ

Είναι ο ώμος που έχω το πρόβλημα.

ΣΑΚΗΣ

Δε θέλει να βλέπει χέρια στις τσέπες...
Νευριάζει.

ΑΧΜΕΤ

Κρύωνα!

Ο Αχμέτ κάνει μεταβολή κρατώντας τον ώμο του και
κατευθύνεται προς το εσωτερικό του κτιρίου.

ΣΑΚΗΣ

Αχμέτ! Πού πας;

Ο Αχμέτ ανεβαίνει στα γρήγορα τα σκαλιά που οδηγούν στο
εσωτερικό της σχολής.

ΣΚΗΝΗ 21 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΙΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ ΣΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Πηγαίνει στον νιπτήρα και ρίχνει νερό ξανά και ξανά στο
πρόσωπό του. Ακουμπάει τα χέρια του στον νιπτήρα και
κοιτάζεται στον καθρέφτη. Τα μάτια του είναι κόκκινα και
βουρκωμένα.

ΣΚΗΝΗ 22 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΩΝ
ΟΧΗΜΑΤΩΝ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ με μαζεμένα τα μανίκια και με το παντελόνι του βρεγμένο χαμηλά στα μπατζάκια κρατάει ένα πανί στο χέρι και σκουπίζει τα νερά από το πυροσβεστικό όχημα. Τον πλησιάζει ο Αλεξιάδης. Είναι ένας άντρας μέτριου αναστήματος γύρω στα εξήντα με έντονη μύτη βαθουλωμένα μάτια και στριφτό μουστάκι.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Τι κάνεις εδώ;

ΑΧΜΕΤ

Καθαρίζω κύριε Αλεξιάδη.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Την ευθύνη την έχει ο οδηγός. Ποιός σ' έβαλε να το κάνεις αυτό;

ΑΧΜΕΤ

Ο κύριος Σταύρου.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Σου ξαναλέω ο οδηγός έχει την ευθύνη. Δεν τα διδαχτήκατε;

Ο Αχμέτ σταματάει για λίγο και κοιτάζει τον κύριο Αλεξιάδη. Μετά αρχίζει πάλι να καθαρίζει με γρήγορο ρυθμό.

ΑΧΜΕΤ

Έχω άλλα πέντε να πλύνω.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Σταμάτα τώρα!

Ο Αχμέτ σταματάει και τον κοιτάζει.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Είναι εντολή Ιλχάν.

ΑΧΜΕΤ

Μάλιστα!

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Βάλε κάτι στεγνό πάνω σου... Μη πάθεις καμιά πνευμονία.

Ο Αχμέτ φεύγει τρέχοντας προς την είσοδο της σχολής.

ΣΚΗΝΗ 23 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΙΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Στις τουαλέτες υπάρχουν πέντε παλιές ντουζιέρες στη σειρά. Κάτω το πάτωμα είναι στρωμένο με ένα σκούρο μωσαϊκό. Υπάρχουν έξι ατομικές ντουζιέρες που είναι καλυμμένες με πλακάκια μικρά, τετράγωνα, πράσινα τα

οποία σε κάποια σημεία είναι σπασμένα. Ο Αχμέτ αφήνει τα ρούχα και την πετσέτα που κρατάει πάνω σ' έναν πάγκο, γδύνεται βάζει τα ρούχα του σε μια σακούλα, βγάζει τις σαγιονάρες του και μπαίνει στη ντουζιέρα. Μπαίνει στο μπάνιο κι ο Άρης. Ο Αχμέτ ανοίγει τη βρύση.

ΑΡΗΣ

Αχμέτ έχει νερό;

ΑΧΜΕΤ

Ναι, το ανάψανε.

Ο Άρης γδύνεται και μπαίνει στη διπλανή ντουζιέρα. Αρχίζει να πλένεται με γρήγορες κινήσεις. Ο Μπαλάφας, ένας ψηλός γεροδεμένος δόκιμος με λίγα σημάδια ακμής στο πρόσωπο, φοράντας μόνον το εσώρουχό του μπαίνει κι αυτός στο μπάνιο. Πατάει στις μύτες των ποδιών του και κρατάει ένα σκαμπό κι ένα μπουκάλι νερό. Τοποθετεί με αργές κινήσεις το σκαμπό έξω από τη ντουζιέρα του Άρη και ανεβαίνει επάνω. Από το κενό που υπάρχει πάνω από την πόρτα ρίχνει νερό με το μπουκάλι στο κεφάλι του Άρη. Ο Άρης τραβιέται στην άλλη γωνία της ντουζιέρας και κοιτάει προς τα πάνω.

ΑΡΗΣ

Εεεεεε...Ποιός μαλάκας πετάει νερό;

Ο Μπαλάφας κατεβαίνει από το σκαμπό αθόρυβα και γελώντας πνιχτά. Ο Αχμέτ από τη διπλανή ντουζιέρα ξεκαρδίζεται στα γέλια.

ΑΧΜΕΤ

Ρε ποιος είναι; Μη κάνεις καμιά μαλακία. Μπαλάφα! Εσύ 'σαι ρε;

Ο Μπαλάφας σκύβει και παίρνει τις σαγιονάρες του Αχμέτ αθόρυβα και χώνεται στη διπλανή ντουζιέρα. Ο Αχμέτ αφήνει το νερό να τρέξει στο πρόσωπό του για λίγο και βγαίνει από τη ντουζιέρα στάζοντας.

ΑΧΜΕΤ

Οι σαγιονάρες μου ρεεεεε!

Ο Μπαλάφας εμφανίζεται κουνώντας τους γοφούς του, με μια πετσέτα τυλιγμένη στο κεφάλι του και μια άλλη μεγάλη τυλιγμένη γύρω από το σώμα του, από τις μασχάλες έως τους μηρούς του.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Δούλα σου για πάντα.

Ο Μπαλάφας κάνει μια θεατρική υπόκλιση και ακουμπάει τις σαγιονάρες στο πάτωμα και ο Άρης του δίνει μια σφαλιάρρα στο σβέρκο.

ΑΡΗΣ

Μαλάκα! Με πούντιασες!

Ξεκαρδίζονται κι οι τρεις στα γέλια. Ο Αχμέτ φοράει τις σαγιονάρες κι αρχίζει να σκουπίζεται. Ο Μπαλάφας μπαίνει στη ντουζιέρα και ακούγεται που τραγουδάει τους στίχους «Βρε μελαχρινάκι με πότισες φαρμάκι», του ομώνυμου τραγουδιού. Ο Άρης πηγαίνει στο νιπτήρα με το πλαστικό μπουκάλι του Μπαλάφα, το γεμίζει νερό κι ο Αχμέτ παίρνει το σκαμπό και το βάζει με προσεκτικές κινήσεις έξω από τη ντουζιέρα του Μπαλάφα. Γελούν πνιχτά. Ο Μπαλάφας σταματάει να τραγουδάει και κλείνει τη βρύση.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Φύγατε; Γιατί δε μιλάτε ρε;

ΣΚΗΝΗ 24 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ-ΜΕΡΑ

Η αίθουσα έχει δέκα θρανία με τις καρέκλες τους και την έδρα, όπου υπάρχει ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής. Ο εκπαιδευτής Σταύρου, περίπου σαράντα ετών με ξυρισμένο κεφάλι και ευθυτενή στάση έχοντας τα χέρια πίσω του, πηγαινόερχεται και εξηγεί στους εκπαιδευόμενους τον εξοπλισμό των πυροσβεστικών οχημάτων. Οι δόκιμοι παρακολουθούν.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Θα πρέπει εκτός των άλλων να γνωρίζετε ότι το όχημα καθώς και ο εξοπλισμός του χρεώνεται στον οδηγό και εκείνος οφείλει να το συντηρεί και να το διατηρεί καθαρό.

Εκείνη τη στιγμή ανοίγει η πόρτα και μπαίνει στην αίθουσα ο Αχμέτ.

ΑΧΜΕΤ

Καλημέρα, συγγνώμη.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Παρουσιάσου!

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος πυροσβέστης Αχμέτ Ιλχάν 2333.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Γιατί έρχεσαι τέτοια ώρα;

ΑΧΜΕΤ

Ήμουνα στην τουαλέτα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Και τί έκανες τόση ώρα δόκιμε;

Το πρόσωπο του Αχμέτ κοκκινίζει.

ΑΧΜΕΤ

Την ανάγκη μου κύριε!

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ένα τέταρτο έκανες την ανάγκη σου;

Ο δόκιμος Ανδρέας που παρακολουθεί το μάθημα σηκώνεται όρθιος.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Κύριε Σταύρου συγνώμη που παρεμβαίνω, αλλά καταλαβαίνετε κι εσείς ότι δεν αποδεικνύεται ότι ο δόκιμος Ιλχάν δεν ήταν στην τουαλέτα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ακριβόπουλε, να μιλάς για τον εαυτό σου μόνον.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Συγνώμη αλλά εσείς μας λέγατε ότι είμαστε μια οικογένεια.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Αντιμιλάς Ακριβόπουλε; Αναφερόμενος και... βλέπουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Όχι, αλλά υπερασπίζομαι τον αδελφό μου, αφού είμαστε οικογένεια.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Καλά Ακριβόπουλε... Με σένα θ' ασχοληθώ αργότερα.

Στρέφεται προς τον Αχμέτ.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ένα τέταρτο λείπεις δόκιμε, λέγε πού ήσουν!

Ο Αχμέτ στέκεται ακίνητος, τα χείλη του τρεμοπαίζουν και έχουν φορά προς τα κάτω. Τα μάτια του έχουν γεμίσει δάκρυα και κοιτάει τον απέναντι τοίχο.

ΑΧΜΕΤ

Σας είπα ήμουν στην τουαλέτα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Τουαλέτα ε; Καλά...

ΣΚΗΝΗ 25 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΞΗ- ΜΕΡΑ

Βγαίνουν όλοι από την τάξη. Ο Σταύρου και ο διοικητής στέκονται στο διάδρομο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Φωναξέ τον εδώ!

ΣΤΑΥΡΟΥ

Ακριβόπουλε!

Ο Ανδρέας τους πλησιάζει.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μην ασχοληθείς ξανά με τον Ιλχάν. Έγινα κατανοητός;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Δεν έχουμε χρονόμετρο για την τουαλέτα. Είναι άδικο!

ΣΙΔΕΡΗΣ

Εξαφανίσου και μη μπλέκεις στις δουλειές μας.

Ο Ανδρέας κάνει μεταβολή και απομακρύνεται.

ΣΚΗΝΗ 26 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΑ ΣΚΑΛΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Είναι απόγευμα. Ο Αχμέτ κατεβαίνει τα σκαλιά της σχολής και κατευθύνεται προς την έξοδο από το προαύλιο. Εκεί κοντοστέκεται, λέει κάτι με τον φύλακα και συνεχίζει.

ΣΚΗΝΗ 27 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ- ΜΕΡΑ

Το χιόνι είναι στρωμένο τουλάχιστον δέκα πόντους και τα παπούτσια του χώνονται μέσα σ' αυτό και αφήνουν το αποτύπωμά τους καθώς απομακρύνεται. Περπατάει γρήγορα, σκυφτός. Φοράει τη στολή, τα άρβυλα, τον μαύρο σκούφο του, το καφέ κασκόλ και τα γάντια. Περνάει έξω από τις αυλές των σπιτιών και κοιτά τα κάγκελα, όπου στέκει επάνω το χιόνι, κοιτά τις γλάστρες των σπιτιών που καλύπτονται εντελώς από αυτό και σηκώνει το κεφάλι πού και πού και στέκεται να χαζέψει τους σταλακτίτες που κρέμονται στην άκρη της σκεπής. Το βήμα του γίνεται πάλι γοργό καθώς βαδίζει στα στενά δρομάκια. Ξαφνικά γυρίζει πίσω απότομα. Ένας μεγαλόσωμος ασπρόμαυρος σκύλος πολύ μαλλιαρός τον ακολουθεί, τον φτάνει και συνεχίζει να περπατάει δίπλα του. Κουνάει συνέχεια την ουρά του. Ο Αχμέτ του χαμογελάει και το χαϊδεύει στο κεφάλι.

ΑΧΜΕΤ

Πάμε για σουβλάκια; Κερνάω.

Ο σκύλος τον ακολουθεί. Ο Αχμέτ φτάνει στην ταβέρνα, μπαίνει μέσα κι ο σκύλος κάθεται απ' έξω και κοιτάζει προς τα μέσα.

ΣΚΗΝΗ 28 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ- ΜΕΡΑ

Η ταβέρνα είναι άδεια από κόσμο, έχει μια αναμμένη ξυλόσομπα στη μέση και τέσσερα τραπέζια δίπλα στον έναν τοίχο και άλλα τέσσερα δίπλα στον άλλο τοίχο. Τα τραπέζια είναι στρωμένα με καρό μπλε και άσπρα τραπεζομάντηλα. Ο ταβερνιάρης, ο κυρ-θάνος είναι ψηλός και παχύς με κοντοκουρεμένο μαλλί, εξήντα ετών περίπου. Έχει μαζεμένα τα μανίκια του, φοράει μια μεγάλη μαύρη ποδιά και σκουπίζει τον πάγκο του με ένα πανί.

ΤΑΒΕΡΝΙΑΡΗΣ

Επ! Δεν πρόλαβες να φύγεις; Σ' έκλεισε ο χιονιάς;

ΑΧΜΕΤ

Όχι κυρ-Θάνο, είχα υπηρεσία. Ένα καλαμάκι κοτόπουλο.

Ο ταβερνιάρης μπαίνει στη κουζίνα του και ο Αχμέτ κοιτάζει τις παλιές ασπρόμαυρες φωτογραφίες στο τοίχο. Ρίχνει και μια ματιά στο σκύλο έξω που κοιτάζει προς τα μέσα. Ο κυρ-Θάνος του δίνει το σουβλάκι κι εκείνος του αφήνει κάτι ψιλά.

ΑΧΜΕΤ

Ευχαριστώ!

ΤΑΒΕΡΝΙΑΡΗΣ

Καλό βράδυ!

ΣΚΗΝΗ 29 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΒΕΡΝΑ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κρατάει το σουβλάκι του και βγαίνει έξω. Ο σκύλος σηκώνεται κι αρχίζει πάλι να περπατάει μαζί του. Ο Αχμέτ του πετάει ένα κομμάτι κρέας κι ο σκύλος κουνάει την ουρά του, βάζει το κρέας στο στόμα του και το καταπίνει χωρίς να το μασήσει. Μετά σηκώνεται στα δυο πόδια του και ακουμπάει τον Αχμέτ στην κοιλιά με τα μπροστινά του πόδια. Εκείνος βάζει τα δάχτυλά του μέσα στα μαλλιά του και του χαϊδεύει το κεφάλι και χαμογελάει. Απομακρύνονται μαζί μέσα στον χιονισμένο δρόμο. Καθώς βαδίζουν ο σκύλος σηκώνεται στα δυο πόδια κάνει κανα δυο βήματα μαζί με τον Αχμέτ δίπλα - δίπλα και αμέσως ξαναπέφτει στα τέσσερα. Ο Αχμέτ σκύβει κάθε τρία τέσσερα βήματα και τον χαϊδεύει χωρίς να σταματάει το περπάτημα μέσα στο χιόνι.

ΣΚΗΝΗ 30 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΘΑΛΑΜΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κοιτάζει τα άδεια στρωμένα κρεβάτια και πλησιάζει στο παράθυρο. Εμφανίζεται στην πόρτα ο αξιωματικός υπηρεσίας Αλεξιάδης.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Τι έγινε Ιλχάν; Μόνος σου έμεινες;

ΑΧΜΕΤ

Μάλιστα. Είχα υπηρεσία τη Παρασκευή και δε προλάβαινα να πάω στο χωριό μου.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Όλα καλά; Υπάρχει κάποιο πρόβλημα;

ΑΧΜΕΤ

Όχι, όλα καλά!

Ο αξιωματικός κοντοστέκεται κοιτάζει για λίγο τον Αχμέτ, κουνάει το κεφάλι του προς τα κάτω μία φορά και φεύγει.

Ο Αχμέτ πηγαίνει και στέκεται δίπλα στο παράθυρο. Βλέπει τις πυκνές νιφάδες που πέφτουν από ψηλά και το προαύλιο που είναι καλυμμένο από το χιόνι. Στρέφει το βλέμμα του ψηλά στον ουρανό που είναι γεμάτος με άσπρα σύννεφα. Μετά κοιτάζει τα δέντρα στις πλαγιές που είναι γυμνά και τα κλαδιά που γέρνουν από το βάρος του χιονιού. Βγάζει το μπουφάν τον σκούφο και το κασκόλ, λύνει τα άρβυλα, τα βγάζει από τα πόδια του και ξαπλώνει. Βάζει το χέρι στην τσέπη και βγάζει και ξαναδιαβάζει το σημείωμα της Άννας. Το ξαναβάζει στην τσέπη και κλείνει τα μάτια. Ανασηκώνεται και παίρνει από δίπλα του το κινητό του. Γράφει μήνυμα προς την Άννα: «Είμαι μόνος μου, πάρε με τηλέφωνο αν μπορείς». Αποκοιμιέται και μετά από λίγο πετάγεται ξαφνικά από φωνές. Έχει μπει στο θάλαμο ο δόκιμος Μπαλάφας κρατώντας το σάκο του. Τον ακουμπάει στο πάτωμα και πλησιάζει τον Αχμέτ ανοίγοντας διάπλατα τα χέρια του.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Βοϊδοσβέρκη, τσίφτη, ναύκληρε! Έλα να σε πιτσιρικίσω.

Ο Αχμέτ ανασηκώνεται ελαφρώς στο κρεβάτι του.

ΑΧΜΕΤ

Ρε με τρόμαξες.

Ο Μπαλάφας σκύβει και τον γαργαλάει στη κοιλιά. Ο Αχμέτ τον σπρώχνει γελώντας και ανακάθεται στο κρεβάτι.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Μου 'λειψες καμάρι μου. Κάτσε να δεις τι σου 'φερα.

Ο Μπαλάφας ανοίγει το σάκο βγάζει μερικά διπλωμένα ρούχα τα αφήνει στο κρεβάτι του με προσεκτικές κινήσεις και ύστερα βγάζει από το σάκο ένα μεγάλο τάπερ. Το ανοίγει και προσφέρει στον Αχμέτ.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Πάρε όσο θες η μάνα μου το 'φτιαξε.

Ο Μπαλάφας αφήνει το τάπερ πάνω στο κρεβάτι του Αχμέτ και πηγαίνει και κλείνει τη πόρτα του θαλάμου. Μετά, και ενώ ο Αχμέτ τρώει το κέικ, ο Μπαλάφας βγάζει από τη τσέπη του ένα πακέτο τσιγάρα. Κάθεται πάνω στο κρεβάτι του σταυροπόδι και ανάβει ένα.

ΑΧΜΕΤ

Σβήστο, θα μας πιάσουν.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Αθώο μου παιδί! Μ' ένα τηλεφώνημα από τον θείο μου και λύθηκε το θέμα. Μη φοβού και τρώγε, προτού έρθουν οι άλλοι και μας το φάνε.

ΑΧΜΕΤ

Εμένα, μια φορά η μάνα μου πήρε τηλέφωνο τότε που ήμουν άρρωστος και της το 'κλείσαν στα μούτρα.

Ο Μπαλάφας κοιτάει το ρολόι του.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Έχει έρθει το κτελ από Σαλονίκη.

Σηκώνεται και πηγαίνει προς το παράθυρο του θαλάμου. Στέκεται και κοιτάει έξω. Βλέπει τους δόκιμους που έρχονται ομαδικά με τα σακίδια ταξιδιού.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Να τα καμάρια, έρχονται!

Ο Μπαλάφας ανοίγει το παράθυρο. Ανεβάζει τον τόνο της φωνής του.

ΜΠΑΛΑΦΑΣ

Πετροκέφαλοι! Χάρη Χαρούλη!

Ακούγονται τα γέλια των δοκίμων από το προαύλιο που επιστρέφουν.

ΣΚΗΝΗ 31 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΟΛΗ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ φοράει αθλητικά ρούχα μαύρο φούτερ, φόρμα παντελόνι μαύρο και κάνει τζόκινγκ στο δρόμο. Φοράει τα ακουστικά του κινητού του και καθώς τρέχει τον προλαβαίνει τρέχοντας ένας άλλος δόκιμος ο Μίλτος. Ο Αχμέτ βγάζει τα ακουστικά κοντοστέκεται και αγγίζει ο Μίλτος τον Αχμέτ στην πλάτη φιλικά. Συνεχίζουν το τρέξιμο μαζί.

ΑΧΜΕΤ

Δευτεροετής;

ΜΙΛΤΟΣ

Ναι, Μίλτος.

Δίνουν τα χέρια ο ένας στον άλλο.

ΑΧΜΕΤ

Αχμέτ.

ΜΙΛΤΟΣ

Από Θράκη;

ΑΧΜΕΤ

Από Τασμο.

ΜΙΛΤΟΣ

Έχω πάει, μ'άρεσε. Είχαμε ένα παιδί από τα μέρη σου πέρυσι, αλλά πάει.

ΑΧΜΕΤ

Τι πάει;

ΜΙΛΤΟΣ

Τον βάλανε στο μάτι, μέχρι που
παραιτήθηκε.

Σταματάνε το τρέξιμο και πηγαίνουν κάτω από μία καρυδιά.
Κάθονται και οι δυο στο έδαφος.

ΜΙΛΤΟΣ

Εσύ πώς τα πας;

Ο Αχμέτ παίρνει το βλέμμα του από τον Μίλτο και πιάνει
μια μικρή πέτρα από το έδαφος και μ' αυτήν χαράζει το
χώμα με δύναμη.

ΑΧΜΕΤ

Ε, προσπαθώ...

Ο Μίλτος, καθώς ακουμπούν στον κορμό του δέντρου,
ανοίγει τον ήχο του κινητού του και ακούγεται το
τραγούδι «you are in the army now”.

ΣΚΗΝΗ 32 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Υπάρχουν τρία γραφεία. Εκεί κάθονται οι αρχιπυροσβέστες.
Η κυρία Μένου, η κυρία Κατεβαινίδου και ο κύριος
Βασιλείου. Χτυπάει η πόρτα και μπαίνει ο Αχμέτ.

ΜΕΝΟΥ

Παρουσιάσου!

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος Αχμέτ Ίλχάν 2333.

Ο αρχιπυροσβέστης Βασιλείου διώχνει τη στάχτη από το
τσιγάρο του στο τασάκι που είναι πάνω στο γραφείο του
και φυσάει τον καπνό προς τα πάνω.

ΚΑΤΕΒΑΙΝΙΔΟΥ

Δε σε ακούσαμε.

Ταυτόχρονα η Κατεβαινίδου καθαρίζει ένα μήλο με ένα
μαχαίρι. Ο Αχμέτ ανεβάζει τον τόνο της φωνής του.

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος πυροσβέστης Αχμέτ Ίλχάν 2333.

ΚΑΤΕΒΑΙΝΙΔΟΥ

Πιο δυνατά! Φωνή δεν έχεις;

Ο Αχμέτ με το πρόσωπο κατακόκκινο κοιτάει ακριβώς
απέναντί του, στο κενό. Ανεβάζει ακόμα περισσότερο τον
τόνο της φωνής του.

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος πυροσβέστης Αχμέτ Ίλχάν 2333.

ΜΕΝΟΥ

Καλά, φύγε τώρα.

Ο Αχμέτ κοιτάζει την Μένου στα μάτια για λίγο και ξανακοιτάζει το κενό απέναντί του.

ΑΧΜΕΤ

Φεύγω, αλλά εσείς με φωνάξατε.

Ο Αχμέτ ανοίγει την πόρτα βγαίνει και την κλείνει πίσω του.

ΚΑΤΕΒΑΙΝΙΔΟΥ

Έτσι, γιατί πολύ κουνιούνται τα κωλόπαιδα.

ΣΚΗΝΗ 33 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ-ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κάθεται στο κρεβάτι του με τα γόνατα λυγισμένα και ακουμπάει την πλάτη του στον τοίχο. Ο χώρος είναι φωτεινός και είναι βαμμένος πράσινος. Πίσω του είναι κρεμασμένη στον τοίχο μια μεγάλη φωτογραφία του σε ξύλινο σκαλισμένο πλαίσιο, σε μικρή ηλικία. Κρατάει στα χέρια του ένα βιβλίο και ένα στυλό. Ακούγεται το κινητό του. Σκύβει και το παίρνει από το κομοδίνο του.

ΑΧΜΕΤ

Έλα Άννα!

Ακούγεται από την άλλη μεριά της γραμμής η φωνή της Άννας.

ANNA

Γύρισες;

ΑΧΜΕΤ

Χθες βράδυ.

ANNA

Καλά, γιατί δεν είπες τίποτα;

ΑΧΜΕΤ

Θα ξεκουραστώ και... θα τα πούμε...

ANNA

Όλα καλά;

ΑΧΜΕΤ

Ναι, θα σου πω. Τώρα φεύγω με περιμένει ο Καντίρ. Τα λέμε.

Ο Αχμέτ κοιτάζει για λίγο το κινητό του και μετά στυλώνει τα μάτια του στον απέναντι τοίχο. Οι ώμοι του είναι γυρμένοι προς τα κάτω. Στη συνέχεια τακτοποιεί το μαξιλάρι του, ξαπλώνει στο κρεβάτι και γυρίζει το πρόσωπό του προς τον τοίχο.

ΣΚΗΝΗ 34 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Κλείνοντας την πόρτα του σπιτιού του ο Αχμέτ συναντά τη μητέρα του που έρχεται προς το σπίτι. Φοράει το καφέ παλτό της και τη μανιέλα την άσπρη. Κρατάει στο ένα της χέρι το μπρελόκ με το κλειδί και στο άλλο μια σακούλα με πράγματα από μπακάλικο. Ο Αχμέτ φοράει το κίτρινο μπουφάν του, μπλε παντελόνι, το σκούφο, τα γάντια κι έχει στην πλάτη του έναν μεγάλο μπλε σάκο. Κινείται γρήγορα και ενώ εκείνη κοντοστέκεται αυτός την προσπερνάει.

ΑΙΛΕ

Πού πας;

Ο Αχμέτ καθώς απομακρύνεται στρέφει το πρόσωπό του προς εκείνη χωρίς να σταματήσει.

ΑΧΜΕΤ

Πάω για κάμπινγκ στο βουνό. Θα 'ρθω αύριο.

ΑΙΛΕ

Μόνος σου; Θα βρέξει.

ΑΧΜΕΤ

Τίποτα δε θα κάνει. Θα σας πάρω αν έχω σήμα.

ΣΚΗΝΗ 35 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ ανεβαίνει τα δύσβατα μονοπάτια. Είναι στο σημείο με το πυκνό δάσος και τα πανύψηλα δέντρα. Περπατάει διστακτικά και προσέχει πού πατάει στα δρομάκια που έχουν σκαφτεί από τις βροχές. Έχει ηλιοφάνεια και οι αχτίδες του ήλιου περνούν μέσα από τις φυλλωσιές των δέντρων. Σταματάει, βγάζει τα γυαλιά από την τσέπη του και τα φοράει. Μικρά πουλιά πετούν χαμηλά ανάμεσα στους κορμούς των δέντρων και στις φυλλωσιές. Ο Αχμέτ σταματάει και κοιτάζει προς τα πάνω προς την κορυφή των δέντρων. Το έδαφος έχει χρώμα κόκκινο - καφέ από τα πεσμένα φύλλα το ίδιο και τα δέντρα έχουν σχεδόν παρόμοιο χρώμα. Ακούγονται κρωξίματα από μεγάλα πουλιά καθώς και θόρυβοι μέσα στους θάμνους και τις φυλλωσιές από τα μικρά ζώα που κινούνται εκεί. Σε απόσταση αρκετά μεγάλη στην απέναντι πλαγιά βλέπει δυο βίσωνες. Αφήνει τον σάκο του προσεκτικά στο έδαφος και με το κινητό του τους βγάζει φωτογραφία και χαμογελάει ελαφρώς. Συνεχίζει την πορεία του μέσα στο δάσος και φτάνει σ' ένα ξέφωτο που ο ήλιος το λούζει. Παντού υπάρχει χαμηλή βλάστηση και γρασίδι. Διασχίζει το ξέφωτο και αρχίζει πάλι την ανάβαση ανάμεσα στα δέντρα με κινήσεις χαλαρές και προσεκτικές. Στέκεται και κοιτά μπροστά του. Είναι ένα μικρό εξωκκλήσι κατάλευκο. Το φωτογραφίζει και ακουμπάει το σάκο πάνω στον πέτρινο, χτιστό πάγκο που βρίσκεται έξω από την πόρτα της εκκλησιάς. Βγάζει ένα σάντουιτς

από το σάκο του και το τρώει στα γρήγορα. Συνεχίζει την ανάβαση και σταδιακά επιταχύνει το βήμα του.

ΣΚΗΝΗ 36 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ- ΝΥΧΤΑ

Ο Αχμέτ ξεφορτώνεται το σάκο από την πλάτη του και το τσαντάκι από τη μέση του. Τα αφήνει στο έδαφος και κάθεται κάτω από ένα πεύκο και ακουμπάει την πλάτη του στον κορμό. Κοιτάει το κινητό του και ύστερα σηκώνεται και βγάζει από το σάκο την μικρή γαλάζια σκηνή και τη στήνει. Βγάζει και τον υπνόσακο και μπαίνει με τα γόνατα στη σκηνή.

ΣΚΗΝΗ 37 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΣΚΗΝΗ- ΝΥΧΤΑ

Στρώνει τον υπνόσακο, τραβάει μέσα τα υπόλοιπα πράγματά του, ξαπλώνει μπρούμυτα, ανοίγει το βιβλίο του και διαβάζει με το φακό του κινητού του. Χασμουριέται. Αποκοιμιέται κι ονειρεύεται.

ΣΚΗΝΗ 38 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΘΑΛΑΜΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΝΥΧΤΑ

Ο Αχμέτ ονειρεύεται ότι βρίσκεται ανεβασμένος πάνω στο ανοιχτό παράθυρο του θαλάμου του, που είναι στο δεύτερο όροφο της σχολής. Στέκεται όρθιος και το σώμα του είναι στραμμένο προς τα έξω. Δεν κρατιέται από πουθενά. Φοράει άσπρη φανέλα και φόρμα παντελόνι λευκό. Είναι χλωμός και κοιτάζει το κενό κάτω από τα πόδια του.

ΣΚΗΝΗ 39 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΣΚΗΝΗ - ΝΥΧΤΑ

Τινάζεται το σώμα του, πετάγεται πάνω ιδρωμένος, ξεκουμπώνει το φερμουάρ του υπνόσακου και βαριανασαίνει. Βρίσκεται μέσα στη σκηνή. Απλώνει το χέρι του και ψαχουλεύει στο σάκο του. Πιάνει ένα μπουκαλάκι με νερό. Το πίνει βιαστικά και χύνονται λίγα νερά στο πηγούνι και στο λαιμό του.

ΣΚΗΝΗ 40 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ- ΜΕΡΑ

Με τον σάκο στην πλάτη κατηφορίζει μέσα στο πυκνό δάσος. Ένα ελάφι που βόσκει, σηκώνει το κεφάλι του, γυρίζει, τον βλέπει και φεύγει τρέχοντας. Χάνεται ανάμεσα στα δέντρα. Ο Αχμέτ κοντοστέκεται και κοιτάζει σταθερά προς το ελάφι που φεύγει. Μετά συνεχίζει την πορεία με βήμα γρήγορο, σχεδόν τρέχει. Σκύβει συχνά για να αποφύγει τα κλαδιά που βρίσκονται χαμηλά και πολλές φορές πηδάει για να αποφύγει τα βράχια και τις πέτρες που συναντά στα μονοπάτια της διαδρομής του. Το κεφάλι του είναι συνέχεια σκυμμένο. Φτάνει στο τοξωτό πέτρινο γιοφύρι. Το διασχίζει. Από κάτω κυλάει γρήγορα το καθαρό νερό του ποταμού. Στον πυθμένα φαίνονται τα βραχάκια και τα χόρτα που ακολουθούν την ροή του νερού. Περνάει απέναντι. Τραβάει ένα κλαδί από ένα δέντρο το καθαρίζει από τα λιγοστά κόκκινα φύλλα του και το χρησιμοποιεί σαν μπαστούνι στο περπάτημα. Βρίσκεται σ' ένα σημείο γεμάτο με πολλές καλαμιές και με το κλαδί που κρατάει ανοίγει δρόμο για να περάσει ανάμεσα από τα ψηλά φυτά. Στην αρχή

κουνάει το κλαδί και παραμερίζει ότιδήποτε εμποδίζει το δρόμο του και σταδιακά, οι κινήσεις του γίνονται πιο γρήγορες και νευρικές. Πιάνει το κλαδί και με τα δυο χέρια. Ο Αχμέτ χτυπάει με το κλαδί δυνατά και πιο γρήγορα και μετά ακόμα πιο δυνατά και ακόμη πιο γρήγορα ό,τι εμποδίζει το πέρασμά του. Ξεφυσάει έντονα. Ο λαιμός του και το πρόσωπο κοκκινίζουν, συνοφρυώνεται και βγάζει κραυγές κάθε φορά που χτυπάει τα εμπόδια στο δρόμο του.

ΑΧΜΕΤ

Αα...Αα...ναα...

Στο τέλος όταν βγαίνει από την περιοχή με τις καλάμιές πέφτει κάτω στα γόνατα. Ακουμπάει τα χέρια του στους μηρούς του και αναπνέει λαχανιασμένος. Μετά στηρίζεται στο κλαδί και με αργές κινήσεις ξανασηκώνεται.

ΣΚΗΝΗ 41 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ με το τετράδιο στο χέρι συνοδεύει ως την πόρτα τον κύριο Χαρίλαο, τον καθηγητή. Ο κύριος Χαρίλαος φοράει ένα πουλόβερ μαύρο και ένα καφέ παντελόνι. Είναι κοντός και φαλακρός. Καθώς ανοίγουν την έξοδο βρίσκεται στη πόρτα η γιαγιά του Αχμέτ. Είναι χοντρούλα και πολύ κοντή με πρόσωπο ζαρωμένο. Φοράει ένα εμπριμέ φόρεμα, μαύρη ζακέτα και μαύρη μαντήλα. Κρατάει στα χέρια της ένα ταψάκι καλυμμένο με αλουμινόχαρτο και μπαίνει στο σπίτι.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Αύριο Αχμέτ. Καλό βράδυ!

Ο Χαρίλαος κοιτάζει και τους δύο, ακουμπάει τη παλάμη του στο στήθος του και κάνει χαμογελαστός μια ελαφριά υπόκλιση σκύβοντας το κεφάλι του προς τη γιαγιά του Αχμέτ.

ΓΙΑΓΙΑ

Γεια σας, γεια σας. Ποιός είναι αυτός παιδάκι μου;

ΑΧΜΕΤ

Ο καθηγητής μου από το σχολείο. Με βοηθάει στα μαθήματα της σχολής.

Προχωράει η γιαγιά μέσα και μαζί φεύγουν από το χωλ του σπιτιού.

ΣΚΗΝΗ 42 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΚΟΥΖΙΝΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ μπαίνει με τη γιαγιά του στη κουζίνα. Οι γονείς του είναι καθισμένοι στο τραπέζι και τρώνε. Η γιαγιά και ο Αχμέτ κάθονται κι αυτοί. Η γιαγιά ακουμπάει το ταψάκι στο τραπέζι και το ξεσκεπάζει.

ΓΙΑΓΙΑ

Αχμέτ σου έφτιαξα ιμάμ που σ' αρέσει.

Η γιαγιά παίρνει ένα κομμάτι με το πηρούνι και το σερβίρει στο πιάτο του Αχμέτ.

KEMAL

Πόσα χρωστάμε στο δάσκαλο;

AXMET

Μια ώρα κάθε μέρα για τις δέκα μέρες των Χριστουγέννων. Α! Ξέχασα... Μας ζήτησαν να πληρώσουμε για δερμάτινα παπούτσια διακόσια ευρώ. Θα τα βάλουμε στην αποφοίτηση των δοκίμων φέτος .

KEMAL

Από πού θα τα πάρετε;

AXMET

Από κει, από ένα μαγαζί.

KEMAL

Πιο φτηνά δεν έχει;

Η γιαγιά του Αχμέτ βάζει το χέρι της στην τσέπη της ζακέτας της. Το βγάζει κρατώντας μερικά χαρτονομίσματα και με το άλλο χέρι πιάνει το χέρι του Αχμέτ, ανοίγει τη χούφτα του και βάζει τα λεφτά μέσα στο χέρι του Αχμέτ.

ΓΙΑΓΙΑ

Δώρο από μένα τα παπούτσια.

Η γιαγιά πιάνει με τα δυο της χέρια το χέρι του Αχμέτ που κρατάει τα χρήματα. Τον κοιτάει επίμονα.

ΓΙΑΓΙΑ

Να ξέρω μόνο ότι περνάς καλά.

AXMET

Ευχαριστώ γιαγιά.

Ο Αχμέτ σηκώνεται από τη θέση του, περνάει από δίπλα της, σκύβει, την ακουμπάει με τη παλάμη του στη πλάτη, τη φιλάει στο κεφάλι και βγαίνει από τη κουζίνα. Ο Κεμάλ και η Αϊλέ κοιτάζουν ο ένας τον άλλον.

ΓΙΑΓΙΑ

Πού πας; Δεν έφαγες.

ΣΚΗΝΗ 43 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κάθεται στο κρεβάτι του με τα μάτια κλειστά και φοράει τα ακουστικά του κινητού. Ακούγεται κόρνα αυτοκινήτου. Η Αϊλέ μπαίνει στο δωμάτιο και πηγαίνει κοντά του. Του τραβάει απαλά το ακουστικό κι εκείνος πετάγεται ανοίγει απότομα τα μάτια και τινάζει ελαφρώς το σώμα του.

ΑΙΛΕ

Αχμέτ!

ΑΧΜΕΤ

Τι έγινε;

ΑΙΛΕ

Κορνάρουν από κάτω τα παιδιά.

ΑΧΜΕΤ

Ωχ! Πες πως λείπω.

Η Αϊλέ κουνάει το κεφάλι της δυο φορές προς τα κάτω, καταφατικά και βγαίνει από το δωμάτιο.

ΣΚΗΝΗ 44 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Η Αϊλέ ξεπροβάλλει από το παράθυρο και φωνάζει.

ΑΙΛΕ

Καντίρ ολούμ! Δεν είν'εδώ.

Ακούγεται κορνάρισμα και η μηχανή του αυτοκίνητου που γκαζώνει και απομακρύνεται ο ήχος της. Η μάνα του Αχμέτ βάζει το κεφάλι της μέσα από το παράθυρο.

ΣΚΗΝΗ 45 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΤΟΥ ΑΧΜΕΤ- ΜΕΡΑ

Η Αϊλέ μπαίνει στο δωμάτιό, κλείνει την πόρτα και κάθεται δίπλα του στο κρεβάτι. Εκείνος παραμένει ξαπλωμένος.

ΑΙΛΕ

Καμιά φορά θυμάμαι τότε που πηγαίναμε στη στάνη εκείνο το κατσικάκι που είχε τα μπροστινά του πόδια κοντύτερα απ' τα πίσω. Το θυμάσαι;

Ο Αχμέτ κουνάει το κεφάλι του καταφατικά έχοντας τα μάτια του στυλωμένα στον απέναντι τοίχο.

ΑΙΛΕ

Που καθόσουνά κάτω κι ερχόταν από πίσω σου και έβαζε τα κοντά ποδαράκια του στο λαιμό σου κι εσύ γελούσες; Θυμάσαι και τότε, που πήγαμε στη Μαριγώ για κολοκύθες και σου χάρισε το πεπόνι; Από τη χαρά σου χοροπηδούσες μέχρι το σπίτι.

Η Αϊλέ του χαιδεύει τα μαλλιά και τον κοιτάζει εξεταστικά.
Μονολογεί.

ΑΙΛΕ

Πόσο θα'θελα να ξανάβλεπα εκείνο το χαρούμενο πρόσωπο του παιδιού μου!

Η Αϊλέ του χαϊδεύει τα χέρια. Ο Αχμέτ ανασηκώνεται και αγκαλιάζει σφιχτά τη μάνα του. Τον αγκαλιάζει κι εκείνη και του χαϊδεύει την πλάτη.

ΣΚΗΝΗ 46 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΤΟΥ ΚΕΜΑΛ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κάθεται στη θέση του συνοδηγού και με στραμμένο το κεφάλι στα δεξιά κοιτάει έξω από το πλαϊνό παράθυρο. Ο πατέρας του οδηγεί το αγροτικό αυτοκίνητο. Διασχίζουν τον αγροτικό δρόμο.

ΚΕΜΑΛ

Πήρες εισιτήριο;

ΑΧΜΕΤ

Ναι.

ΚΕΜΑΛ

Τα λεφτά;

Ο Αχμέτ συνεχίζει να βλέπει έξω.

ΚΕΜΑΛ

Ει...Αχμέτ! Πού ταξιδεύεις πάλι;

ΑΧΜΕΤ

Πουθενά.

ΚΕΜΑΛ

Λέγε!

ΑΧΜΕΤ

Είδα το κοπάδι πριν και σκεφτόμουν τα καλοκαίρια με τα ζώα στο βουνό... Ωραία ήταν!

ΚΕΜΑΛ

Αχ Αχμέτ! Για σένα ωραία ήταν αμά... ρώτα κι εμένα. Μόνο εγώ ξέρω τι δουλειά πάταγα Αχμέτ. Δύσκολα να 'χεις ζώα.

Ο Αχμέτ βγάζει το εισιτήριό του από την τσέπη του και το κοιτάζει σκύβοντας το κεφάλι. Ξεφυσάει μία φορά.

ΑΧΜΕΤ

Ναι, είδα και με τους ανθρώπους.

Ο Κεμάλ γυρίζει και κοιτάει τον γιό του για λίγα δευτερόλεπτα. Στρέφει πάλι το πρόσωπό του μπροστά.

ΚΕΜΑΛ

Πιάσε κανένα σταθμό στο ράδιο.

Ο Αχμέτ ψάχνει για σταθμό στο ραδιόφωνο. Ακούγονται οι στίχοι του τραγουδιού «Δε λες κουβέντα» του Δήμου Μούτση. «...ξέρω το όνομά σου, την εικόνα σου και πάλι από την αρχή ψάχνω για μια διέξοδο γυρεύοντας μια αλλιώςτική ζωή.» Ο Κεμάλ καθώς οδηγεί ανάβει τσιγάρο και τραβάει

μια ρουφηξιά. Και η Σωτηρία Μπέλλου συνεχίζει «Δε λες κουβέντα κρατάς κρυμμένα μυστικά και ντοκουμέντα».

KEMAL

Βάλε τίποτα άλλο. Ψάξε έχω cd στο συρτάρι... Κάτι θα βρεις.

ΣΚΗΝΗ 47 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΤΕΛ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ κάθεται στο παγκάκι της στάσης. Από μακριά φαίνεται το λεωφορείο του ΚΤΕΛ που κόβει ταχύτητα και πλησιάζει. Σταματάει ανοίγουν οι πόρτες και κατεβαίνει ο Καντίρ με τον Εζέλ. Φορούν και οι δυο χοντρά μπουφάν και σκούφους. Πλησιάζει ο Αχμέτ που φοράει τη στολή του και τα δυο παιδιά τον αγκαλιάζουν και τους αγκαλιάζει κι εκείνος.

EZEΛ

Α ρε αγορίνα! Κουκλί ζωγραφιστό. Γουστάρω στολή.

KANTIP

Καλά πρέπει να σε δει η Άννα. Κάνε μια στροφή!

AXMET

Μου λείψατε ρε.

EZEΛ

Ρε συ πού σας φέρανε; Στην άλλη άκρη.

Ο Καντίρ απευθύνεται στον Αχμέτ.

KANTIP

Είστε δίπλα στο Γράμμο, το βλέπαμε στο χάρτη.

Καθώς φεύγει το λεωφορείο απομακρύνονται από τη στάση και κινούνται και οι τρεις πάνω στο κεντρικό δρόμο.

ΣΚΗΝΗ 48 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΡΟΜΟ- ΜΕΡΑ

Τα παιδιά περπατούν ο ένας δίπλα στον άλλο. Πού και πού περνάει κανένα αυτοκίνητο.

AXMET

Έχω φάει εγώ κρύα εδώ πάνω, χειρότερα κι απ' τη Ροδόπη.

EZEΛ

Πάμε στη σχολή;

AXMET

Όχι ρε, ούτε καν!

EZEΛ

Όχι μέσα ρε, απ' έξω.

ΑΧΜΕΤ

Πάμε καμιά βόλτα να σας δείξω το μέρος. Η Άννα τι κάνει;

ΚΑΝΤΙΡ

Παράπονα κάνει. Ότι μιλάτε σπάνια και τέτοια. Νομίζει ότι έχετε βρει άλλη.

ΑΧΜΕΤ

Τι; Καμιά σχέση.

ΣΚΗΝΗ 49 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ- ΜΕΡΑ

Βαδίζουν σε έναν στενό δρόμο και φτάνουν έξω από το πέτρινο κτηνιατρείο που περιστοιχίζεται από πλατάνια και λεύκες. Κάθονται και οι τρεις στο παγκάκι που βρίσκεται έξω από την είσοδο. Ο Καντίρ κοιτάει γύρω - γύρω.

ΚΑΝΤΙΡ

Ωραίο μέρος! Τυχερέ!

ΑΧΜΕΤ

Μη συζητάς!

ΕΖΕΛ

Γιατί ρε;

Ο Αχμέτ σηκώνεται απότομα από το παγκάκι και κινείται προς το δρόμο. Ο Εζέλ κοιτάει τον Καντίρ κι εκείνος του κλείνει το μάτι. Τα παιδιά ακολουθούν τον Αχμέτ.

ΣΚΗΝΗ 50 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΕ ΜΙΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ- ΜΕΡΑ

Τα παιδιά περπατούν.

ΕΖΕΛ

Σιγά Αχμέτ. Τι τρέχεις;

ΑΧΜΕΤ

Πάμε να σας δείξω την πλατεία του χωριού. Θα φάμε και σουβλάκια.

Μετά στρέφεται πίσω στα παιδιά που τον ακολουθούν.

ΑΧΜΕΤ

Πεινάτε, δεν πεινάτε;

Οι φίλοι του κοιτάζονται μεταξύ τους και κάνουν το βήμα τους ταχύτερο.

ΣΚΗΝΗ 51 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ- ΜΕΡΑ

Οι τρεις φίλοι κάθονται σ' ένα πεζούλι. Τρώνε σουβλάκια και πίνουν μπύρες.

ΕΖΕΛ

Παίδες εγώ πάω στο ξενοδοχείο. Έχω
κουραστεί. Ζαλίστηκα κι από τη μπύρα...

Δίνουν τα χέρια ενώνοντας τις παλάμες ο ένας μετά τον
άλλο. Ο Εζέλ σηκώνεται από τη θέση του κι απομακρύνεται.

KANTIP

Με την Άννα τι γίνεται;

Ο Αχμέτ γυρίζει τον κοιτάζει και μετά παίρνει το βλέμμα
του.

AXMET

Δεν ξέρω.

KANTIP

Πάντως εκείνη σ' αγαπάει και
στενοχωριέται.

AXMET

Τώρα με όλα αυτά δε μπορώ να σκεφτώ την
Άννα.

KANTIP

Ποια όλ' αυτά;

AXMET

Είναι πολλά.

KANTIP

Τι έχεις ρε;

AXMET

Καμιά φορά σκέφτομαι...

Ο Αχμέτ δε μιλάει για λίγο.

KANTIP

Τι πράγμα;

AXMET

Τώρα εγώ Καντίρ, ποιός είμαι;

Ο Καντίρ τον κοιτάζει για λίγο αμίλητος.

KANTIP

Είσαι ο Αχμέτ το φιλαράκι μου.

Ο Καντίρ τον αγκαλιάζει από τον ώμο.

AXMET

Αισθάνομαι πως δεν ανήκω πουθενά Καντίρ.
Νιώθω ξένος...

Ο Αχμέτ γυρίζει το κεφάλι του προς τον Καντίρ.

AXMET

Το' χεις νιώσει ποτέ αυτό;

KANTIP

Δε περνάς καλά ε;

Ο Αχμέτ υψώνει τον τόνο της φωνής του.

ΑΧΜΕΤ

Πες μου Καντίρ, το 'χεις νιώσει;

KANTIP

Τι έπαθες ρε;

ΑΧΜΕΤ

Δε μου απαντάς Καντίρ.

KANTIP

Στο 'χε πει ο πατέρας σου Αχμέτ. Δε θα 'ταν εύκολο. Για μας δεν είναι ποτέ εύκολο.

Ο Αχμέτ σηκώνεται όρθιος.

ΑΧΜΕΤ

Δηλαδή μου λες πως φταίω. Όχι Καντίρ, δε φταίω εγώ. Φταίει ο πατέρας μου κι ο πατέρας σου κι οι πατεράδες όλου του κόσμου.

Ο Καντίρ τον κοιτάει αμίλητος.

ΣΚΗΝΗ 52 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗ ΒΕΡΑΝΤΑ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ- ΝΥΧΤΑ

Ο Καντίρ βρίσκεται στη βεράντα, ακουμπάει με τους αγκώνες του στα κάγκελα και στέλνει μήνυμα με το κινητό στην Άννα.

"Δεν έχει πρόβλημα μαζί σου τα 'χει βρει σκούρα με τη σχολή"

Αμέσως χτυπάει το τηλέφωνό του και το σηκώνει.

KANTIP

Έλα Άννα..

ΣΚΗΝΗ 53 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ένα αυτοκίνητο σταματάει μπροστά στο φυλάκιο. Ένας άντρας ένστολος γύρω στα πενήντα με μουστάκι βγάζει το κεφάλι του από το παράθυρο και χαιρετά τον δόκιμο που έχει υπηρεσία. Ο νεαρός ανταποδίδει το χαιρετισμό.

ΠΥΡΑΡΧΟΣ

Πύραρχος Τάτσης με περιμένει ο διοικητής σου.

ΔΟΚΙΜΟΣ

Μάλιστα Πύραρχε! Περάστε!

Το αυτοκίνητο κατευθύνεται προς το πάρκινγκ της σχολής.

ΣΚΗΝΗ 54 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ-ΜΕΡΑ

Ο πύραρχος κατεβαίνει από το αυτοκίνητο και προχωράει με γρήγορο βήμα προς την είσοδο του κτιρίου. Οι δόκιμοι καθώς και τα στελέχη που τον συναντούν στη διαδρομή μέχρι να μπει στη σχολή τον χαιρετούν κι εκείνος ανταποδίδει τον χαιρετισμό.

ΣΚΗΝΗ 55 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ- ΜΕΡΑ

Ο διοικητής Σιδέρης υποδέχεται τον πύραρχο Τάτση στο γραφείο του. Ανταλλάσσουν χειραψία.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Καλώς ήρθατε! Να σας συγχαρώ για την καινούργια σας θέση Πύραρχε.

ΤΑΤΣΗΣ

Ευχαριστώ!

ΣΙΔΕΡΗΣ

Καθίστε!

Ο Σιδέρης κάθεται στο γραφείο του. Ο Πύραρχος δεν κάθεται και με τα χέρια πίσω, με αργά βήματα πλησιάζει στο παράθυρο. Παραμερίζει με το χέρι του την κουρτίνα και στέκεται και κοιτάζει κάτω στο προαύλιο.

ΤΑΤΣΗΣ

Είσαι ο διοικητής λοιπόν Σιδέρη. Σαν να λέμε ο αρχηγός...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μάλιστα... Έχετε ξανάρθει από τα μέρη μας;

ΤΑΤΣΗΣ

Όχι, αλλά τώρα που τον έμαθα το δρόμο...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μα, βέβαια γιατί όχι;

ΤΑΤΣΗΣ

Μπορεί να μην είμαι και τόσο ευπρόσδεκτος.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Γιατί το λέτε; Έχουμε τίποτα να μοιράσουμε;

ΤΑΤΣΗΣ

Θα δείξει Σιδέρη. Πρώτα, φώναξε μου τον Ιλχάν.

Ο Σιδέρης σηκώνεται όρθιος και κατευθύνεται προς το μικρό ψυγείο που βρίσκεται στην άλλη άκρη του γραφείου .

ΣΙΔΕΡΗΣ

Να σας κεράσω μια μπύρα; Τι συμβαίνει με τον δόκιμο;

ΤΑΤΣΗΣ

Είμαι βιαστικός. Άλλη φορά.

Ο Σιδέρης επιστρέφει και κάθεται πάλι στο γραφείο του. Σηκώνει το ακουστικό του τηλεφώνου.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Φώναξέ μου τον Ιλχάν.

Ανάβει τσιγάρο και στρέφεται στον πύραρχο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Τι ακριβώς συμβαίνει με τον Ιλχάν;

ΤΑΤΣΗΣ

Εσύ θα μου πεις.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Δεν καταλαβαίνω...

ΤΑΤΣΗΣ

Δεν καταλαβαίνεις...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Όχι, ειλικρινά...

ΤΑΤΣΗΣ

Μάλιστα Σιδέρη...

Χτυπάει η πόρτα. Ανοίγει και μπαίνει μέσα ο Ιλχάν. Χαιρετάει και παρουσιάζεται.

ΑΧΜΕΤ

Δόκιμος πυροσβέστης Αχμέτ Ιλχάν 2333

Ο δόκιμος Ιλχάν στρέφει το βλέμμα του προς τον πύραρχο που στέκεται στο παράθυρο, γουρλώνει τα μάτια του και τον πλησιάζει. Ο δεύτερος, χαμογελαστός του απευθύνεται.

ΤΑΤΣΗΣ

Αχμέτ πόσο χαίρομαι που σε βλέπω!

Δίνει το χέρι του στον Αχμέτ. Ο δόκιμος του σφίγγει το χέρι.

ΑΧΜΕΤ

Πως είσαστε κύριε; Η Άννα καλά είναι;

ΤΑΤΣΗΣ

Αχ βρε Αχμέτ!

Ο Τάτσης στρέφεται προς τον Σιδέρη. Δείχνει με τον δείκτη του μία τον Σιδέρη και μία τον Αχμέτ.

ΤΑΤΣΗΣ

Λοιπόν, τον Αχμέτ τον ξέρω από τόσο δα και θέλω να μου τον προσέχεις Σιδέρη.

Ο Σιδέρης κοιτάζει καθιστός και με δεμένα τα χέρια του πάνω στο γραφείο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ούτε λόγος...Βεβαίως!

ΤΑΤΣΗΣ

Έχεις χαιρετισμούς από τη κόρη μου Αχμέτ.

ΑΧΜΕΤ

Σας ευχαριστώ!

ΤΑΤΣΗΣ

Πώς περνάς εδώ;

ΑΧΜΕΤ

Ε... καλά.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Από δω και πέρα θα περνάς καλύτερα. Ε, κύριε Σιδέρη;

Ο Πύραρχος πηγαίνει και κάθεται.

ΤΑΤΣΗΣ

Πήγαινε Αχμέτ και όταν πάρεις άδεια να έρθεις να με βρεις οπωσδήποτε. Έχουμε πολλά να πούμε.

ΑΧΜΕΤ

Μάλιστα κύριε!

Ο Αχμέτ χαιρετάει στρατιωτικά, κάνει μεταβολή και βγαίνει από το χώρο του γραφείου. Κλείνει την πόρτα πίσω του.

ΤΑΤΣΗΣ

Λοιπόν... τα ρεπό του και τις άδειές του κανονικά και οι υπηρεσίες με μέτρο από δω και πέρα.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Μα βέβαια. Έχει παράπονο από το πρόγραμμα; Μα δε μας έχει πει τίποτα.

ΤΑΤΣΗΣ

Δικαιοσύνη... το άλφα και το ωμέγα Σίδερη.

Το πρόσωπο του Σιδέρη κοκκινίζει.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Αν το 'ξερα... θα 'χε λυθεί πύραρχε! Ούτε λόγος.

Ο πύραρχος χαιρετάει στρατιωτικά και βγαίνει από το χώρο του γραφείου. Ο Σιδέρης σηκώνεται όρθιος και τον χαιρετάει και εκείνος στρατιωτικά. Μόλις ο πύραρχος

φεύγει και κλείνει την πόρτα πίσω του, ο Σιδέρης κλείνει με δύναμη το παράθυρο και συνοφρυωμένος σηκώνει το τηλέφωνο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Φώναξέ μου τον Θεοδωράκο και τον Σταύρου.

Ο Σιδέρης ανάβει τσιγάρο και χτυπάει η πόρτα. Μπαίνουν ο Θεοδωράκος και ο Σταύρου και στέκονται όρθιοι μπροστά στο γραφείο του. Ο Σιδέρης τραβάει μια ρουφηξιά.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Βρε καλώς τους! Έχουμε τίποτα νεώτερο για το γνωστό θέμα;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Όχι κύριε Διοικητά.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Όχι ε; Δε μου λες ρε Σταύρου, ο Παπαδάκης είναι σίγουρα ικανός και αξιόπιστος;

ΣΤΑΥΡΟΥ

Φυσικά. Μας έδωσε σημαντικές πληροφορίες για τον Ιλχάν.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ναι, να μου θυμίσεις να του δώσω και παράσημο.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Γιατί τι έγινε;

Ο Σιδέρης σηκώνεται όρθιος και χτυπάει το χέρι του στο γραφείο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Τί έγινε; Γιατί είναι άχρηστος! Και εσείς ακόμη περισσότερο. Ηλίθιοι, δεν έμαθε τίποτα από τον μικρό. Σας δούλεψε. Ο Ιλχάν είναι προστατευόμενος του καινούργιου πύραρχου. Μαντάρα τα κάνατε.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Κύριε διοικητά...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Εσύ Θεοδωράκο έχεις το αμετάθετο ως πολύτεκνος. Έτσι δεν είναι;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Ναι... μάλιστα.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Πως σου φαίνεται η πρωτεύουσα;

Χτυπάει πάλι το χέρι του στο γραφείο.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Εκεί θα σε στείλω.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Μα, κύριε Διοικητά, ο Παπαδάκης...

ΣΙΔΕΡΗΣ

Σκάσε! Στήρηση ενός τρίτου του μισθού σας και βλέπουμε...

Τα δύο στελέχη κάνουν μεταβολή και κατευθύνονται προς την πόρτα. Ο Σιδέρης ξανακάθεται στη θέση του και σβήνει το τσιγάρο πιέζοντάς το αρκετά στο τασάκι.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Α! Και μη μου ανησυχείτε, κάπου θα βρώ να το στηρίξω στην αναφορά μου.

Τα δύο στελέχη κοντοστέκονται. Ο Σιδέρης σηκώνεται πάλι από τη θέση του, κουνάει τα χέρια του και φωνάζει δυνατά.

ΣΙΔΕΡΗΣ

Ρε άι στο διάολο από δω πέρα!
Εξαφανιστείτε από μπροστά μου! Τσακίδια!

Ο Σταύρου και ο Θεοδωράκος βγαίνουν από το γραφείο.

ΣΚΗΝΗ 56 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο Σταύρου και ο Θεοδωράκος περπατάνε με γρήγορο βήμα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Μας έκαψε το κωλόπαιδο!

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Στα 'λεγα ότι είναι πονηρός ο μικρός, αλλά εσύ μ' έγγραφες.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Τι πονηρός ρε; Αυτός μας έβλεπε και χεζόταν πάνω του. Άσε που ονειρευόταν αρχηγιλίκια.

Ο Θεοδωράκος στρέφεται προς το μέρος του και τον πλησιάζει πολύ κοντά στο πρόσωπο. Όλος ο διάλογος εκτυλίσσεται με αυτούς τους δύο να μιλούν ο ένας πολύ κοντά με τον άλλο, πρόσωπο με πρόσωπο και να κάνουν έντονες κινήσεις με τα χέρια τους.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Εσύ φταις που τον διάλεξες κι εγώ που σ' άκουσα. Κοίτα με ποιόν βρήκα να συνεργαστώ!

Ο Σταύρου σταματάει να περπατάει και τον πλησιάζει σε απόσταση αναπνοής.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Κόφτο ε! Δε θα τα βάλεις μ' εμένα τώρα.
 Άντε μην ανοίξω το στόμα μου.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Τί; Τί είπες ρε;

ΣΤΑΥΡΟΥ

Αυτό που άκουσες. Έτσι και μιλήσω θα
 βρεθείς στη πινέζα. Που τους έβαλες να
 αγοράσουνε παπούτσια από τον αδελφό σου με 200
 ευρώ. Από τι είναι ρε; Από φίδι; Και μιζαδόρος
 Θεοδωράκο;

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Σκάσε! Βούλωστο! Αν ανοίξεις το στόμα σου
 θα ανοίξω και εγώ το δικό μου. Πού πήγαν τα
 όργανα γυμναστικής Σταύρου; Ούτε ο
 πρωθυπουργός δε σε σώζει. Άσε τους τενεκέδες,
 τα λάδια που κουβαλάς σπίτι σου μαζί με τον
 άλλο το μαλάκα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Θα σε κλείσω μέσα για συκοφαντική
 δυσφήμιση...

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Σας έχω δει κι έχω και μάρτυρα.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Μπλοφάρεις. Η Ιδιαιτέρα του υπουργού
 είναι ξαδέρφη μου. Αν τα βάλεις μαζί μου την
 έβαψες.

Ο Σταύρου στρέφει το βλέμμα στον δεύτερο όροφο της
 σχολής στο παράθυρο του Σιδέρη. Ο Σιδέρης στέκεται εκεί
 και τους κοιτάζει.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Δίνε του, μας βλέπει.

Κατευθύνονται και οι δύο προς τα αυτοκίνητά τους.

ΣΚΗΝΗ 57 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ, ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΩΝ
 ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ- ΜΕΡΑ

Ο Θεοδωράκος και ο Σταύρου στέκονται όρθιοι. Οι δόκιμοι
 με σκούπες και σφουγγαρίστρες απομακρύνουν τα νερά που
 έχουν πλημμυρίσει τον χώρο.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Όλοι στην αναφορά. Παπαδάκη εσύ μένεις.

Οι δόκιμοι αφήνουν τις σκούπες και φεύγουν από την
 έξοδο.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Τι έγινε Παπαδάκη;

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Πρέπει να έχει σπάσει κάποιος σωλήνας,
αλλιώς δεν εξηγείται...

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΣ

Λοιπόν... εγώ λέω κύριε Σταύρου να
αναλάβει ο δόκιμος τον καθαρισμό του υπογείου.

Ο Παπαδάκης κάνει ένα βήμα πίσω και τους κοιτάζει μια
τον έναν και μια τον άλλον στα μάτια.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Αναλαμβάνεις Παπαδάκη ε; Όπως ανέλαβες
και τον Ιλχάν;

Ο Θεοδωράκος τον πλησιάζει από τη μια πλευρά και ο
Σταύρου από την άλλη. Ο Παπαδάκης οπισθοχωρεί κι αυτοί
στέκονται μπροστά του τον κοιτάζουν για λίγο, και αμέσως
κάνουν μεταβολή και πηγαίνουν προς τη έξοδο.

ΣΤΑΥΡΟΥ

Μη ξεχάσεις να βρεις την διαρροή.

Γελούν και οι δύο και κλείνουν την πόρτα πίσω τους.
Ακούγεται το κλειδί που το γυρνούν στην κλειδαριά.
Ο Παπαδάκης στέκεται και τους βλέπει που φεύγουν και
ουρλιάζει.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Θα μάθουν όλοι το σχέδιό σας. Ανοίξτε μου
ρε! Μαλάκες!

Ο Παπαδάκης βάζει τα κλάματα, πέφτει με τα γόνατα μέσα
στα νερά και ψιθυρίζει.

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Καθίκια! Θα σας φτιάξω εγώ.

Ο Παπαδάκης σκουπίζει τα μάτια του με το μανίκι του και
ακουμπάει σε έναν κάδο και προσπαθεί να σηκωθεί.

ΣΚΗΝΗ 58 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΓΚΕΛΟΠΟΡΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ-
ΜΕΡΑ

Οι δόκιμοι κρατάνε τους σάκους και τις βαλίτσες τους .
Μιλάνε, πειράζονται και ακούγονται γέλια και φωνές,
καθώς απομακρύνονται προς την έξοδο της αυλής. Η μέρα
είναι ηλιόλουστη και φορούν τα καλοκαιρινά πολιτικά τους
ρούχα. Η παρέα του Αχμέτ κοντοστέκεται και δίνουν τα
χέρια. Ο Αχμέτ κατευθύνεται προς το αυτοκίνητο του
Καντίρ που είναι παρκαρισμένο απέναντι από την μεγάλη
καγκελόπορτα της αυλής. Δίπλα στον Καντίρ κάθετα ο Εζέλ
και ο Αχμέτ ανοίγει το πορτ παγκάζ και τοποθετεί τον
σάκο μέσα. Στη συνέχεια ανοίγει την πίσω πόρτα.

ΣΚΗΝΗ 59 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ- ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ- ΜΕΡΑ

Ο Αχμέτ μπαίνει και κάθεται μέσα στο αυτοκίνητο. Δίπλα του κάθεται η Άννα. Κοιτάζονται στα μάτια για λίγα δευτερόλεπτα κι αγκαλιάζονται σφιχτά. Το αυτοκίνητο ξεκινάει και ακούγεται δυνατά από το ράδιο του αυτοκινήτου ο στίχος “Ρίξε στο κορμί μου σπίρτο να πυρπολυθώ” Καθώς απομακρύνεται το αμάξι οι δόκιμοι που βαδίζουν στο δρόμο τραγουδούν.

ΔΟΚΙΜΟΙ

“Αυτή η αγάπη στ’άστρα μ’ανεβάζει...”

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΕΣ

Καπνίση, Α. (χ.χ.), Φυλετικός Ρατσισμός. χ.τ. Κοινωνική Μέριμνα Πανεπιστημίου Πατρών. Ανακτήθηκε 10/06/2023 από

<https://socialwelfare.upatras.gr/2021/08/26/fyletikos-ratsismos/>

Κουλούρης, Γ. (2018). *Μάρτιν Λούθερ Κίνγκ Jr, ένας διαχρονικός οραματιστής*. χ.τ. Ανακτήθηκε 06/05/2023 από [https://www.huffingtonpost.gr/entry/martin-loether-kinyk-jr-enas-diachronikos-](https://www.huffingtonpost.gr/entry/martin-loether-kinyk-jr-enas-diachronikos-oramatistes_gr_5ace835ae4b007776af5803a?fbclid=IwAR3TKWaaXISPauTZIIZXLx1ksvzk02yMe37_iMYy43fUxLX2yyeuX54jQ_A)

[oramatises_gr_5ace835ae4b007776af5803a?fbclid=IwAR3TKWaaXISPauTZIIZXLx1ksvzk02yMe37_iMYy43fUxLX2yyeuX54jQ_A](https://www.huffingtonpost.gr/entry/martin-loether-kinyk-jr-enas-diachronikos-oramatistes_gr_5ace835ae4b007776af5803a?fbclid=IwAR3TKWaaXISPauTZIIZXLx1ksvzk02yMe37_iMYy43fUxLX2yyeuX54jQ_A)

Κουτσογιαννόπουλος,Θ(2011).*Κριτική*.χ.τ.Ανακτήθηκε8/06/2023από

<https://www.lifo.gr/guide/cinema/ipiretries>

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ

Arendt, H. (2000). *Περί Βίας*. χ.τ. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια

Stam, R. & Spence,L. (1983). *Colonialism, Racism and Representation*. χ.τ. University of Sheffield,

Young, L. (2006). *Fear of the Dark: ‘Race’, Gender and sexuality in the cinema*. London and New York: Taylor and Francis e-library

<https://www.culture21century.gr/2009/02/men-of-honor.html?m=1>

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα: Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.

